981.6
2-

ՀԱՄԱՌՕՏ

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱ-
ՆԵԱՅՑ ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Ի Հայրապետութեան Տեառն Տեառն
ՆԵՐՍԻՍԻ արժանընտիր Կաթուղի-
կոսի ամենայն Հայոց և ապատի

A 1/221

Երկրորդ տիպ

Տպագրեալ ծախիւք Տիրացուեալին Սողոմոնեան Աճէնե
Սաղաթէլի Լազարեան Խզբաշեանց

Ի ՏՓԽԻՍ

Ի Տպարանի Յակոբայ Գրիգորեան
Արզումանեանց

1855 և Հայոց ՌՅԴ

ԱԿԱԴԵՄԻԱ

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ:

съ тѣмъ, чтобы по отпечатаніи представлено было въ Цензурный Комитетъ узаконенное число экземпляровъ. Тифлисъ, 25-го Апрѣля, 1855 года.

Цензоръ И. Кайтмазовъ.

Հրաժարումն:

Հրաժարեմք 'ի սատանայէ, և յամ խաբէութենէ նորա, 'ի պատրանաց նորա, 'ի խորհրդոց նորա. 'ի գնացից նորա, 'ի չար հրեշտակաց նորա, 'ի չար պաշտօնէից նորա, 'ի չար կամարարաց նորա, և յամ չար զօրութենէ նորա հրաժարելով հրաժարեմք:

Դաւանութիւն ուղղափառ հաւատոյ Հայոց:

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրբութեան զՀայրն Ա՟ծ՝ անեղ, անծին և անըսկզբն. այլև ծնող որդւոյ՝ և բղխող հոգւոյն սրբոյ: Հաւատամք զԲանն Ա՟ծ՝ անեղ, ծնեալ և սկսեալ 'ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ և ոչ կրտսեր. այլ՝ որչափ հայրն՝ հայր, ընդ նմին և որդին՝ որդի: Հաւատամք զսբ՟ հոգին ա՟ծ՝ անեղ, անժամանակ. ոչ ծնեալ, այլ՝ բղխեալ 'ի հօրէ. էակից հօր և փառակից որդւոյ: Հաւատամք զԵրրորդութիւն սբ՟՝ մի բնութիւն, մի ա՟ծութիւն. ոչ երեք ա՟ծք, այլ մի Ա՟ծ, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն, արարիչ երևելեաց և աներևութից: Հաւատամք յեկեղեցին սբ՟՝ զթողութիւն մեղաց, հաղորդութիւն սրբոց: Հաւատամք զմին յերից անձանց զբանն ա՟ծ՝ ծնեալ 'ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. 'ի ժամանակի իջեալ յա՟ծածին կոյսն Մարիամ. առեալ յարենէ նորա՝

միաւորեաց ընդ իւրում ա̃ծուե̃ն. իննամսեայ ժուժ_կալեալ յարգանդի անարատ կուսին. և եղև ա̃ծն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ հոգւով և մսով և մարմնով. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն։ Ա̃ծն մարդացեալ առանց փոփոխման, և առանց այլայլութե̃. անսերմն յղու, և անապական ծնունդ. որպէս ո՛չ է սկիզբն ա̃ծութեան նր̃՝ և ո՛չ փոխման մարդկութեան նր̃. (զի Յիսուս Քրիստոս երէկ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան.) Հաւատամք զտ̃րն մեր Յ̃ս Ք̃ս՝ շրջեալ 'ի վերայ երկրի. Յետ երեսուն ամաց եկեալ 'ի մկրտութիւն. Հայր 'ի վերուստ վկայեալ՝ դա է Որդի իմ սիրելի. և Հոգին ս̃բ աղաւնակերպ իջեալ 'ի վերայ նորա. Փորձեալ 'ի սատանայէ, և յաղթեալ նմ̃. Քա_րոզեալ մարդկան փրկութիւն. Աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ և ծարաւեալ. Յետոյ եկեալ կամաւ 'ի չարչարանս, խաչեալ և մեռեալ մարմնով. և կենդանի աստուածութեամբ. Մարմինն եդեալ 'ի գերեզմանի՝ միաւորեալ ա̃ծուե̃ն, և Հոգւովն իջեալ 'ի դժոխս՝ անբաժանելի ա̃ծուե̃ն. Քարոզեալ հոգւոցն՝ աւերեալ զդժոխս, և ազա_տեալ զհոգիսն. Յետ երից աւուրց յարուցեալ 'ի մեռելոց և երևեալ աշակերտացն. Հաւատամք զտ̃րն մեր Յ̃ս Ք̃ս՝ նովին մարմնովն համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ Հօր. Այլ և գա_լոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր՝ 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս. Որ և յարութիւն ամե_

նոյն մարդկան. Հաւատամք և զհատուցումն գործոյ՝ արդարոյն կեանք յաւիտենական. և մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական։

ՕՂՋՈՒՆ։

Մեղայ ամենասուրբ Երրորդութեանն՝ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ. Մեղուցեալ եմ այ։ Խոստովանիմ առաջի այ՝ և սրբուհւոյ ածածնին, և առաջի քո հայր սբ. զամ մեղս՝ զոր գործեալ եմ։ Զի մեղայ խորհրդով, բանիւ և գործով, կամայ և ակամայ, գիտութ. և անգիտութ. մեղայ այ։ Մեղայ հոգւով՝ և զօրութեամբք նր, մտօք՝ և շարժմամբք նր, մարմնով՝ և զգայութ. նր։ Մեղայ զօրութ. հոգւոյս՝ խորամանկութ., անզգամութ., յանդգնութ. և երկչոտութեամբք, շռայլութ. և ժլատութեամբք, զեղխութ., անիրաւութ., չարահաւանութ., յուսահատութեամբք և թերահաւատութեամբք մեղայ այ։ Մեղայ չար խորհրդով մտացս՝ նենգութ., ատելութեամբք, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք. թուլութեամբք պոռնկական խորհրդով՝ արուական, իգական, անասնական, դիւական, գազանական. 'ի գիշերի և 'ի տունջեան. երազական գիճութ., և անրջական գարշ արատաւորութեամբք մեղայ այ։ Մեղայ ցանկութեամբք մարմնոյս՝ հեշտութեամբք, պղերգութեամբք յօրանջմամբք քնոյ, շարժութեամբք

մարմնոյս, և զաղբագործութիւն 'ի պէսպէս ախտս. Հեշտալրութեամբ լսելեաց, արատութիւն աչաց, ցանկութիւն սրտիս, կղութեամբ ռնգացս, պագշոտութեամբ բերանոյս, անժուժկալութիւն, շուայտութեամբ և արբեցութեամբ, մեղա՛յ Աստուծոյ. Մեղայ չորիւք լեզուիս՝ ստախօսութիւն, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութիւն, հակառակութիւն, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շողմոգութեամբ, քսու, դատարկաբանութեամբ և ծաղու, զրախօսութեամբ, հերձախօսութիւն և անիծաբանութիւն, տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով և հայհոյելով, մեղա՛յ Աստուծոյ. Մեղայ գողութիւն ձեռացս՝ ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով և ընդ դարշս ածելով, մեղա՛յ Աստուծոյ. Մեղայ ամենայն յօդուածովք շինուածոյս, և ամենայն անդամովք մարմնոյս, եօթնեակ զգայարանօքս, և վեցեկի շարժմամբս, վերամբարձ ամբարհաւանութիւն, և վայրաքարշ մեղկութեամբ, յաջ և յահեակ խոտորելով՝ առաջնոյն մեղանչելով, և վերջնոյն չար նշաւակ դոլով, մեղա՛յ Աստուծոյ. Եւ և մեղայ եօթնեկեա յանցանօք՝ մահացու մեղօք. Հպարտութեամբ՝ և մասամբք նորին. Նախանձու՝ և մասամբք նորին. Բարկութիւն՝ և մա. Ծուլութիւն՝ և մա. Ագահութիւն՝ և մա. Որկորամոլութիւն՝ և մա. Բղջախոհութեամբ՝ և մասամբք նորին, մեղա՛յ Աստուծոյ. Եւ և մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ՝ յանձնառնելեացն և հրաժարելեացն. զի ո՛չ զյանձնառուականն կատարեցի, և ո՛չ 'ի հրաժարելեացն հեռացայ.

Զօրէնս սուրբ, և յօրինեալսն հեղգացայ. 'ի կարգս
քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ, և գործովս անար_
ժան գտայ. զխոտելով զչարն կամաւ կորացայ, և
'ի բարեաց գործոց ինձէն հեռացայ: վայ
ինձ. վայ ինձ. վայ ինձ: Զո՞րն ասեմ՝ կամ
զո՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ.
անսահմանք են անօրէնութիւնք իմ, անհնարինք են
ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ քեզ:
Այլ ո՞վ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան,
և բարեխօս առ միածին որդին քո. զի իշխանու_
թեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեսցես զիս
'ի կապից մեղաց իմոց. աղաչեմ զքեզ:

Օրհնեալ Տէր Մեր Յս. Քս. ամէն:

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես. սուրբ եղիցի անուն
քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որ_
պէս յերկինս և յերկրի. Զհաց մեր հանապազորդ
տո՛ւր մեզ այսօր. և թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր.
որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և
մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛
զմեզ 'ի չարէ: Զի քո է արքայութիւն և զօ_
րութիւն, և փառք յաւիտեանս. ամէն:

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Հասարակաց աղօթից Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ։ Որ

կատարի 'ի Ժամ Գիշերի 'ի դէմս Հօր ...։

ՏԷՐ ԵԹԷ ԶՇՐԹՈՒՆՍ ԻՄ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ, եւ միասնական անբաժանելի սուրբ Երրորդութիւն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի սբ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք
յարեան 'ի վերայ իմ.

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկու-
թիւն սորա առ աստուած իւր.

Այլ դու տէր օգնական իմ ես, փառք իմ, և
բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ.

Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի. և լուաւ
ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ.

Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ. զարթեայ և տէր
ընդունող իմ է.

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա. որք
շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս.

Արի տէր և փրկեա զիս ած իմ. զի դու հարեր
զամենն՝ որք էին ընդ իս թշնամութբ 'ի տարապար-
տուց և զատամունս մեղաւորաց փշրեցես.

Տեառն է փրկութիւն 'ի վերայ ժողովրդեան քո
օրհնութիւն քո:

Տէր ած փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ կարդացի և
'ի գիշերի առաջի քո.

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տր. խոնարհեցո
ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:

Զի լցաւ չարչարանօք անձն իմ և կեանք իմ 'ի
դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես ընդ այնոսիկ՝
որք իջանեն 'ի գուբ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի, և 'ի
մեռեալս ազատ:

Որպէս վիրաւորս որք ննջեն 'ի գերեզմանի.

Զորս դու ոչ յիշեցեր, որք 'ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան :

Եդին զիս 'ի գուբ ներքնումն 'ի խաւարի, և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո · զա՛մ զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, և եդին զիս նշաւակ իւրեանց :

Մատնեցայ և ոչ ելանէի, աչք իմ տկարացան յաղքատութենէ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի թէ մեռելոց առնիցես զսքանչելիս քո, կամ բժիշկք յարուցանիցեն և խոստովան առնիցեն առ քեզ :

Մի՞ թէ պատմեսցէ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զողորմութիւնս քո, կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի կորստեան :

Մի՞ թէ ծանիցեն 'ի խաւարի զսքանչելիս քո · կամ զարդարութիւն քո յերկիր մոռացեալ :

Եւ ես առ քեզ տ՛ր աղաղակեցի · առաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ :

Ընդէ՞ր, տ՛ր մերժես զանձն իմ · կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ իմմէ · 'ի բարձրութենէ խոնարհեցայ և տխրեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, արհաւիրք քո

խառնեցուցին զիս։
Շրջեցան զինև որպէս ջուր · զօր ամ՟ պաշարեցին զիս 'ի միասին։
Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ, և զծանօթս իմ վ՟ս թշուառութեան իմոյ։
Օրհնեա անձն իմ զՏ՟ր, և ամ՟ ոսկերք իմ զանուն ս՟բ նորա։
Օրհնեա անձն իմ զՏ՟ր, և մի՛ մոռանար զամ՟ տուրս նորա։
Ո՛ քաւէ զմեղս քո · բժշկէ զամ՟ հիւանդութիւնս քո։
Ո՛ փրկէ յապականութենէ զկեանս քո, պսակէ զքեզ ողորմութ՟բ և գթութ՟բ։
Ո՛ լնու 'ի բարութենէ զցանկութի՛ս քո, նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո։
Առնէ ողորմութիս Տ՟ր, և իրաւունս ամ՟ զրկելոց։
Ցոյց տէր զճանապարհս իւր Մովսէսի · և որդւոցն Իսրայէլի զկամս իւր։
Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազում ողորմ։
Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և ո՛չ յաւիտեան պահէ ոխս։
Ո՛չ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր, և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ։
Զի որպէս բարձր են երկինք յերկրէ՝ այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր 'ի վ՟ր երկիւղածաց իւրոց։
Որչափ հեռի են արևելք յարևմտից այնչափ հե-

որ առար 'ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր։

Որպէս գթայ հայր 'ի վր որդւոց իւրոց․ այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս իւր։

Զի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, եւ յիշեաց թէ հող եմք։

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի։

Շնչէ 'ի նմա հողմ, եւ ոչ է, եւ ոչ եւս երբէք տեղի նորա։

Բայց ողորմութի տեառն մնայ յաւիտեանս յաւիտենից 'ի վր երկիւղածաց իւրոց, եւ արդարութիւն նորա յորդւոց մինչեւ յորդիս։

Այք պահեն զուխտս նր․ յիշեն զպատուիրանս նորա եւ առնեն զնա։

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր․ արքայութիւն նորա ամէն տիրէ։

Օրհնեցէք զտր ամ հրեշտակք նր․ հզօրք զօրութ, որ առնէք զբան նորա 'ի լսել ձայնի պատգամաց նորա։

Օրհնեցէք զտէր ամ զօրք նորա․ զի ըստ ամ տեղիս է տէրութիւն նր, օրհնեա՛ անձն իմ զտէր։

ՏԷՐ լո՛ւր աղօթից իմոց․ ո՛ւնկն դիր խնդրուածոյ իմոյ ճշմարտութեամբ քով։

Լո՛ւր ինձ արդարութեամբ քով․ եւ մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում․ զի ոչ արդարասցի առաջի քո ամ կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս 'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից.

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս.

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամ գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ.

Անձն իմ որպէս երկիր՝ ծարաւի է առ քեզ. փութանակի լո՛ւր ինձ տէր. զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ.

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանեցայց այնոցիկ՝ որք իջանեն 'ի գուբ.

Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո. զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ.

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ.

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի.

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես ած իմ.

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ.

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս. արդարութ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ.

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս անձին իմոյ զի ես ծառայ քո եմ.

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն.

Երգ Տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի ։

Յիշեսցուք 'ի գիշերի զանուն քո տէր ։
Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի · և լեզուք մեր
պատմեսցեն զգործս երկնաւոր Թագաւորին ։
'Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ
տէր ։
Զաղօթս մեր տացուք քեզ տէր · 'ի դաւիթս
քո 'ի մէջ նոր երուսաղէմի ։
'Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեամբ
առ քեզ տէր ։
'Ի ձայն գոհութեան ամ̃ հոգիք օրհնեսցէք զՏ̃ր ։
ԶԱՐԹԻՔ փառք իմ, զարթիք, և ես զար-
թեայց առաւօտուց, ալէլուիա ։
Զարթի՛ք ընդ զուարթունս, մանկունք վերնոյն
սիօնի ալէ ։
Զարթի՛ք որդիք լուսոյ՝ 'ի յօրհնութիւն հօրն
լուսոյ · ալէ ։
Զարթի՛ք փրկեալք արեամբ · և տու՛ք զփառս
փրկողին · ալէ ։
Զարթի՛ք նոր ժողովուրդք, նոր երգս առեալ
նորոգողին · ալէ ։
Զարթի՛ք հաւատովք հոգւով սպասեալք գալըս
սուրբ փեսային · ալէ ։

Օրհնեցէ՛ք վառեալք լուսով՝ ըստ իմաստուն սրբ՟ կուսանացն. ալէ.

Օրհնեցէ՛ք պատրաստեցէք իւղ լապտերաց զջերմ արտասուս. ալէ.

Օրհնեցէ՛ք և մի՛ ննջէք, նման յիմար կուսից նիրհէք. ալէ.

Օրհնեցէ՛ք երկրպագութ՟ք. և արտասուօք զայ- տատյութք. ալէլուիա:

Օրհնեցէ՛ք ընդէ՞ր ննջես. Տէր մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ:

Արի՛ Տէր օգնեա՛ մեզ. տացուք անուան քում փառս:

Այժմ և յաւէտ. Հօր և Որդւոյ և ս՟բ Հոգւոյն. Ամէն:

Օրհնութեամբքս 'ի զգաստանալ գիշերային հսկ- գրութեան:

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր մխիթարութի՟ւ և 'ի սփոփանս եկեղեցւոյ:

Սիրով և զօրութեամբ կացցուք 'ի յաղօթս:

Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս:

Եւ գտցուք 'ի քէն զքաւութիւն և զմեծ ողոր- մութիւն:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Քարոզ։

Զարթուցեալքս ամենեքեան ՚ի հանգստենէ քնոյ, զոր շնորհեաց մեզ մարդասէրն Ած ՚ի մխիթարութիւն և ՚ի սփոփանս տկարութեան մերում. և եկեալքս միաբան հոգևոր երգով ՚ի փառաբանութիւն և ՚ի պաշտօն ամենասուրբ անուան տեառն մերոյ և փրկչին յսի քի ։ Ահիւ և գոհութեամբ կացցուք յաղօթս առաջի նորա ։ Եւ գոհացարո՛ւք զնմանէ ՚ի գիշերային ժամուս յայսմիկ, վասն լուսանց և արդարութեան նորա ։ Որ ընտրեաց զմեզ ողորմութեամբն իւրով. և շնորհեաց մեզ բերել զնմանութին երկնային հրեշտակացն ՚ի փառաբանելս տեառն այ ամենեցուն և մեզ լինել ։ Եւ մեք այսուհետև սրբելով զանձինս մեր ՚ի խղճէ և ՚ի չար գործոց ։ Համբարձցուք զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան ։ Հաստատով խնդրեսցուք ՚ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց, խոստովան լինելով զգաղտնիս սրտից մերոց ծածկագիտին այ ։ Որպէս զի ընդունելով զպաղատանս մեր աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց ։ Շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն ած կեալ առաքինութեամբ, և անարատ վարուք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհիս ։ Եւ արժանաւոր լինելով յաւիտենական և երկնային խորանացն ։ Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճշմարիտն ած՝ յս քս · տր մեր կեցո՛ և ողորմեա՛ ։

Կեցո՛ Տէր ։

Զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցա֊
նել՝ հաւատով 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք ։

Շնորհեա՛ Տէր ։

Զհրեշտակ խաղաղութեան՝ պահապան անձանց
մերոց ․ 'ի Տեառնէ խնդրեսցուք ։

Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց ․
'ի Տեառնէ խնդրեսցուք ։

Զսուրբ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն՝ յօգ֊
նութիւն անձանց մերոց ․ 'ի Տեառնէ խնդ ։

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւա֊
տոյ մերոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք ․ Տէր ողորմեա ։

Զանձինս մեր և զմիմեանս՝ Տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք ։

Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք ։

Ողորմեա՛ մեզ Տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ո֊
ղորմութեան քում ․ ասասցուք ամենեքեան
միաբանութեամբ ։ Տէր ողորմեա ․ Տէր ո՛՛ ։

Տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի ․ ողբերգութի֊
ւն անձին զղջացելոյ , և երգս երաժշտականաց մին միա֊
ձայնաւոր ։

Աշխարհ ամ ․ ախնոյեցեալ ․ ախտակից լերուք ․
Բանիւ զրթունս ․ բարբառիմ լեզուաւս ․ քո֊
ղքեմ զանձնիս ․ Տէր ողորմեա ․ Տէր ողորմեա ․
Տէր ողորմեա ։

ՖՈՒՆԴԱՄԵՆՏԱԼ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Գող եղէ մեղաց · գառն կորստեան · զուր խնձ
փորեցի · Գտանեցի զանձն իմ · զաւազանեցի · դա-
րան գործեցի · տէր ողորմեա ·

Եղբեան էի լոյս · և այժմ եմ խաւար · և տուսեր
մաշու · Օրհնող պատմեցից · զթիւ մեղաց իմոց ·
զի բազում են յոյժ · տէր ողոր ·

Եկեսցէք և հրեշտ · եկայք ողբացէք · եղկելի զանձն
իմ · Ընտրեցի զչար · ընկալայ կամաւ · զհոյլս
մեղաց · տէր ողոր ·

Թաւթաւիմ տղմով · թաւալիմ ի մեղս · թօթա-
փիլ չկարեմ · Քանզի անտի ցեալ · ժահահոտ
եղէ · ժամանակս բազումս · տէր ողոր ·

Ի բաց մերժեցայ · ի սուրբ խորհրդոյ · ի բա-
րեաց գործոյ · Լաւ վարկաւ անձն իմ · լուսոյն
հեռանալ · լինել ընդ խաւար · տէր ողոր ·

Խորհուրդք չարին · խայծեն զհոգիս · խորտակ-
ւանեն · Ծածկեն անդնդօք · ծփծաղին գլորմամբս ·
ծածուկ զիս տանեն · տէր ողոր ·

Կամաւ կորուսայ · կարկամեալ անձամբ · կանգնել
ոչ կարեմ · Հուր մեղաց կիզող · հրդեհեաց որ
յիս · հողեալ բարիս · տէր ողոր ·

Ձաղկեցայ մեղօք · ձաղեցին տեսողք · ձանձրացաւ
հոգիս · Ղեղի դառնութեան · ղօղեալ ի սիրտ
իմ · ղամբար իմ շիջաւ · տէր ողոր ·

Ճաշակմամբ մեղաց · ճաշեցի զմահ · ճոխս ազ-
գատացայ · Մեռեալ եմ հոգւով · մոլորեալ
մտօքս · միայն կամ մարմնով · տէր ողոր ·

Յորոգայթ մահու · յորսողին անկայ · յաղթեցայ
յախտից : Նետից թշնամւոյն · նշաւակ եղէ · նոր
միշտ խոցոտիմ · տէր ողոր :

Շուրջ պատեալ զինև · շունք բազումք եղեն ·
շահախնդին արբեալք : Սոյն եղէ չարին · ուռկանա
մեղաց · որսացաւ զանձն իմ · տէր ողոր :

Չարաչար վիրօք · չարչարի անձն իմ · չունիմ դա_
րման : Պարտապան գտայ · պարտուց յանցանաց
պարտեալս 'ի մեղաց · տէր ողոր :

Ջանամ զղջանալ · ջեռանիմ դարձեալ · ջեռ_
նում հրով մեղաց : Ռամբի կոչեցայ · ռակայ անուա_
նիմ ռամկական վարուքս · տէր ողոր :

Սիրով ցանկութեան · սաստիկ բարկութեան · սիրտ
իմ խոցեալ է : Վէրօք յանցանաց · վշտանայ հոգիս ·
վարանեալ շրջիմ · տէր ողոր :

Տիրեցին ինձ չարք · տարադիր հանին · տիրական
գրկայն : Րաբունւոյն բարւոյ · բաղձական ձայնին ·
բանին ոչ լուայ · տէր ողոր :

Ցանկութիւն չարեաց · ցանկալի դիմօք · ցուցեալ
զաչս իմ : Ւիւրաքանչիւրոց · ւիւսմամբ խուռն ախ_
տից · ւիւծեալ է հոգիս · տէր ողոր :

Փութացիր անձն իմ · փախչիլ 'ի չարեաց · փա_
փագիլ բարեաց : Քեզ միշտ մերձ ծանիր · քուն
մահու եկեալ · քննող դատաւոր · տէր ողոր :

Ածածնին բարեխօսութեամբ, յիշեա տէր և ողորմեա :

Նորին տեառն Ներսիսի Հայոց Կաթողիկոսի · երգ
աղօթական ի դէմս ըստ Նշանագրութեան ·

Առաւօտ լուսոյ · արեգակն արդար · առ իս լոյս
ծագեա ։ Բղխումն ի Հօրէ · բղխեա ի հոգւոյս ·
բան քեզ ի հաճոյս ։

Գանձդ ողորմութեան · դանձիդ ծածկելոյ · գտող
զիս արա ։ Դուռն ողորմութեան · դուանողիս բաց ·
դասեցո վերնոյն ։

Եղբայրակ միութիւն · եղելոց խնամող · և ինձ ողոր-
մեա ։ Զարթիր տէր յօգնել · զարթո զթմրեալս ·
զուարթնոց նմանիլ ։

Էդ Հայր անսկիզբն · էակից որդի · և միշտ սուրբ
Հոգի · Ընկալ զիս գթած · ընկալ ողորմած · ըն-
կալ մարդասէր ։

Թագաւոր փառաց · թողութեանց տուող · թող
ինձ զյանցանս ։ Ժողովող բարեաց · ժողովեա և
զիս · ժողովս անդրանկաց ։

Ի քէն տէր հայցեմ · ի մարդասիրէդ · ինձ բը-
ժըշկութիւն ։ Լեր կեանք մեռելոյս · լոյս խա-
ւարելոյս · լուծանող ցաւոյս ։

Խորհրդոց գիտող · խաւարիս շնորհեա · խորհուրդ
լուսաւոր ։ Ծնունդ հօր ծոցոյ · ծածկելոյս սառուե-
լոյ · ծագեա զլոյս փառաց ։

Կենարար փրկիչ · կեցո զմեռեալս · կանգնեա
զգլորեալս ։ Հատեա հաւատով · հաստատեա
յուսով · հիմնեցո սիրով ։

Ձայնիւս աղաչեմ․ ձեռօքս պաղատիմ․ ձիր բա-
րեաց շնորհեա ։ Ղամբարանք լուսոյ․ ընկալեր
ճարտար․ զօղեալս ամբայր ։

Ճառագայթ փառաց․ ճանապարհ ինձ ցոյց․ ճե-
պել 'ի յերկինս ։ Միածնիդ հօր․ մուծ զիս յա-
ռագաստ․ մաքուր հարսանեացդ ։

Յորժամ գաս փառօք․ յահագին աւուրն․ յիշեա
զիս քրիստոս ։ Նորոգող հնութեանց․ նորոգեա
և զիս․ նորոգ զարդարեա ։

Շնորհատու բարեաց․ շնորհեա զբաւութիւն․
շնորհեա զթողութիւն ։ Ողբալեացս տէր․ ողջոյս
փրկութեամբ․ որ վասն եմ 'ի սուգ ։

Չար մշակողին․ չար սերմանց նորին․ չորացո
զպտուղ ։ Պարգեւիչ բարեաց․ պարգեւեա ինձ․
պարտեաց թողութիւն ։

Ջուր շնորհեա աչացս․ ջերմ հեղուլ զարտասուս․
ջնջել զյանցանս ։ Ռետինդ քաղցու․ ռամ հոգ-
ւոյս արբո․ ռահ ցոյց ինձ լուսոյ ։

Սէր անուն յս̄․ սիրով քով ձմլեա․ սիրտ իմ
քարեղէն ։ Վասն գթութեան․ վասն ողորմու-
թեան․ վերստին կեցո ։

Տենչալոյդ տեսլեամբ․ տուր ինձ յագենալ․ տէր
յիսուս քրիստոս ։ Րաբունիդ երկնաւոր․ րատեա
զաշակերտս․ րամից երկնայնոց ։

Ցօղ արեան քո տէր․ ցօղեա 'ի հոգիս․ ցնծացէ
անձն իմ ։ Ւլծեալս մեղօք․ ւլուծեալ աղաչեմ․
ւլսել ինձ բարիս ։

Փրկիչ բոլորից. փութա զիս փրկել. փորձութեանց մեղաց ։ Քաւիչ յանցանաց. քաւեա զօրհնաբանս. քեզ երգել զփառս ։

Աստուածածնին բարեխօսութեամբն, լսեա տէր և ողորմեա ։

Աղօթք ։

Զքէն գոհանամք տէր աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ ։ Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ուշաւոր և փառաւորել անուանդ քում սրբոյ ։ Տուր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ զմնացեալ գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ, երկիւղիւդ քո ամրացո և պահեա ։ Որպէս զի զգուշութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս, ժամանեսցուք յանքոյթ և ՚ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ՚ի կենաց ։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի ։ Ընդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Խաղաղութեան ամենեցուն

Աստուծոյ երկիր պագցուք ։

Նայեաց տէր բարերար ողորմութեամբ քով

յերկրպագուս և 'ի փառաւորմունս անուանդ քում սրբոյ . Տէր զօրութեանց խաղաղարար պանծէնս մեր յամենայն սատանայական խռովութեանց և յաշխարհական զբօսանաց . Օ՜ հրեշտակ խաղաղութեան քո առաքեա առ մեզ . որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով 'ի տուէ և 'ի գիշերի , յարթնութեան և 'ի հանգստեան մերում :

Որպէս զի բարեպաշտութեամբ և արժանաւորապէս քեզ տեառն ծառայելով 'ի կեանս յայսոսիկ , ժամանեսցուք յաւիտենական երկնից արքայութեան քո . զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն :

Երգ տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ յաղագս Տէր Աստուածոյ Գիշերին Աղօթարանութեան:

Իշխանք ժողովեցան 'ի միասին .
ի՛վ տեառն և ի՛վ օծելոյ նորա :

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն՝ 'ի փրկութեան մեր կատարումն . խոնարհի 'ի վերնատունն՝ 'ի առաքելական ատենից լուսոյն . նախ քան զընթրիսն խորհրդոյ՝ սփածաւ ղենջակ արկեալ լուսոյ . և ջուր առեալ ծառայաբար՝ զոտս լուսեղէն աշակերտացն:

Բանին հօր փառաց լուսոյ՝ պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր. այնմ ձեռաց որոց են գործք՝ երկնից երկինք և երկրաւորք. որով կուրաց աչօք բացան՝ խուլք և համրք արձակեցան. որ վիրածեաց զինքն ՚ի ծովէն՝ սաստեաց ալեաց և լալեցն. Պօղոսին ընդերեալ հօտէն փոքու՝ սաստէր զկար_հուրդն ոչ գիտելոյ. որով դառնացն և հնազան_դէր՝ զձեռս և զգլուխս մաքրել մաղթէր. զկոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ՝ լուացումն ջրոյ զի լուացեալ է. ոտիցդ պէտք են մաքրութե՝ յօդել ՚ի գլուխս սրբութե: Դասուց իւրոյ աշակերտաց՝ զոր նախ բանիւ վար_դապետեաց. այսօր գործով զծայրագոյնն եցոյց յինքեան զխոնարհութիւն. սպասաւորեալ հոգե_ղինոյ՝ այն որ անտեսն է հրեղինաց. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն՝ այն որ պաշտին ՚ի սրովբէից Եթէ տէրս ասէ էից՝ և վարդապետս բոլորից. զաշակերտացդ և զծառայից՝ զոտս լուացի ՚ի հնոյ աղտից. միմեանց և դուք համարձակութեամբ՝ ցու_ցէք զնոյն խոնարհութիւն. բարձրացելոյն ՚ի կոր_ծանումն՝ և անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Ո՛ որ մաքրեցեր յաւազանին՝ մաքուր ձեռօք զոտս նոցին. և ուսուցեր խոնարհութեամբ՝ յաղթող լինել չար հպարտին. և զիմ լուա զոտիցն մեղաց՝ աղաչանօք սրբոց նոցին. և զգնացս ուղղեա զոտին՝ խոնարհութեամբ ելեալ յերկինս:

Օրհն. Աւետարան յօհ. Ձժբ. ժգ. 16:

Նմին ամենայն Յիսուս և աշակերտքն իւր:

Նուէրում տաղիս՝ ի։ Ներսէսի որ խորհի։ Առակս
փափուքի։ Դառն ալա։

Բան անօրէնութեան եղեն 'ի մէջ իմ.
տէր տէր մի՛ թողուր զիս։

Թողից զօրէնսն մանկական՝ զոր խօսեցայ 'ի սենեակն.
եկեր զպատն օրինակին՝ և զբաղարջն ընդ եղեգնն.
զհեմն 'ի նորս փոխելով՝ զստուերն 'ի լոյս ճշմար_
տելով. փոխան զատլնն ինքն զոլով՝ զատն
աստուծոյ նուիրելով։

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր՝ ետ զմարմինն իւր
զերկնաւոր. զկուսածինն անապիկնաւոր՝ զանապա_
կան և զհոգեւոր. ընդ ոչխարին արեան ուխտին՝
ետ մեզ զարիւնն իւր ուխտ կրկին. և եղեգան
դառնագունին՝ փոխան զխաչս աստուածոյին։

Թագաւորին արարածոյ՝ զհացն կենաց ետ քաղցե_
լոյ. և զբաժակն ուրախարար՝ որք յագանց
արտմեցելոց. այս նոր ուխտ է խոյ արեան՝ փո_
խան հնոյ ուխտին արեանց. զոր յիշատակ իմ
առնիցէք՝ մինչև եկից ես միւսանգամ։

Ժողովեալքս 'ի քէն հայցեմք՝ ընդ ժողովեալ
մետասանին. որ զկենարարդ քո մարմին՝ բաշխեալ
եղեւ ընդ բաժակին. շնորհեա և մեզ տէր ընդ
նոսին՝ հաղորդ լինել քում սեղանին. կենաց հա_
ցիդ յոր փափագեմք՝ և ըմպելւոյդ ում ծարաւեմք։

Ի յմտորելոց աշակերտաց՝ յուդաս մեկնեալ 'ի

սուրբ դասուցն․ զբարձող մեղաց զԳառն աստու-
ծոյ՝ մատնէր ՚ի մահ ընդ արծաթոյ․ ՚ի յընթրիսն
հացկերոյ՝ մերձի ժպիրհն և նենգաւորն․ ուտելով
ընդ վարդապետին՝ յաճախէ զմատնութիւն․

Այսմ խօսէր առաքեալն՝ խաւարելոյն վասն դարձի․
մի ոմն ՚ի ձէնջ ասէ եղբարք՝ զիս մատնելոց է
տալ ՚ի մահ․ պետրոս լուեալ զայն զարհուրէր՝ և
այլն արկեալ առ յօհաննէս․ հարցանել թէ ո՞վ
իցէ դաւաճանող վարդապետին․

Օրհ․ Աշակերտացն ձայն․ Մ Կ․ Եր․ 1․ Միածնեալ
սոն բան․ Մէրձ․ հայհոյութեամբ․

Սաղմոս ձր․ Փրկեա զիս ՚ի․ Աստուած մեր-
ժեցեր․ Տէր ած աղօթից․
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց ած․
և ՚ի հարուցչաց իմոց ապրեցո զիս․

Խնամով սիրոյն քո սիրելեացն՝ զորամա-
թեանն վարդապետաց․ թափեալ սպասու այս յա-
ղագս նշաւակեալ զգողն մատնիչ․ զոր առեալ և
մերկացաւ՝ յանձնային հաղւոյն չարչաց․ մատնեցաւ
նախանձորդին՝ ընդ մատնութեան վարդապետին․
Ընթրեացն լուայն զբեռալ՝ խաւարականն առաքե-
լեալ․ ոտից յայտնեալ էր ոտս եղիլոյն՝ զդալթակ-
ղին ՚ի գիշերի․ պետրոս խօսէր խորախութեն՝ և
հրամայէր հաւախօսի․ զնորին յաշխարհէ զհանդին-
ապէր՝ և զօրաւոր հաղւոյն պատմէր․

Աեղրանեան յայնկոյս ձորոյ՝ 'ի մերձաւորութեան եւ խորհրդոյ · եմնաս պարապեց ընդ պարտիզի՝ եմոյծ զադամ յադեն դրախտին · մուծցես և զմեզ տէր ընդ նմին՝ ուստի հաներ նախ զառաջինն · զի ժառանգել զհայրենին՝ արժանացուք մեք լիցուք ։

Խոդայր զկրկին տրամաբար՝ երկուքն եղեալ առանձնաբար · փրկեր զաշխարհս հողիս յօժար՝ բայց է բնութեան մարմնոյս տկար · ոչ նմա ուժեղ և զօրաւոր՝ և նմա անզօր վատանգաւոր · այլ մի և նոյն
գոլ միաւոր՝ կրէր զկրան կամաւոր ։

Ձայնիւ մաղթէր աղօթական՝ վասն իմ առ հայր իւր էական · ծունր դնէր խոնարհական՝ որում կրկնի ծունր ամ · ենթէ փրկիլ մարդկան հնար է՝ առանց մահու իմ որ գրեալ է · բաժակ մահուս յինէն անցցէ · ոչ իմ կամաւ այլ քոյդ տեսցէ ։

Կօղեալ յերկնուղ քրտանց հոսման՝ ոլոռնաձև կայլակ կծման · 'ի զօրանալ հրեշտակ մերձեալ՝ զօրէնական գիրն լցեալ · զի կատարեալ էառ զընութիւն՝ ամն բան զմարդկութեան · պարտ էր զերկիւղ և զտրտմութի՝ յիւրումն կրել անօրէնութիւն ։

Օրհնէ Աստուածային տարքեր՝ ձկը ։ ժդ · 27 ։
Եւ ասէ ցնա յս ։ Աէրք · և սկսաւ լալ ։

Չորրորդ ստոյնն՝ հր ։ Աստուած մոլին հե ։ Որ
հոլովեալ ։ Ցնծացէք առ ամ ։
Նորա 'ի ձեռնէ քումմէ մերժեցան ·
մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա ։

Ճ՛առագայթ փառաց էին՝ որ լոյս բնութեան մարդկային. տագնապեցար 'ի գիշերին՝ աղօթեցեր առ Հայր յերկինս. ծագեա 'ի մեզ զլոյս երկնային՝ և փարատեա զերկիւղ չարին. մատո՛ր հոգւոյ մեր և մարմնի՝ յերկիւղ քո սէր ընծայեցին:

Մ՛երձեալ Յուդաս որ մատնեացն՝ հանդերձ դասուն փարիսեցւոց. անկան 'նման ստորանկելոյն՝ որք յանխանական չեն կանգնելոյ. Յուդաս 'նենգաւ համբուրելով՝ առիթ մահու 'նշան տալով. փոխան սիրոյ զնա մատնելով՝ չար ընդ բարւոյ վճարելով:

Յանձամբ՛ առ զութ սիրոյն պետրոս՝ զծառայն անուն մաղքոս. եհատ սուսերբ զականջն աջոյ՝ որ ոչ լսեալ ունկն խրոց. իսկ տէրն մեր արտաքապէս՝ յունկն մերձեալ բժշկապէս. առողջացոյց աստուածապէս՝ զոր ոչ տեսին կուրայն հանդէս:

Ո՛ր հօտին փոքու ցրուեալ՝ քանզի զհովիւն քաջ հարեալ. պետրոս միայն զհետ երթեալ՝ 'ի յաղախնէ վիմին շարժեալ. նշանակեալ հաւն խօսէր՝ առ 'ի պետրոս տէրն ակն արկէր. զբանն յիշէր զառն արտասուէր՝ 'ի գլորմանէն դարձեալ կանգնէր:

Շ՛նորհեալ վիմին եկեղեցւոյ՝ զոր պահեցեր 'ի հաւալոյ. և կանգնեցեր 'ի գլորելոյ՝ վասն սրտին արտասուելոյ. կանգնեա և զմեզ տէր ընդ նմին՝ 'ի գլորմանէ սայթաքողին. տալով աչացս յորդ արտասուս՝ և ջուր 'նման ծովու գլխոյս:

Ո՛վ կամաւ զանկապելին՝ կապեալ զձեռսն արձակողին. 'ի յարապարտն տանէին՝ կայիափայ և ան_

նայլն · ծառայն զերեսն այն ապտակէր՝ յորմէ սրով_ բէն թեւաքօղէր · թուք արձակեալ պղծ բերա_ նովն՝ յայն որ կուրին լոյս ծագեաց թքովն ։

Օրհն։ Աւետարան ժամերգութ։ մեծ։ եր։ 31։

Յայնժամ ասէ ցնոսա ։ Արիք․ և փախեան ։

Յեզերուաց առաջնոյ ձր։ Ո՛վ օրհնութեան ։ Ասաց տէր ցտէր իմ․ Խոստովան եղերուք ։

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ ․
և բանիւ ատելութեան զիս պաշարեցին ։

Զօր կապանաց մարդկան լուծիչ՝ որ կապեցար ընդ կապելոյն · զիս արձակեա յինքնակամաւէն՝ մե_ ղաց կապից դժոխայնոյն · որ ընդ մեզօք պարտա_ ւորին՝ կայեր անմեղդ 'ի յատենի · յորժամ փա_ ռօք գաս հայրենի՝ մի՛ դատեսցես զիս ընդ նոսին։ Պատկառանօք հլինն ադամայ՝ որ ձաղեցար վասն նորա · ջնջեա զամօթ մեղաց լըլին՝ որով զերեսս իմ ծածկեցին · որ ներեցեր չար ծառային՝ ածել ձեռօք քեզ ապտակելն · հար ուժգնակի զդեւս չարին՝ որպէս և զիս եհար ուժգին ։

Ի՝ աշն լուսոյ յառաւօտին՝ 'ի յուրբաթուն հնոյ պատկին · կայր առաջի դատաւորին՝ ծառայն նախէր 'ի յատենին ։'ի հարցանել պիղատոսի՝ տէրն ոչ տանէր պատասխանի · զի կանխասաց գլին լռել՝ եղէ ես մարդ որ ոչ խօսի ·

Ռամկական գաւառ զինուորայն՝ արկլին համակերձ նա–
խաւարանայ․ այնմ՝ որ զգեստն է լոյս փառաց՝ երբե
ղօթոց զինքեամբ արկած․ ՚ի ծոմր լցեալ կառա–
կէլին՝ զգլուխն եղեգամբ հարկանէին․ պսակ ՚ի
փշոց բոլորէին՝ զփուշ մեղայն բարձողին ։
Սուկալին քերովբէից՝ բառնայր ննքեամբ զփայտ
խաչին․ մինչ ՚ի տեղի գողգոթային՝ յորում եդեալ
մարդն առաջին․ եւ առն ընկել զնոի զմուսեալ՝ եւ
կերակուր լեղեաւ խառնեալ․ որով զպտղոյն զա–
ւրն ճաշակ՝ փոխեաց մեզ քաղցր եւ անուշակ ։
Մերնականքն պարհօրեալ՝ տեսին զաէլն մերկա–
ցեալ․ եւ զհանդերձն բաժանեալ՝ պատմուճանին
վիճակ արկեալ․ զձեռսն եւ զոտսն ծակեցին՝ բա
յայտնապէս դաւթեան ձայնին․ ընդ փայտ խաչին
բեւեռեցին՝ զնստուննան որ գրեալ ՚ի տախտակին ։
Օրհն․ Հրեշտակաց համբերող՝ յգ․ իգ․ 57․
Իսկ նոցա կալեալ ։ Մեղք․ եղոյ դատնապէս ։

Մեծերորդ տաղին՝ ձմէ․ Խառամնան եղերուք տեա–
ւրն, զի բա ։ [illegible] որ [illegible]՝ Իւայեք ընձ
զարդուն արդա ։ [illegible] ։

Խառամնան եղերուք տեառն զի բարի է․
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց՝ ոտք ընդ ոտից
ընթանալեաց․ փայտ ընդ փայտի դառն պտղոյ՝

կեանք ընդ մահու փոխարկելով. 'ի մէջ երկուց
անօրինաց՝ կայր մերկացեալ տուողն օրինաց. զոր
ոչ տեսին աչքն կուրաց՝ բայց 'ի միայն յաւազակաց:
Թագէց արեգականն՝ զտիւն արար գիշերանման.
պատուելին քօղ արկ մերկութեանն՝ զի մի տեսցէ
ակն անարժան. 'ի մէջօրեայն նսեմացաւ՝ յորժամ
ադամ մեղօք մեռաւ. 'ի յիններորդն 'ի լոյս
դարձաւ՝ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ:

Յօղէր արտօսր յաւազին՝ մայր տեառն որ կայր
մերձ առ խաչին. յորժամ լսէր զծարաւին՝ բար-
բառելոյ իւր միածնին. ետուն քացախ խառնեալ
լեղի՝ այնմ որ բղխեաց գետ յադենի. և 'ի վիմէն
վտակ բաղխ՝ արբոյց տոհմին դառնացողի:

Խոցեցաւ յերրորդ ժամու օձին՝ զմիտս նախնւոյ
մօրն եւայի. 'ի վէրն անկեալ մարդն առաջին՝ հա-
ւանական բանիւ նորին. 'ի նոյն ժամու տէրն 'ի
խաչին՝ զի քաւեսցէ զմեղս նոցին. և յորժամ եղ
աղամն հրին՝ եդ զաւազակն 'ի մէջ դրախտին:

Փարելի բարբառ ընդ իմ՝ էլի էլի առ հայր կո-
չէր. զհոգին կամաւ հօր աւանդէր՝ զհոգիս մարդ-
կան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբք սասանեցաւ՝ և
վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք 'ի յինքեանց
պատառեցան՝ և գերեզմանք մահու բացան:

Թարողի 'ի սքանչելեացն՝ աստուած մարմնով իւ
իմ՝ խաչեալ. մերով բնութեամբս մեռանի՝ ստա-
ռած անմահ խոստովանի. կրկնակամակ կողին աղ-
բերքն՝ եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովն մաքրէ

զարկանն ընկէ՝ զորդի ընդ հօր փառաւորէ ։
Օրհնէ Աստուածն Յովհաննու ձ·ծէ։ մը։ 1. Գէ-
տէր և յաւգա։ Վերջ· հաւ խօսեցաւ ։

Նորին երգ մեծի Սերովբէ ցերեկին ։

Ողողող ունկնդրաց՝ որ ըղձացուցեր մեզ լոյս
փառաց․ արկար զդէն ՚ի զինուորաց՝ բղխմունք կար-
միր նախատանաց․ մերկեա յինէն զթուրձ մեղաց՝
զորտնանցնին ապետանք ներկած․ և զդեղս զուրա-
խալին՝ զպատմուճանն իմ զառաջին ։
Երկնաւոր թագաւորեդ՝ ՚ի ծունր իջեալ խաղ-
աղանէին․ ծածկեալ զգլուխդ կափէին՝ և եղեգամբ
հարկանէին․ և զնի անկեալ մինչ ՚ի գետին՝ ՚ի
հնազանդել կամաց չարին․ մի՛ թողուցուս խա-
ղալ ոսկին․ այլ կանգնեսցես զիս վերստին․
Բանեալ բոլորդ քո մարմին՝ յեա վճռոյ դատա-
ւորին․ սաստիկ էառ զհարուած զանին՝ փառն դա-
նից նախատեղծին․ զիս որ յատկից մինչև ցգլուխ՝
ցաւօք նեղիմ անհնարին․ առողջացո դարձեալ
կրկին՝ որպէս շնորհօք յաւազանին ։
Արբանեակը պղծեալ զարդուն՝ զոր զդեղուցեր
ահարկուն․ փոխան պտուղ ՚ի փշոց եդին՝ մշակք
այգւոյն խորայէն․ զխուշ մեղաց հանցես յինէն՝ զոր
յիս եհար իմ թշնամին․ և ողջացո զխայթուած

վերին՝ զի սրբէ մեղաց ցնցեալն·

Օրհն․ Աւետարան Մատթէոսի՝ յժէ․ ԻԸ 1․ Իբրև այգ եղև․ Մինչ․ և մեր որդւոյն զերեթեալ։

Յասուն ըմպել քեզ զլեղին և զքացախն 'ի ծարաւին․ որպէս կամաւ զի քաղցրասցին՝ ճաշակք պտղոյն դառնադունին․ զդառնութիւն թունաւորին՝ զոր 'ի մնացուս հոգւոյս արկին․ Հերքեա 'ի բաց հանդերձ սոքին և քաղցրասցի ոչէր քո 'ի սմին Աւետարանեալ ծառայ մահաբերին՝ այնմ որ բուսաւ 'ի մէջ դրախտին․ փոխան բարձեր զփայտ խաչին՝ 'ի գողգոթա հանեալ տեղին․ զիմ՝ առ 'ի մեղս մնկեալ զօղի և ծանրագոյն բարձող բեռին․ բարձ 'ի յուսոյ բառ ոչխարին՝ հան 'ի յերկինս յոխանեալ տեղին․ Ի յուրբաթու ժամ՝ երրորդին բեւեռեցար տէր 'ի խաչին․ լուծեր զկապանս նախաստեղծին և կապեցեր զթշնամին․ զիս ազատեա ընդ հօրանեալ կենդանարար քո նշանին․ և 'ի ծաղկեալ յարենեց
լուսաւորեա լուսով նորին։

Լրանեալ աւազակին՝ բացեր զդուռն այգին դրախտին․ ըստ հաւատոյ սրտի նորին՝ կատարեցեր ըղխնդրելին․ տուր և ինձ տէր ընդ նմին՝ լսել ձայն պատասխանին․ այսօր ընդ իս կցես յաղթին 'ի հայրենիս քո արքային։

Օրհն․ Աւետարան Մարկոսի՝ ձըր․ ԺԶ․ 1․ Եւ վաղվաղակի․ Մինչ․ եկեալ էին յերուսաղէմ։

Բարբառելով զելն էլին՝ հիմունք երկրի տատանէին. և վարագոյր հին օրինին՝ վերուստ ՚ի վայր պատառէին. արդ ընդ վիմայն որ շարժէին՝ շարժեա զանշարժ սիրտս ՚ի բարին. ընդ պատառել վարագուրին՝ զիմ պատառեա զգիր պարտին.

Արեգական լոյս քող արկեալ՝ խաւարմամբ միջօրէին. և գերեզմանք բանային՝ մարմինք սրբոց յառնէին. ընդ խաւարել լուսաւորայն՝ մաքրեա յինէն զգործ խաւարին. ընդ մեռելոցն որք յառնէին՝ կանգնեա զմեղօք մեռեալ հոգիս.

Որ սիրոյ պատուիրանին՝ գործով լցող եղեր բանին. աղօթելով առ Հայր յերկնից՝ թողուլ զմեղս որ ՚ի խաչին. ինձ որ հոգւով հիւանդացեալ՝ երկրպագեմ քեզ միածնին. թող զլուծումն հրամանին՝ մի՛ յիշեսցես մեղքն առաջին.

Աստուծոյն անդրանկաւ՝ ՚ի յաւանդել առ Հայր զհոգին. որ ՚ի դժոխս իջեր ներքին՝ ՚ի բանդ մահու և խաւարին. կապեալ զիշխանն մահածին՝ հաներ զհոգիսն որ ՚ի բանտին. և զիս հանցես անտ ընդ նոսին՝ բանտէ մեղաց աղջամղջին:

Օրհն. Աստուածածին Գովասան՝ մին. իր. 66. Իս երրորդ այգ եղև. Մէրջ. տեսանէին զայն:

Աղբերայն անապականն՝ որ յետ մահուն անմահ հարար. բղխեալ ՚ի քէն փառք կրկին՝ ՚ի նորոգումն կազմածոյին. բայց զերեան իմ յարութեան՝ քո ա-

ւեան կանոնաւորին . լուա դարձեալ յաւազանին՝ թէ
ոչ շնորհօք այլ արտասուօք ։

Յանմահից մեռանելոյ՝ զմեռեալ հոգիս կենդանացո . Թաղմամբ 'ի նոր գերեզմանի՝ զթաղեալս 'ի մեղս վերածեա . 'ի դըժ ներքնումն իջանելով՝ 'ի դրոյն մեղաց վերաբերեա . 'ի ստուեր մահու քո
ընակելով՝ լուսաւորեա և զիս հոգւով ։

Սիրտ իմ՝ առ քեզ աղաղակէ՝ բան որ ընդ հօր 'ի սկզբանէ . որ կամաւոր վասն մարդկան՝ կրեցեր մարմնով զայս ամենայն . ինձ լսելի արա զձայն՝ յարքայութեանդ քո կոչմանս . ընդ ժողովոյն անդ-
անդրանկայն՝ օրհնել զքեզ միշտ յաւիտեան ։

Օրհնի . Աստուածաբան Յովհաննու՝ ձայն է . Եւ նորա առեալ ։
ժթ . 17 . Մէրջ . յոր խոցեցին ։

Սաղմոս։

Հոգւոյն հանգուցելոց քրիստոս աստուած՝ արա
հանգիստ և ողորմութիւն . և մեզ մեղաւորացս՝
շնորհեա զթողութիւն յանցանաց ։

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք ։
Վասն հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զփրկիչն

մեր Քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարսն դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ:
Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո և ողորմեա:
Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա:

Աղօթք:

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ և բարե-գութ՝ դթա քո արարչական սիրովդ ի հոգիս ննջեցելոց ծառայից քոց: Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո: Արա արժանի ողորմութեան, քաւութեան և թողութեան մեղաց: Պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջա-կողման դասուն: Զի դու ես Տէր և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց: Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

Մաղթանք տէրունական տօնից:

Փառք հրաշափառ ծննդեան քո Տէր. զօրհնեալ և զփառաւորեալ, զհրաշալի և զյաղթող զծնունդ քո սուրբ օրհնեմք և փառաւորեմք:
Մարդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատ մօր քո և կուսի՝ և վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ:

Սաղմոս 'ի տօնս սրբոց :

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին · և յովհաննու մկրտչին սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային. և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին : Յիշատակաւ և աղօթիւք սրբոց այս անուն , որոց այսօր է յիշա_ տակ : Լու ձայնի խաչի քո պատուականի , Տէր ընկալ զաղաչանս մեր · և կեցո զմեզ :

Սաղմոս պահոց :

Քրիստոս է իմ՝ աստուած , և փառաւոր առնեմ՝ զսա · աստուած հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :
Ս՝արդարէր տէր :
Տուք փառս մեզ , տուք օրհնութիւն մարգարէքն թագաւորին յաւիտենից , որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ : Ս՝արդարէր տէր :
Դու ես տէր մեր՝ դու ես քս̅ փրկիչ մեր , զքեզ օրհնեն անձինք մեր : Ս՝արդարէր տէր :
Բարձրացաւ եղջիւր իմ՝ յած փրկիչ իմ · հաստա_ տեցաւ սիրտ իմ՝ 'ի տէր՝ տերամբ և հաւատով ·
Ս՝արդարէր տէր :
Խաղաղութեամբ տուող քրիստոս՝ զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա յարա_ րածս քո : Ս՝արդարէր տէր :
Յոյս կենդանութեան , լոյս և ազատէն փրկութե տէր յիսուս փրկիչ · փրկեա և փառաւորեա զդաս

անձին իմոյ։ Ողորմեա Տէր։

Եկեսցեն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ քո․ խոնարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր։ Ողորմեա։ Լուր մեզ Տէր լուր մեզ, աստուածային ողորմութեամբ եւ գթութեամբ քո խնայեա յարարածս քո։ Ողորմեա Տէր։

Քարոզ՝ Երրորդ եւ Իններորդ կանոնացն։

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան՝ եւ փրկութեան անձանց, մերոց զՏէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա

Վասն լսելի լինելոյ տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք․

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ 'ի մեր մեղաց մերոց, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր, զկամայ եւ զակամայ, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն զի մի ընդ խոտանման գտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան, զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ որք ննջեցին եւ ուղիղ հաւատով 'ի Քս ննջեցելոցն, զՏէր։

Եւ եւս միաբան վասն ննջեցելոց եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք։

Զանձինս մեր՝ եւ զմիմեանս, տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք։

Ողորմեայ մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ։ Տէր ողորմեա. Գ։

Աղօթք.

Տէր տուընջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ. որ արարեր զտիւ ՚ի զբօսանս բարեգործութեան՝ ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց, և զգիշեր ՚ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեան մերոյ։ Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր վարուք ՚ի նոյն պաշտօն քո կանխել միշտ. և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Խաղաղականն ամենայնիւ

Քեզ, որ յամենայնի գթած և մարդասէր ես, աղաչեմք հանապազ, զի զօրացուսցես զմեզ որ ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեան մերում։ Թեթեւացո տէր զքաղցր լուծ քո՝ զոր եդեր ՚ի վերայ մեր. զի կարասցուք կալ ՚ի պատուիրանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամենայն ժամ, ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի։ Հրեշտակային եր-

գովութեամբ զքեզ օրհնել՝ զքեզ գովել, և
քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազօր
տէրութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա:

Մաղթանք:

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբք՝ և երգօք հոգևորօք
անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ
Հոգին. այժմ և միշտ և յա:
Օրհնեալ Տէր մեր յիսուս Քրիստոս. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Քարոզ՝ Ծննդեան պահոցն և Տեառնընդառաջին կանոնացն:

Վասն 'ի գիշերի և 'ի տունջեան, և յամ ժամու
խնամել մեզ զքան տեառն՝ զՏէր աղաչեսցուք:
Վասն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձութիւն, որում
ոչ կարեմք համբերել՝ զՏէր աղաչեսցուք:
Վասն ամբիծ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի
ահեղ ատենին Քրիստոսի՝ զՏէր աղ:
Վասն առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահանգիստն
կենաց անխախտանելոյ՝ զՏէր աղ:
Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն՝ և
երկնից արքայութեանն՝ զՏէր աղ:
Վս հոգւոյն: Եւ ես: Օրհնեսցին: Ողորմեա:

Աղօթք։

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք, և 'ի քէն խնդրեմք մարդասէր Տէր։ Տուր մեզ աստուած փրկիչ մեր. խոնարհեալ ունկն քո 'ի խնդրուածս մեր. զի մի՛ ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց. այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր 'ի գործ արդարութեան, և 'ի պտուղ աստուածպաշտութեան։ Ընկալ Տէր՝ զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր, և հասո մեզ զողորմութիւն քո առատապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ. զօրացո զմեզ Տէր՝ զօրութեամբ սուրբ Հոգւոյդ. պահեա զմեզ որպէս բիբ ական։ Եւ արա առ մեզ նշան բարի, 'ի գովեստ և 'ի փառաբանութիւն անուանքում սրբոյ։ Զի 'ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն 'ի բարձունս, Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի՝ և յաւիտենական՝ նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութեամբ քով։ Զի քո առաջի կամք Տէր, և առ 'ի քէն ողորմութեանցդ և գթութեանցդ ակն ունիմք։ Զամենեսեան օրհ-

նեա, զամենեսեան խնամածութեամբ, զամենեսեան լու-
սաւորեա · և ամենեցուն պարգևեա զերկնից ար-
քայութիւնդ ։ Վասն զի դու ես տէր կենաց, և
աստուած ողորմութեանց · և քեզ վայել է փառք
իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յա ·

Մաղթանք ·

Ի գիշերի և 'ի տունջեան և յամենայն ժամու ան-
դադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ
Հոգին, այժմ և միշտ և յաւէ ·

Քարոզ՝ ԶԷ՛ նահատակաց և խոստովանողաց կանոնացն ·

Վասն աղօթից զկնոջս մեր 'ի Ձեռնադրութեանս խա-
ղաղութեան՝ զՏէր աղա ·

Վասն չքելոյ 'ի մէջ զամենայն խորհուրդս չա-
րին՝ զՏէր աղաչեսցուք ·

Վասն պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և
առաքինի վարս՝ զՏէր ա ·

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր
աջոյն իւրոյ՝ զՏէր աղա ·

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի
ընդ ոտիւք մերովք՝ զՏէր ·

Վասն հոգւոյն · Լսէ եւ · Օգնեա · Ողորմեա ·

Աղօթք.

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց երևելեաց և աներևութից. Դու քեզ կարգադրիչ յամենայն ժամ. զի ըստ ամենայն ինչս է ան-բաւութիւն քո, և ողորմութիւն քո ամենեցուն առնէ. Շնորհեա մեզ երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կանխել հանապազ, որպէս զի գտցուք 'ի բոլոր արարս և 'ի բովանդակ ժամու, և յամենայն գործութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո. Համբերութեամբ առ քեզ գնասցուք 'ի սրբութիւն աւուրց բար-կութեան և երկիւղութեան, և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն, և զառաքինական գոր-ծոց յաջողութիւն. Զի դու ես տէր կենաց և աստուած ողորմութեանց. և քեզ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և.

Խաղաղութեան աղօթքն.

Քում ամենազօր և յաղթող տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն. և փառաւոր յամենեցունց թագաւորութիւն քո. Ի յանս յեր-կրպագութենէ մեր, և տուր մեզ առնել գոր-ծութիւն ձեռնտուութեան. Զի դու ես աստուած խաղաղութեան, որ բնակիս զխնամս 'ի մէջ, և արարիչ խաղաղութեան յերկինս և յերկրի. Հնազանդեցուցանել և մերձաւորաց աւետարան-

ցեր վճառ պարգեւս քոյին բարեաց։ Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանաւորս արասցես, զաւեղով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո, աստուած մեր և տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս։ Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Մաղթանս.

Յերգս օրհնութեան և ՚ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգին, այժմ և միշտ և յաւի։

Քարոզ՝ Ուրբաթու և ՚ի Նեղութեան կանանցն։

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն ՚ի
բարերար տեառնէ մերմէ՝ զտէր աղաչեսցուք։
Վասն փրկելոյ զմեզ ՚ի զբաղարոտութենէ մարդկան
և յորոգայթէից սատանայի՝ զտէր։
Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից և ամօք հաւատացելոց՝ զտէր աղա։
Վասն որք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փապարս ընակեալք են սուրբ հարքն մեր՝ զտէր աղա։
Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատարեն
զժամ ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զտէր։
Վասն հաղուածն Նա և Օտարացն Աղօթեաց։

Աղօթք.

Գոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Զարթո զմիտս մեր արդարութեան առ քեզ Տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հանապազ և պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօնէից քոց: Եւ զմեզ զծառայքս քո արժանի արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց: Եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս:

Խաղաղականին աղօթքն:

Անդամարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան, դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր: Որ շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գիշերի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վասն կենաց և արդարութեան քո: Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր Աստուած մեր, արա զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Աղօթք:

Գոհութեամբ և ձայնիւ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յա:

Թագաւորք աղաչխարութեանն:

— ԻԸ: —

Թագաւոր յաւիտեան:

Տուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, և կեցո զմեզ, որ յամենայնի կարող ես: Տուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր. յոյս ամենայն ծագաց երկրի. և որ ՚ի ծով հեռի: Որ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով. և զգեցեալ է զօրութիւն. և կեցո զմեզ, որ յա: Տուր աղաչանաց մերոց Տէր մարդասէր, և գթա ՚ի մեզ:

Մի զիս անտես առներ. այլ օգնեա ինձ մարդասէր: Մի ընկեներ զիս տէր յերեսաց քոց. և զՀոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն: Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան. և հոգւով պետութեան քո հաստատեա զիս. այլ օգնեա ինձ: Մի՛ անտես առներ զիս տէր Ած փրկիչ իմ. այլ շնորհեա ինձ թողութիւն բազմագութ մարդասէր, և կեցո:

Երկինք և երկիր գոչման վկեն տէր․ արարածք ամենայն քեզ երկիր պագանեն․ և հրեշտակք 'ի բարձունս աղաղակեն և ասեն․ ողորմեա դու ստեղծեր, մի՛ կորուսաներ ։

Երկինք երկնից, ջուրք որ 'ի վերոյ քան զերկինս․ օրհնեցէք զանուն տեառն ։ Զի նա ասաց, և եղեն․ հրամայեաց և հաստատեցան․ և հրեշտ ։

Երկինք և երկիր հանապազ զքեզ գովեն․ Թագաւոր փառաց․ սերովբէք և քերովբէք 'ի խոնարհ ունելով զդէմս լսեանց․ և միաձայն բարբառովք աղաղակեն և ասեն․ սուրբ․ սուրբ․ սուրբ․ տէր զօրութեանց ։

—Իշ ։—

Երկայնամիտ ես տէր առ ամենեսեան․ և գթա տէր 'ի վերայ մեր․ որպէս և յաւազակին փրկիչ և կեցո ։

Երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ նայեաց առիս, և ողորմեայ ինձ ։ Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ․ կեցո զորդի աղախնոյ քոյ․ և արա առիս նշան բարութեան․ և գթա տէր 'ի մե ։

Տէր որ գթացար յաւազակին խաչակից լինել քեզ՝ և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կողի քոյ․ գթա և յիս 'ի մեղաւորս, որ ծարաւիս եմ առ քեզ․ և փափագեմ 'ի գաւիթս քո որպէս զմի 'ի յեղջերուաց 'ի յաղ_

բերս ցուրց։

Մ՝արտեաւ ընդ իս թշնամին. հանապազ զիս կամի կորուսանել. այլ դու տէր իմ այց արա մոլորելոյ ոչխարիս, և կեցո։

Մ՝արտեան ընդ իս 'ի տարապարտուց. և փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս. այլ ես յաղօթս կայի։ Հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ. ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ. այլ դու տէր իմ՛՛։

Որ հովիւդ ես հօտից բանաւոր կենդանեաց. տուր ինձ յոյս կենաց ապաշխարութեան. և դարձո զմոլորեալս 'ի հօտ քո քրիստոս, և կեցո։

Մ՝եղայ և աղաչեմ զքեզ. թողութիւն շնորհեա մեղաց իմոց. քաւիչ իմ լեր քո գթութեամբդ. որ միայն ես փրկիչ, և կեցո։

Մ՝եղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ։ Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն, թող ինձ տէր. թող ինձ. և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լեր։

Մ՝եղայ քեզ տէր. մեղայ քեզ տէր. մեղայ. և քան զաւազ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպտուղ 'ի կենաց յուսոյդ. այլ դու անոխակալ և անյիշաչար փրկիչ. խնայեա 'ի մեղուցեալ ծառայս, և կեցո։

— ԴՀ : —

Տէր իմ բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. այլ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն տէր, և ողորմեա։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. և որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ։ Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեան իմոյ. ո՛չ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. այլ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն տէր, և ողորմ։

Պաղատանս մատուցանեմք քեզ հայր երկնաւոր, մի՛ անտես առներ զաղաչանս մեր. այլ անցո՛ զցասումն քո ՚ի մէնջ. և յիշեա զի պատկեր եմք բարերարութեանդ։

Տէր իմ գթութիւնք քո բազում են յոյժ. առ իս արա՛ զբարերարութիւնս քո, որպէս և մաքսաւորին, և ինձ ողորմեա։

Գթութիւնք քո բազում են տէր. և ըստ իրաւանց քոց կեցո՛ զիս։ Բազում են որք հալածեն և նեղեն զիս. ՚ի վկայութեանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ. առ իս արա՛ զբարերարութիւնս քո, որպէս և մաք։

Անոխակալ և անյիշաչար տէր, որ գթալով ՚ի մեղաւորս շնորհեցեր ապաշխարութիւն. արդ գթա՛ և յիս տէր ՚ի մեղուցեալ և յանօրինեալ քո ծառայս. և փոխարկեա՛ զգործոցս չարեաց ՚ի զղջումն ապաշխարութեան, և կեցո՛։

Ի տաճարի քում՝ սրբութեան. փառաւորեմք զ-քեզ. Դու ունիս իշխանութիւն, ողորմեա մեզ:
Եւ ես ըստ բազում ողորմութեան քում՝ մտից 'ի տուն քո, եւ երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո եր-
կիւղիւ քո:
Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում՝ վասն թշնամեաց իմոց. և ուղիղ արա առաջի իմ՝ զճանապարհս քո. Դու ունիս իշխան:
Ի տաճարի քում՝ սրբութեան հնազանդ զքեզ գովեմք Թագաւոր փառաց. որ ունիս իշխանութիւն —Եւ:— կենաց և փրկութեան. ողորմեա մեզ:
Ապաշխարութեան արտասուս աւազան լուալ, և բնական զաղտեղութիւն մեղաց. տուր շնորհեա յառաջ-քան զվախճանն զբարւոյն և զմեծ քո զողորմութիւն:
Ծարաւի է անձն իմ՝ առ քեզ Աստուած հզօր և կենդանի. Ե՛րբ եկից երեւեցայց երեսաց այ: Եղեն ինձ արտասուք իմ՝ կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ւր է ած քո. տուր շնորհեա յառաջ քան զվախ:
Յորժամ գաս փառօք հօր յահագին աթոռն 'ի դատել զերկիր. և զօրքն սրբասփիւռք երկրպա-ծնկիքս ամ՝ 'ի յահէ քումմէ. 'ի նշանէն քո յա-ռաջնի դատաստանն ահեղ, և յանկարծակի քոյ յարա-րածս, յիշեա և զիս զապաշխարողս. որ ընկղմեալ եմ՝ յանցանօք բազմապատկելին խորհրդովք. և հայ-ցեմ՝ պատուականին, տէր և զիս յիշեա. որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո:

Օ՛վ որ ՚ի նաւի աշխարհի ալեկոծեն մեղք իմ · նաւահանգիստ ապաշխարութեան շնորհեա ինձ բազում ողորմ , և կեցո՛ ։

Սիրո՛վ քո Աստուած , զի հասին ջուրք յանձն իմ · ընկլայ ես ՚ի խորս անդնդոց՝ ուր ո՛չ գոյ ինձ հանգիստ · նաւահանգիստ ապաշխարութեան շնորհեա ինձ բա ։

Նաւապետ բարեգութ առ քեզ ապաւինիմ · տո՛ւր ինձ ձեռն որպէս երբեմն պետրոսին ՚ի վերայ ալեացն · որ ծփիմս ալեկոծեալ յանյայտ մեղաց · և կեցո՛ ։

Դու ես քս աղբիւր կենաց , բղխումն ողորմութեան · շնորհեա փրկիչ անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց ։

'Ի քէն է տէր աղբիւր կենաց · և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս ։

Ձգեա զողորմութիւն քո , որք ճանաչեն զքեզ · զարդարութիւն քո , որք ուղիղ են սրտիւք · շնորհեա փրկիչ անձանց մեր ։

Որ աղբիւր ես ծարաւեաց և հանգիստ աշխատելոց · ձեռնապահ մոլորելոց · և հովիւ հովուաց բանաւոր հօտի · փախստականս առ քեզ դո՛ւ լե՛ր նաւահանգիստ · և այժմ մեզ ծարաւեալս զբաժակ քո տուր ։ — քաղցրութեան յանսպառ աղբերցդ ։

'Ի տաճարի սրբութեան քում լո՛ւր տէր ձայնի իմում · և աղաչանք իմ մտանիցեն ՚ի յանդիման քո տէր ։

Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց · և աղաղակ իմ առաջի նորա, մտցէ յականջս նոր · և աղաչանք իմ ժամն ·

Որ լուսատու ես տիեզերաց Քս Աձ, լուսաւորեա զիմ զխաւարային խորհուրդս, և կեցո՛ ·

Օրհնեալ ես տէր, և փառաւորեալ է քո անբաւ մարդասիրութիւնդ · զաղաչանս մեր քեզ մատուցանեմք, որ թագաւորդ ես յաւիտենից · զննջեցեալս մեր արժանի արա տէր ընդունել 'ի կեանս յաւիտենից ·

Առաւօտս ինձ շնորհեա՛ 'ի յարաշխարհութեն նոր · զի լուացից զմեղս անձին իմոյ որպէս պոռնիկն աղաչեմ, և կեցո՛ ·

Ապաւինեցայ ես 'ի հեծութեան իմում · լուայ զամ գիշեր զմահիճս իմ · և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի · զի լուացից զմեղս ·

Որ աղբիւր ես անապական Քս Աձ, զվիրաւորեալ անձն իմ 'ի մեղաց, բժշկեա՛ տէր բղխմամբ արտասուաց, և կեցո՛ ·

Ողորմեալ ծառայս խնդրեմ տէր · և մի՛ դատապարտեր զիս 'ի յաւուրն այցելութեան քոյ մարդասէր ·

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ · և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ ·

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ · խնդրեա՛ զծառայս քո · զի զպատուիրանս քո ես ո՛չ մոռացայ · և մի՛ դատապարտեր զիս 'ի յաւուրն այցելութեն քո մարդ ·

Որ մոլորեցայ 'ի հօտէ քումմէ հովիւ բարի · խնդ-
րեա զիս զմոլորեալս · և արժանաւորեա խառնել
'ի հօտ քո քս̅, և կեցո,։

Արգաւորութեան հայրապետաց աղօթից աստուածոյ ժա-
մուն ։ Որ չարարէ 'ի դէմս որդւոյն աստուծոյ · որ էրէ-
ակայ երաշխաւորին ։

Լցաք առաւօտու ողորմութ̃ քով · ցնծացաք և
ուրախ եղաք զա̃մ աւուրս կենաց մերոց ։
Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ
արարեր զմեզ · և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս ։
Հայեաց տէր 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գործս ձեռաց
քոց · և առաջնորդեա որդւոց նոցա · Եղիցի լոյս
տեառն ա̃յ 'ի վերայ մեր ։
Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ տէր ·
և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ ։ Փառք
Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ · այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից · Ամէն ։
Եւս խաղաղու̃ զտէր աղաչեսցուք, ընկալ կեցո՛
և ողորմեա ։
Օրհնութիւն և փառք Հօր ։

Օրհնութիւն երեք մանկանց Դանիէլի։

Օրհնեալ ես Տէր ած̃ հարցն մերոց. օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան։ Յիրաւունս ածուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ. արդար ես դու Տէր. եւ ամենայն գործք քո ճշմարիտ են։ Ճանապարհք քո ուղիղ են. եւ ամ̃ դատաստանք քո արդար են։

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ մեր ըստ ամ̃ի. եւ զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, եւ քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Երուսաղէմի։

Արդարութեամբ եւ յիրաւի ածեր զայս ամենայն 'ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց։

Անօրինեցաք եւ յանցեաք ապստամբ լինել 'ի քէն. մեղաք յամ̃ի՝ եւ պատուիրանաց քոց մեք ո՛չ անսացաք։

Ո՛չ պահեցաք եւ ո՛չ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր դու մեզ. զի բարիս գտցուք մեք 'ի քէն։

Արդ՝ զամ̃ զոր արարեր, եւ զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր։

Մատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց. անօրինաց՝ խստաց՝ եւ ապստամբողաց։

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի եւ չարի քան զամ̃ երկիր, մատնեցեր զմեզ։

Եւ արդ՝ ո՛չ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր. զի ամօթ եւ նախատինք եղաք ծառայից քոց պաշտօնէից։

Եւ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քոյ. և մի՛ ՚ի բաց առներ զողորմութիւն քո ՚ի մէնջ։
Վ՝ն Աբրահամու սիրելւոյ քոյ. Իսահակայ ծառայի քո. և Իսրայէլի ս՜րբ քո։

Խոստացար նոցա և ասացեր՝ բազմացուցից ըզ- զաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութ՜ն. և որպէս զաւազ առ եզր ծովու

Եւ արդ՝ Տէր նուաղեցաք մեք քան զամենայն ազգս. և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց.

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան. մարգարէ և առաջնորդ. ո՛չ ողջակէզք պատարագաց. և ո՛չ խունկք օրհնաց. և ո՛չ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, և զողորմութիւն գտանել ՚ի քէն։

Այլ անձամբք խոնարհեալք և հոգւովք տառապելովք՝ ընդունելի լիցուք մեք որպէս ողջակէզս խոյոց և զուարակաց. և որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց։

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո. զի կատարեալ գայցուք զհետ քո. և չիք ամօթ յուսացելոց ՚ի քեզ։

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք. երկնչիմք ՚ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո. Տէր մի՛ յամօթ առներ զմեզ։

Այլ արա ընդ մեզ ըստ հեզութեան քում. և ըստ բազում ողորմութեան քում. փրկեա՛ զմեզ

վասն սքանչելեաց քոց Տէր. և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան.

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որք չարչարեն զծառայս քո. ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա, և ա՟մ զօ- րութիւնք նոցա խորտակեսցին. Եւ ծանիցեն զի դու ես տ՟ր ա՟ծ միայն՝ որ փառաւորեալ ես ի վերայ ամենայն տիեզերաց:

Օրհնեալ ես դու տ՟ր ա՟ծ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան.

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո. գովեալ և առա:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութե՟ քո. գով:

Օրհնեալ ես որ նայիս ի քրովբէս՝ և հայիս յան- դունդս. գովեալ և:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից. գովեալ և:

Օրհնեցէք ա՟մ գործք տեառն զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնեցէք և բարձր:

Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն՝ և ջուրք՝ որ ի վերայ երկնից զտէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն՝ արեգակն և լու- սին զտէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրևք և ցօղք զտէր. օրհնեցէք:

Օրհնեցէք ամ՛ հողմք՝ հուր և ջեր զՏէր. օրհն։
Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ՝ ցօղ և ձիւնաբեր ըզ–
Տէր. օրհնեցէք։
Օրհնեցէք սառն և պաղ՝ եղեամն և ձիւն զՏէր.
օրհնեցէք։
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք՝ լոյս և խաւար զՏէր.
օրհնեցէք։
Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զՏէր.
օրհնեցէք։
Օրհնեցէք լերինք և բլուրք՝ և ամենայն բոյսք եր–
կրի զՏէր. օրհնեցէք։
Օրհնեցէք աղբերք՝ ծովք և գետք զՏէր. օրհն։
Օրհնեցէք կէտք և ամ՛ կայտառք՝ որք 'ի ջուրս՝
և թռչունք երկնից զՏէր. օրհնեցէք։
Օրհնեցէք գազանք և անասունք՝ և որդիք մարդ–
կան զՏէր. օրհնեցէք։
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏէր. օրհնեսցէ և բարձր ա–
րասցէ զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէք քահանայք զՏէր. օրհնեցէք և բարձր։
Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր. օրհնեցէք։
Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդարոց զՏէր. օրհ։
Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զՏէր։
Օրհնեցէք Անանիա՝ Ազարիա՝ և Միսայէլ զՏէր։
Փառք Հօր և Որդւոյ։

Քարոզ

Եկեալքս ամենեքեան 'ի սուրբ կաթողիկէ և

առաքելական եկեղեցւոյ՝ աղաչեմք զմիածին որ-
դին Աստուծոյ, զանձն մեր և զերկիւղն Յս Քս ·
Որ էջ փառօք Հօր ՚ի մէջ · հնոցին, և փրկեաց
զերիս մանկունսն ՚ի քաղդէացւոց ատափ ·

Լուսաւոր և սուրբ սրբոհեալ զխորան մեր · զի մի երբէք խաբեսցուք մեք ՚ի մեղաց, և ՚ի ցանկութե-նէ աշխարհի · Այլ արժանի եղիցուք պահել զպա-տուիրանս նորա · անդ ունել զպատկեր լուսոյ և կենաց ՚ի յանձինս մեր ։ Որ բարեխօսութեամբ սրբելոց իւ-րոց ծննդեանն Ած Յս Քս տէր մեր · կեցո՛ և ողորմեա ։

Սաղմոսն կիւրակէից և այլ տէրունական տօնից ։

Հօր յաղթող՝ սքանչելագործ, տուր մեզ Յարութեան · նաև Յայտնութեան նաև Ալլելու-իայն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ վայել է փառք իշխա-նութիւն և պատիւ · այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից · ամէն ։

Սաղմոսն ճաշակման ։

Յղեա տէր զցօղ բարերար ողորմութեան քո ՚ի մեղուցեալ անձինս մեր · շիջո՛ զբոց հնոցի յան-ցանաց մերոց · և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն ։

Նա որ ժամանի ընդ երիս աւուրս մանկունս՝ և ընդ
երանելի աւուրս փրկչին՝ օրհնել զերեք և գովել ·
և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել Հօր ,
և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ · այժմ և միշտ և
յաւիտեանս ։

Մաղթանք պատճառ ։

Յօգնեա մեր զօրէն բարերար ողորմութեամբ քո՝ է
մտդուցեալ անձինս մեր · շնորհ զբոյ հանդի յաւիտ-
ենից մերոյ · և փրկեա զմեզ ՚ի յաւիտենական հրոյն ·
Նա որ ժամանի ընդ երիս աւուրս մանկունս և ընդ
երանելի աւուրս փրկչին՝ օրհնել զերեք՝ գովել և
աստ ։ Աստուած քաւեա զիս զմեղաւորս ։ Աս-
տուած քաւեա զիս զմեղաւորս ։ Աստուած քաւեա
զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց , և կեցո ։

Երգ Սրբոյ Աստուածածնին ։

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր · և ցնծասցէ հոգի
իմ աստուծով փրկչաւ իմով ։
Նայեաց ՚ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւ-
րոյ · այսուհետև երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք ։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն · և սուրբ է անուն
նորա ։
Ողորմութիւն նորա յազգս յազգս երկիւղածաց
իւրոց · և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով ։

Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից. և քա-
կեաց զհզօրս յաթոռոց:
Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս ելից բարութ՟.
և զմեծատունս արձակեաց ունայնս:
Պաշտպանեաց խորհրդեալ ծառայի իւրոյ. յիշել
զողորմութիւն իւր:
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր. ընդ աբրահամու
և զաւակի նորա յաւիտեան:

Օրհնութիւն Զաքարիայէ՝ հօրն յովհաննու Մկրտչի:

Օրհնեալ տէր Ա՟Ծ իսրայէլի՝ որ յայց ել, և
արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ.
Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեան 'ի տանէ Դաւ-
թի ծառայի իւրոյ. որպէս խօսեցաւ բերանով
սրբոցն՝ որք յաւիտենից մարգարէքն էին:
Փրկութի՟ 'ի թշնամեաց մերոց. և 'ի ձեռաց ա-
մենայն ատելեաց մերոց:
Առնել ողորմութի՟ առ հարսն մեր. և յիշել զկտա-
կարանս սրբութե՟ իւրոյ:
Զերդումն՝ զոր երդուաւ աբրահամու հօր մերոյ.
տալ մեզ առանց երկիւղի փրկութիւն 'ի թշնա-
մեաց մերոց:
Պաշտել զնա սրբութ՟ և արդարութեամբ առա-
ջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց:
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս.
գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանա-
պարհս նորա:

Տուր զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան իւ-
րոյ, 'ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց՝
Վասն գթոյ ողորմութե՛ան Աստուծոյ մերոյ,
որով երևեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց՝ լուսաւոր
առնել զխաւար մեր։
Ծագել զլոյս 'ի վերայ այնոցիկ՝ որք նստէաք 'ի
խաւարի և 'ի ստուերս մահու. ուղղել զոտս մեր
'ի ճանապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Ծերունւոյն Սիմէոնի։

Արդ՝ արձակեա՛ զծառայս քո տէր ըստ բանի
քում 'ի խաղաղութի՛. զի տեսին աչք իմ զփրկութի՛
քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողո-
վրդոց։
Լոյս յայտնութեան հեթանոսաց, և փառք ժողովր-
դեան քում Իսրայէլի։
Փառք Հօր և։

Քարոզ

Սուրբ զԱ՟ծածինն՝ և զամենայն սուրբս բարեխօս
արասցուք առ Հայր 'ի յերկինս. զի կամեցեալ
ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր.
Ամենակալ տէր Ա՟Ծ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Աղօթք։

Ընկալ Տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո. և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. և որոց այսօր է յիշատակ։ Լո՛ւր մեզ տէր, և ողորմեա՛. ներեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր։ Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ։ Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Քարոզ զկնի Մեծացուսցէին։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր։

Վասն սուրբ տեղւոյս շինութեան, և բարեկարգութեան. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ դրունս սրբոյ եկեղեցւոյ. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն ընդունելոյ զպաղատանս սոցա ընդ մեծի ողորմութեան իւրում. զՏէր աղաչեսցուք։

Վասն հոգւոյն։ Եւ ևս միաբան. Զանձինս։

Ողորմեա։

Աղօթք։

Դո՛ւ ես թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից Քրիստոս Աստուած մեր։ Եւ քեզ ընդ Հօր, և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եւ Գ. երգեսցուք Յարութեան ։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ . ՚ի յաւիտենից , մին-
չև ՚ի յաւիտեան ։

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր . և օրհնեցէք զանուն Տեառն ։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւի-
տենից մինչև ՚ի յաւիտեան ։

Յարևելից մինչ ՚ի մուտս արևու օրհնեալ է ա-
նուն Տեառն . ՚ի յաւիտենից մինչև ՚ի յաւիտեան ։
Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ , և սրբոյ Հոգւոյն . և այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն ։ ՚Ի յաւիտենից մինչև ՚ի յաւիտեան ։

Արի Տէր օգնեա մեզ , և փրկեա զմեզ . վասն ա-
նուան քո ։

Արի և մի մերժեր զմեզ իսպառ . վասն անուան քո .
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան . Ա՜ծ քո Սիոն
յազգէ յազգ ։

Օրհնեամ զանուն քո Տէր . օրհնեցից զՏէր ՚ի
կենդանութեան իմոյ ։ Օրհնի ։

Սրբոյ Յարութեանն որ ըստ Մատթէոսի

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միա-
շաբաթին . եկին մարիամ մագդաղենացի , և միւս
մարիամն՝ տեսանել զգերեզմանն ։ Եւ ահա շար-
ժումն մեծ եղև . զի հրեշտակ Տեառն իջեալ

յերկնից՝ մատուցեալ 'ի բաց թաւալեաց զվէմն 'ի դրանց անտի. և նստէր 'ի վերայ նորա։ Եւ էր տեսիլ նորա իբրև զփայլակն. և հանդերձ նորա սպիտակ իբրև զձիւն։ Եւ յահէ անտի նորա խռովեցան պահապանքն. և եղեն իբրև զմեռեալս։ Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ և ասէ ցկանայսն. մի՛ երկնչիք դուք. գիտեմ, զի զՅիսուս զխաչեցեալն խնդրէք. չէ՛ աստ, քանզի յարեաւ, որպէս ասացն. եկա՛յք և տեսէ՛ք զտեղին՝ ուր կայր։ Եւ վաղվաղակի երթա՛յք ասացէ՛ք աշակերտացն նորա՝ թէ յարեաւ՝ և ահա յառաջագոյն քան զձեզ 'ի Գալիլեա. անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի 'ի գերեզմանէ անտի ահիւ և խնդութ՟բ բազմաւ, ընթացեալ պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա պատահեցաւ նոցա Յս՟, և ասէ. ո՞ղջ էք։ Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա՝ և երկիրպագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս, մի՛ երկնչիք՝ երթա՛յք ասացէ՛ք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն 'ի Գալիլեա. և անդ տեսցեն զիս։ Իբրև նոքա գնացին, ահա ոմանք 'ի զօրականացն եկին 'ի քաղաքն՝ և պատմեցին քահանայապետիցն զամենայն որ ինչ եղեն։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ ծերօքն, խորհուրդ առեալ՝ արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն, և ասեն. ասասջի՛ք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի գողացան զնա՝ մինչ մեք 'ի քուն էաք։ Եւ եթէ լո՛ւր լիցի այդ առ դատաւորն, մեք

հաւանեցուցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս արասցուք։ Եւ նոքա առեալ զարծաթն, արարին որպէս ուսանին. և ել համբաւս այս 'ի Հրէից մինչև ցայսօր. Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին 'ի Գալիլեա 'ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև նոցա Յս։ Իբրև տեսին զնա՝ երկիրպագին նմա. և ոմանք երկմտեցան։ Եւ մատուցեալ Յս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ։ Գնացէք այսուհետև՝ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր՝ և Որդւոյ՝ և Հոգւոյն սրբոյ։ Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն՝ զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս, մինչև 'ի կատարած աշխարհի.

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր.

Երգ մին Խաչելոյ Հարցմանց

Փառք յարութեան քո Տէր. ո՛չ դադարեցուցանեմ Քրիստոս օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ.

Փառք յարութեան քո Տէր. ո՛չ դադարեցուցանեմ Յս գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Եւ ո՛չ դադարեցուցից փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ.

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբութի. և օրհնեցէք զտէր ։
Արդ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր 'ի սրբութիւն . և օրհնեցէք զտէր ։

(զատ)

Լուսազգեստ հրեշտակին նստելով 'ի կենսատու գերեզմանին ։ Եւ աւետէր կանանց յարութեան տեառն ։

Քարոզ մին խաչելոյ աւետարանին, և երգոյն .

Ո ուրախացեալքդ մեծաւ ուրախութեամբ աւետեօք յարութեան տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի ։ Որ եղև սկզբն և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց . խորտակեաց զդրունս դժոխոյ. և եհերձ զդառնութիւն մահու . և ետ յոյս հաստատութեան մեռելոց նորոգման կենդանութեան ամ՟ մարդկան ։ Խնդրեսցուք հաւատով 'ի փրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ . զի զմեզ արժանի արասցէ յարութեան նորա . կերպարանակից առնել զմարմինս խոնարհութեան մերոյ ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց նորա ։ Նման զի զոյս խոստացաւ, զմեծ և զանձառելի շնորհս պարգեւել սիրելեաց նորա ճշմարիտ աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր . կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք.

Ամենակեցոյց ճշմարիտ՝ սուրբ մեծի յարութեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ, վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և.

Ծ. սաղ. փոխ.

Ողորմեա ինձ Ած ըստ մեծի ողորմութե՛ քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքնին գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առաջի քո արարի։
Որպէս արդար երեւեսցիս 'ի բանս քո, և յաղթող 'ի դատել դատ։
Անօրէնութեամբ յղացայ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց, լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ տէր զխնդութիւն և զուրախութի, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն.

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս Աստուած, և հոգի
ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում.

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և զհոգի
քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն.

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով
պետութեան քոյ հաստատեա զիս.

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քոյ, և ամբա_
րիշտք առ քեզ դարձցին.

Փրկեա զիս յարենէ ա̃ծ ա̃ծ փրկութեան իմոյ.
ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում.

Տ̃ր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգես_
ցէ զօրհնութիւնս քոյ.

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք.
բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար.

Պատարագ ա̃յ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և
զհոգի խոնարհ ա̃ծ ոչ արհամարհէ.

Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի, և շինեսցին
պարիսպքն երուսաղէմի.

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու̃թ.
յայնժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի սեղան
քո զուարակս.

Փառք հօր և որդւոյ և.

Քարոզ

Երկրպագեմք քեզ Տէր Աստուած մեր՝ ամենակալդ ընդ երկրպագութեան գիշերիս. և կանխեալքս՝ ՚ի տեղւոջ խոստովանութեան. մատուցանեմք պատարագ աղօթս մեր։ Զքեզ Տէր օրհնեմք և փառաւորեմք, և զքեզ Տէր գոհանամք. որ արժանի արարեր զգիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել ՚ի ժամ առաւօտու։ Արժանաւորեա զմեզ Տէր անձանձիր խոստովանողս քոյ. զոր խոստացար սիրելեաց քոց ձգնաւորեալ Աստուած՝ Յ͞ս Ք͞ս Տէր մեր. կեցո՛ ողորմեա։ Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա

Մաղթանք յարութեան

Ողորմած՝ գթած՝ ձգնաւոր՝ սուրբ մեծի յարութեանն Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք Պետրոսի

Ողորմութեամբ և գթութեամբ քով, լո՛ւր մեզ Տէր և ողորմեա. Ներեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր։

Արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգին · այժմ և միշտ և յա_ւիտեանս յաւիտենից · ամէն ։

Մաղթանք Մաղթերգոց ։

Բարեխօսութեամբ և աղօթիւք սրբոց մարտիրո_սացն, որոց այսօր է յիշատակ՝ և ամենայն սրբոց քոց, լո՛ւր մեզ Տէր և ողորմեա՛ · ներեա՛ քաւեա՛ և թո՛ղ զմեղս մեր Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել Հայր և Որդի և ։

Ալէլուիա · Ալէլուիա ։

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկնից · օրհնեցէք զնա ՚ի բար_ձունս ։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա · օրհնե_ցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա ։
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին · օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյս ։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից · և ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զանուն Տեառն ։
Զի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝ և հաստա_տեցան ։
Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից · հրաման ետ, և ո՛չ անցանեն ։

Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ՝ վիշապք եւ ամենայն խորք ։ Հուր եւ կարկուտ, ձիւն եւ սառն, հողմ եւ մրրիկ, որք առնէք զբանս նորա ։

Լերինք եւ ամենայն բարձունք, ծառք պտղաբերք եւ ամենայն մայրք ։

Գազանք՝ եւ ամենայն անասունք. սողունք, եւ ամենայն թռչունք թեւաւորք ։ Թագաւորք երկրի եւ զօրք իւրեանց. իշխանք եւ ամենայն դատաւորք երկրի ։

Երիտասարդք եւ կուսանք, ծերք եւ տղայք՝ օրհնեցէք զանուն Տեառն ։

Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս եւ յերկրի ։

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա. յորդւոյն Իսրայէլի ժողովրդեան՝ որ մերձ է առ Տէր ։

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն 'ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց ։

Ուրախ լիցի Իսրայէլ յարարիչ իւր. որդիք Սիոնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւրեանց ։

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութ՛, սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ սաղմոս երգեսցեն նմա ։

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր սուրբ, եւ բարձր առնէ զհեզս 'ի փրկութեան ։

Պարծեսցին սուրբք փառօք, եւ ցնծասցեն 'ի հանգիստ իւրեանց, եւ բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց ։

Սուր երկսայրի եւ 'ի ձեռս նոցա, առնուլ զհա_ տուցումն 'ի հեթանոսաց, 'ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

'Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, եւ զփառա_ ւորս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Առնել նոցա դատաստան զոր գրեալ է. եւ փառք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Օրհնեցէք զԱծ 'ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա խնդութեամբ, գովեցէք զնա ու_ րախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բամբ քնարի, գովեցէք զնա 'ի բարբառ խնկնի·

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն դաշնութեան. ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ ըժմ :

Մաղթանք :

Օրհնեցէք ամ արարածք զարարիչն արարածոց, զտէրն տերանց, զթագաւորն թագաւորաց, զաս_ տուածն աստուածոց : Օրհնեցէք գովեցէք՝ բարե_ բանեցէք. զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն իւր :

Կանոն սրբոյ յարութեանն Քրիստոսի.

Հ — ած —

Որ եկիր ՚ի փրկութիւն անկելոց թագաւոր յաւիտենից Քրիստոս. զքեզ փառաւորեմք ընդ հարցն մերոց: Յանձն առեր զչարչարանս կամաւորապէս. եւ զմահ ճաշակեցեր վասն մեր. զքեզ փա. Կնքեցար վիմով ՚ի գերեզմանի. եւ լուծեր զկնիք մահու յանցանաց. զքեզ.

— գ —

Օրհնեցէք ամենայն գործքդ տեառն զտէր օրհնեցէք բարձր արարէք զնա յաւիտեան: Զյարուցեալն ՚ի մեռելոց քն ընդ. որ զմահ խափանեաց յարութեան իւրով. բարձր. Զբարձրեալն յարութիւնն քո տէր. ամենայն ժողովուրդք բարեբանեցէք. բարձր ա.

Կանոն ապաշխարութեան.

Հ — ած —

Որ հայիս քաղցրութեամբ յարարածս. քո հայր ամենակալ. օրհնեալ ես ընդ հարցն մերոց: Որ կամիս ՚ի փրկել զարարածս քո որդի միածին. օրհ. Որ խնամես անեղութեամբ զարարածս քո հոգի Աստուած. օրհ.

— Գ —

Օրհնեսցե՛ք տէ՛ր գործք տեառն զտէր ամենայն
գործք քո զքեզ օրհնեն . Ես յոչընչէ գոյացուցեր
զերկինս և զերկիր . յիշեա զմեզ տէր մարդասի-
րութեամբ քո . ամէն . Եւ անդադար փառաւորեն
'ի քո յարարածոց . ընկալ զաղաչանս մեր եւ ե-
ղիցի քո . ամենայն .

Մ — ա —

Յանձանս փառաց խոնարհեցար 'ի մեր բնութիւն .
բանդ տառուած և մարմնացար 'ի սրբոյ կուսէն .
Այս ծնար 'ի սուրբ կուսէ անապական մարմնով .
զմեզ անդադար բարերանեսլ մեծապատուութեամբ .
Նմա զերկնայինք 'ի փրկութիւն ազգի մարդկան .
միաբանութեամբ ամենեքեան մեծապատուութեամբ .

Մ — գ —

Այր և կոյս աղախին քրիստոսի , որ բարեխօս-
ես միշտ աշխարհի . քեզ երանեն ամենայն ազինք .
Արքայն աղաւնի և հարսն երկնից մարխամ . տա-
ճար և աթոռ ոյ բանին . քեզ երա . Քեւ հանձե-
ցան խնամակէքն ընդ հողեղէնքս . և քև մերձեցաք
'ի փայտոյն կենաց . քեզ ե .

Ող — ա —

Բանդ որ 'ի հօրէ իջեալ մարմնացար 'ի կուսէն .
խաչեցար կամաւ հօր փառքն մեր զմեզ տարաներ .
Որ մրծ աղօրմեա մեզ . Եւ յարարածոց ես անըո-
փանդակելի . 'ի խաչափայտին բեւեռեալ զմահ
կոխեցեր . տուր . Եւ 'ի Նախնումն զանկեալն 'ի

ծառայութիւն մահու, պատուական մարմնով և
արեամբդ քո ազատեցեր. սուրբ.

ող — ած —

Զայր բազմամեղոյս, խոստովանիմ առ քեզ որ-
պէս զանառակ որդին. Թող ինձ զմեղս իմ. և
ողորմեա. Տէր որ գթացար 'ի կինն քանանացի,
գթա և յիս 'ի մեղաւորս. և ո. Տէր որ դար-
ձուցեր զմաքսաւորն 'ի գիտութիւն ճշմարտութեն,
դարձո և զիս ըզ մոլորեալս. և ողորմեա.

ող — ած —

Տէր որ զգթութեանդ քո զառատ հեղեր յերկնից
'ի մէջ սրբոց առաքելոց քոց. աղաչեմք սոցա
ողորմեա. Որ 'ի ձեռըն սոցա սրբեցեան շնորհք
հոգւոյդ սրբոյ լնոյդ ամ երկիր. ա. Որ սոքօք լու-
սաւորեցեր մկրտութեամբ աւազանին զեկեղեցի քո
սուրբ. աղա:

տ — ած —

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն
'ի գերեզմանն. 'ի խնկել զանապական մարմինն.
Եւ գտին զվէմն բարձեալ 'ի դրանէ գերեզմանին.
և լուեալ բարբառ 'ի հրեշտակէն. ելեք յարեաւ
քս՝ և խափանեաց զմահ. Եւ հանդիպեալ քո տէր
առաքելոցն և տուեալ ողջոյն կենդանարար. առա-
քեցեր զնոսա 'ի փրկութիւն տիեզերաց.

ա — աձ —

Տէր որ 'ի վերայ քերովբէից փառաւորեալ ես . բազ-մութեամբ խոնարհեալ ընկալ զաղաչանս մեր : Տէր որ շնորհեցեր օրհնութիւն ազգի մարդկան . բազում : Տէր որ ուսուցեր մեզ յամ ժամ փառս տալ անուանդ քում սրբոյ . բազմութեամբ խո-նարհեալ ընկալ զաղաչանս մեր :

ա — աձ —

Զուարճացեալքս 'ի յիշատակ սրբոյ մարտիրոսացն, Ուրախութեամբ երգելով . օրհնութիւն 'ի բար-ձունս երկնաւորին թագաւորին : Քանզի հեղմամբ արեան սոցա պարտեցաւ թշնամին . և մեծարեալ պարծի սիօն երգելով . օրհ : Պսակեալքն ընդ զօրս վերին զուարթնոցն . յիշատակաւ բերկրեալ 'ի սրբութիւն սոցա երգեսցուք . օրհնութի 'ի բար-ձունս երկնաւորին թագաւորին :

Երգ շնորհի առ Երրորդութիւնն։

Փառք 'ի բարձունս Այ. և յերկիր խաղաղութիւն 'ի մարդիկ հաճութիւն։ Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս, օրհնեալ ես տէր աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք տէր զքեզ և երկիր պագանեմք քեզ. փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր Թագաւոր սուրբ երկնային. աստուած և Հայր ամենակալ։ Տէր և որդի Հօր միածին յիսուս քրիստոս և սուրբ հոգի։ Տէր աստուած գառն աստուծոյ և որդի Հօր. որ առեր զմերս 'ի կուսէն։ Ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի. և արդ ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբդ որ նստիս ընդ աջմէ Հօր՝ ողորմեա մեզ։ Զի դու միայն սուրբ՝ դու միայն բարձրեալ ես՝ դու միայն տէր մեր յիսուս քրիստոս։ Տէր և Հոգիդ սուրբ՝ որ 'ի փառս աստուած ընդ Հօր. ամէ՛ն։ Ե՛ւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. տէր և գովեմք զանուն սուրբ քո՝ յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա տէր զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես տէր Այծ հարցն մերոց. գովեալ և

փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն. Օրհնեալ տէր՝ ուսո ինձ զարդարութիւնս քո։ (Երեքս կրկնել)։ Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ. Ես ասացի՝ տէր ողորմեա ինձ և բժշկեա զանձն իմ. եւ մեղայ քեզ։ Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տո՛ւր մեզ։ Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես աստուած իմ։ Ի քէն է տէր՝ աղբիւր կենդանութեան. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս. Նախագեա զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ տէր։

— մաղ —

Փառք պատիւ և երկրպագութիւն ՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և.

Երգ Յարութեան.

Զյարութիւն փրկչին օրհնեսցուք. զփրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարութիւն։

Յարեաւ Ք՟ս. և ցրուեցան ամ՟ թշնամիք նորա։

Երգ Մարտիրոսաց։

Պարծեսցին սուրբքն փառօք. և ցնծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր․ օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։

Նէգ ձայն։

Լոյս տուր տէր աչաց իմոց․ զի մի՛ երբէք ննջեցից ՚ի մահ։ Մ՚ի ասասցէ թշնամին, թէ յաղթեցի նմա․ կամ՝ նեղիչք իմ՝ ցնծասցեն, թէ ես սասանեցայց։

Քարոզ՝ Աբրահամու, Իսահակայ, և Յակոբայ։

Ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ․ տէր ողորմեա։

Վասն խաղաղութեան ամ՝ աշխարհի՝ և հաստատութեան սրբոց եկեղեցեաց․ զտէր աղաչեսցուք։

Վասն ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց․ զտէր աղաչեսցուք։

Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ և փրկութեան հոգւոյ նորին․ զտէր աղա․

Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ․ զտէր աղաչեսցուք։

Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և ածասէր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին․ զտէր աղա։

Վասն զի տէրն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոցա զամ՝ պատերազմունս թշնամեաց․ զտէր աղա։

Յաղագս հօրց և եղբարց մերոց՝ որք ՚ի գերու-թեան են և ՚ի չար ծառայութեան. զՏէր աղա.
Յաղագս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղա-ղութեամբ հասանել ՚ի նաւահանգիստ բարութեան.
զՏէր աղաչեսցուք.
Յաղագս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ փու-
թապէս առողջութեան. զՏէր աղա.
Յաղագս բարեխառնութեան օդոց՝ անձրևաց քաղց-րութեան, և պտղոց առատութեան. զՏէր աղա.
Յաղագս ուխտաւորաց և պաղատելեաց ՚ի սբ. եկե-
ղեցի սմ. զՏէր աղաչեսցուք.
Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք են ՚ի ձեռս անօրինաց վասն անուանն Քրիստոսի. զՏէր աղա.
Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին. զՏէր ա.
Յաղագս փրկելոյ զմեզ տեառն այ՝ յերևելի և
յաներևոյթ թշնամեաց. զՏէր աղաչեսցուք.

— մող —

Բարեխօս ունիմք սուրբ զմայրդ զաստուածա-ծնին զփառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. սուրբ զՅովհաննէս Մկրտիչն. սբ զստեփաննոս նա-խավկայն. սբ զառաքեալսն և զմարգարէսն. զսբ և զյաղթող սուրբ զվկայսն. Եւ զմեծ խոստո-վանողն Քրիստոսի զհայրապետն մեր զսուրբն գրի-գորիոս լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի.

Յիշեսջիք եւ զմեզ սուրբք եւ նոքօք զոհել աղաչես_ ցուք ։
Զաւուրս լուսոյ եւ զառաջիկայ օրս խաղաղու_ թեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի տեառնէ խնդ_ րեսցուք ։
Զհրեշտակ ։ Զքաւութի ։ Զսրբոց ։ Եւ եւս ։ Զանձինս ։ Ողորմեաց ։

Քարոզ՝ 'ի սրբոյն Գրիգորէ լուսաւորչէն մերմէ ասա_ ցեալ վասն սրբոց Հանգուցելոցն · այլեւ վասն Հանգս_ տելոց և Մարգարէից ։

Աստուած մեծ հզօր եւ փառաւորեալ · լուսաւո_ րիչ սրբոց՝ եւ 'ի սուրբս հանգուցեալ · զխնդու_ թիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ · աղաչեմք ։

Տուր տէր եւ ողորմեա ։

Որ անդադար օրհնաբանիս 'ի դասուց հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն · արժանաւորեա զմեզ ու_ ղիղ փառաւորութեբ ընդ նոսա քո երկրպագել մե_ ծի եւ ահաւոր տէրութեանդ քոյ · աղաչեմք ։
Օրհնեմք զքեզ միաբան սիրով 'ի յիշատակս վկայից քոց · որք հետեւողք եղեն լուսաւորդ ճա_ նապարհաց քոց տէր · որ վասն մեր յանձն առեր զչարչարանս խաչի եւ մահու · աղաչեմք ։

Կատարիչք հաճոյից կամաց աստուածութեանդ քո․ զանձինս իւրեանց պատարագեցին 'ի վկայութիւն ճշմարիտ սիրոյ քոյ․ և բարեացն վճար անուշից տէրունեդ քոյ․ աղաչեմք ։

Սրբեցին զանձինս իւրեանց տաճար անուանդ քում սրբոյ․ մաքրեալք զմիտս՝ և զխորհուրդս իւրեանց երկիւղիւդ քով սրբով․ և դասակիցք եղեն հոգեղինաց երկնաւոր զուարթնոցն․ աղա ։

Բարեխօսութ. սրբուհւոյ Ածածնին. և այլն որպէս 'ի ներքոյ։

Քարոզ՝ Ծննդեան Քրիստոսի. և Աւետեաց, և Փոխման սրբոյ Աստուածածնին, և Տեառն ընդ առաջին։

Մայր սուրբ ազնուեալդ լուսոյ․ որ զաստուածն ամենայն յաւիտենից յորովայնի քում կրեցեր, և ընծութիւն աշխարհի ծնար զբանն աստուած․ աղաչեմք ։

Մայր սուրբ բարեխօսեա ։

Աղաչեա վասն մեր զսա 'ի քէն զմարմնացեալն աստուած ։ որ խոնարհեցաւ 'ի հայրական ծոցոյ․ էառ մարմին ըստ մարդկային բնութեանս՝ առնել խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի․ աղաչեմք ։

Աղաչեա վս ։ Ներել մեզ անտես առնել զյանցանս մեր․ և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտին 'ի պատերազմի․ աղաչեմք ։

Աղա: Զի լուծեսցին պատերազմունք · դադարես-
ցեն յարձակմունք թշնամեաց · տնկեսցի սէր և ար-
դարութիւն 'ի յերկրի · աղաչեմք ։

Աղա: Աճեցուցանել յերկրի · մերում զբազում
բղխումն աղբերաց · զառատ պտղաբերութիւն բու-
սոց՝ և տնկոց · առ 'ի զուարճալի լինել ամենայն
հարկաւոր պիտոյից մերոց · աղաչեմք ։

Աղա: Զի մխիթարեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ ·
շինեալ 'ի վերայ հիման առաքելոց և մարգարէից ·
պահել անարատ մինչև յօր երևելոյ գալստեան
իւրոյ · աղաչեմք ։

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի զմիածին քո զորդին ·
և վասն հոգւոյն հանգուցելոց՝ ընդունել յարքա-
յութիւն երկնից · և տալ նմա և բաժին ընդ
սուրբս քում · աղաչեմք ։

Յիշեա տէր և ողորմեա ։

Եւ եւս առաւել զյորդորումն սիրոյ, և զգործս
բարեաց պարգևել մեզ խնդրեմք ։

Տուր մեզ տէր աստուած ։

Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն ամենակա-
լին յանձն արասցուք ։

Քեզ տեառն յանձն եղիցուք ։

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ո-
ղորմութեան քում · ասասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ ։

Տէր ողորմեա · տէր ողորմեա · լուր տէր և ողոր-
մեա ։

Բարւոյ պահոց :

Փառաւորեսցուք զամենակալն ած զՀայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի, գոհանալով զնմանէ՝ որ պահեաց զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի գիշերիս յայսմիկ : Եւ առաջնորդեաց մեզ ՚ի խաւարէ ՚ի լոյս . ՚ի մահուանէ ՚ի կեանս . յապականութենէ յանապականութիւն . յանգիտութենէ ՚ի գիտութիւն ճշմարտութեան իւրոյ : Աղաչեսցուք և խնդրեսցուք ՚ի նմանէ , զի զերկարութիւն տուընջեանս խաղաղութեամբ և ամենայն մտադիւր զուարթութեամբ արասցէ անցուցանել ՚ի մեզ : Եւ պարգեւեալ պահեսցէ զժողովուրդս իւր աստուածային զօրութեամբն . որ ՚ի վերայ ամենայնի բարերարութեամբն իւրով իշխանութիւն ունի : Ամենակալ տէր աստուած մեր . կեցո և ողորմեա : Զառաւօտս լուսոյ և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք :

Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց :
Զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց :
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող զօրութիւն յօգ :
Եւ եւս միաբան վասն ճշմարտի և սուրբ հաւա :
Զանձինս մեր և զմիմեանս տեառն աստուծոյ ա :
Ողորմեայ մեզ տէր աստուած մեր , ըստ մեծի ողորմութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ :

Աղօթք։

Գոհանամք զքեն տէր աստուած մեր, որ երեւելի լուսով քով զլուսաւորեցեր զամենայն արարած քո. եւ իմանալի լուսով պատուիրանաց քոց՝ զամենեսեան լուսաւորեցեր զհաւատացեալս 'ի քեզ. Օրհնեա եւ զմեզ տէր՝ 'ի պահպանութիւն պատուիրանաց քոց՝ 'ի տունջեանս յայսմիկ եւ յամենայն ժամանակի։ Որպէս զի լուսաւորեալ միտք՝ մեր զհաճոյս քո արասցուք. եւ հանդերձեալ բարեացդ հասցուք ընդ ամենայն սուրբս քո։ Շնորհօք եւ մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ եւ փրկչին յիսուսի քրիստոսի. որում վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ։

Խաղաղութեան աղօթքն։

Խաղաղութիւն մեր եւ կեանք՝ որ 'ի հօրէ առաքեցար՝ միածին որդի աստուծոյ, տէր մեր եւ փրկիչ յիսուս քրիստոս։ Տուր մեզ զխաղաղութիւն քո՝ զոր շնորհեցեր սբց քոց առաքելոց. փչմամբ քո 'ի նոսա զկենդանացուցիչ եւ զամենազօր հոգէդ քո սուրբ։ Որպէս զի եւ մեք խաղաղացեալք յամենայն աշխարհական սահեցմանց՝ լիցուք տաճար եւ բնակարան աստուածային շնորհացդ. եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր եւ սբ̄ հոգւոյդ քրիստոս աստուած մեր. այժմ եւ միշտ եւ։

Եւ ասէ Սուրբ աստուած ըստ պատշաճի.
Յաւուր Աւետեաց, Ծննդեան, և Թլփատութեան
զայս ասա:

Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր. սուրբ և ան֊մահ. որ յայտնեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ.

ի Քառասնօրէայ գալստեան ի Տաճարն, և Ծաղկազար֊դին:

Սուրբ աստուած. որ եկիր և գալոց ես. ողոր:

Ուրբաթու Մատնութեան Գիշերին:

Սուրբ աստուած. որ մատնեցար վասն մեր. ողոր:

Ուրբաթու ճաշուն՝ և յամենայն աւուրց ուրբաթուց, բաց ի Եկեղեցւոյ, այլ և յաւուրս պահոց:

Սուրբ աստուած. որ խաչեցար վասն մեր. ողոր:

Ուրբաթու երեկոյին, և շաբաթու Գիշերոյն:

Սուրբ աստուած. որ թաղեցար վասն մեր. ողոր:

Զատկի և ամենայն Յարութեան կիրակէից:

Սուրբ աստուած. որ յարեար 'ի մեռելոց. ողոր:

Համբարձման Քրիստոսի.

Սուրբ աստուած. որ համբարձար փառօք առ հայր. ո.

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ.

Սուրբ աստուած. որ եկիր և հանգեար յառաքեալսն.

Վարդավառին.

Սուրբ հզօր. որ յայտնեցար ՚ի Թաբօր լերինն. ո.

Փոխման սրբոյ Աստուածածնին.

Սուրբ աստուած. որ եկիր ՚ի փոխումն մօր քո և կուսի. ո.

Խաչվերացի տօնելոյ աւուրն

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի. մատո զաղաչանս մեր՝ որդւոյ քո և տեառն մերոյ.

— ման —

Փրկեա զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամ վտանգից մերոց.

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք:

— ՔՐԴ —

Վասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին: Եւ իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ: Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Եւ ասէ սաղմոս չորսին յաւուր Կիւրակէի յառաջընթեր աւետարանին:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն.

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, այսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն տեառն.

Բարձր է 'ի վերայ ամ ազգաց տէր. և յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս տէր ած մեր 'ի բարձունս բնակեալ. և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց.
Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան Իւրոյ.
Բնակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ.

Յաւուրս ներբողէից առա ընթերցեալ լինի առաւօտուն Էջմիածնի. Ոչ ՚ի տօնս տէրունականս սաղմոսս և Գիրս և աւետարանս ըստ ցուցակին.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի.

Եւ ելեալ անտի յիսուսի գնաց ՚ի կողմանս տիւրոսի և սիդոնի. Եւ ահա կին մի քանանացի ՚ի սահմանաց անտի նոյա ելեալ, աղաղակէր և ասէր. ողորմեա ինձ տէր որդի դաւթի, դուստր իմ չարաչար դիւահարի. Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի. և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին. արձակեա զնա զի աղաղակէ զհետ մեր. Նա պատասխանի ետ և ասէ. ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն իսրայէլի. Եւ նա մատուցեալ երկիրպագանէր նմա և ասէր. տէր՝ օգնեա ինձ. Պատասխանի ետ նմա և ասէ. ոչ է բարւոք առնուլ զհաց մանկանց՝ և արկանել շանց. Եւ նա ասէ. այո տէր. քանզի և շունք կերակրին ՚ի փշրանաց անկելոց ՚ի

սեղանոյ տեառն իւրեանց ։ Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յս և ասէ . ո՛վ կին դու՝ մեծ են հաւատք քո , եղիցի քեզ որպէս և կամիս ։ Եւ բժշկեցաւ դուստր նորա ՚ի նմին ժամու ։

Ս.Ե.Գ առաջնոյ աւուր միաշաբաթին , և ՚ի խորհուրդ արարչութեան , և ՚ի յարութեան Քրիստոսի ։

Նորաստեղծեալ բանն յանէից ՚ի սկզբանէ զերկինս երկնից . և զերկնայինն զօրս անմարմնոց խմ-նակեալն զուարթնոց . և զէակէ տարերց քաոսից հակառակաց միաբանից . որով յաւէտ փառաբանի երրորդութիւնն անձառելի ։

Անքննելեան մի էութիւն միով բնութեամբ աստուածութիւն . լոյս որ անեղ արարչական առաջ լինել լոյս եղական . զոր և ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին . որով յաւէտ փա ։

Քառանօրէն բարբառեսցուք ընծայեալ խորհուրդըն ծանիցուք . զի լոյս անտես իմանալի մաքուր հոգւոյ տեսանելի , ՚ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարութեան սուրբ Ճառագայթ . եկայք փըրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն ։

Սէրբէ սիրով խոնարհեցար ՚ի փրկութիւն մեր մարմնացար . նովին մարմնովն խաչեցար ՚ի գերեզման մահու եհար . այսօր յարեար աստուածաբար

'ի հրեշտակաց քարոզեցար. Եկայք փառք:
Երեւեցար խնկաբերիցն յողջոյն կենացն ուրախա-լից. և 'ի լերինսն գալիլեայ առաքելոց մատու-նից. արժանացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ տեսանել յօրն վերջին. Եկայք:
Աւետիք որդիք զարթիք հարսին լուսոյ տուք աւե-տիք. եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխանութեանն. գոյ պայծառէ զքեզ փա-ռօք եւ ընդ առաջ պճնեալ զարդուք. երգեա երգ նոր յարուցելոյն ննջեցելոց կենաց պարգեւողին:

Քարոզ կիրակէից, և այլոց տէրունական տօնից:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տեառ-նէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ 'ի վերայ մեր: Տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողոր-մեսցի: Կեցո Տէր: Տէր ողորմեա. տէր ողոր. տէր ողորմեա:

Աղօթք:

Քում ամենազօր և հրաշալի յարութեանդ Քրիս-տոս Աստուած մեր՝ երկրպագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ 'ի լոյս անմատոյց: Եւ մեք հողեղէն արարածքս խո-նարհեալք երկրաւոր երկրպագանեմք. փառօք և զհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո օրհնեմք

և փառաւորեմք ։ Եւ ընդ երկնային զօրսն մատու_
ցանեմք զօրհնութիւն և զփառս՝ ընդ Հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և ։
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն ։
Հայր մեր որ յերկինս ես ։

Իսկ յայլ աւուրս յետ սուրբ սաղմոսացն, և օրհնեն,
ասէ սաղմոս ՃԺԲ ։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն
տեառն ։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մին_
չև յաւիտեան ։
Յարևելից մինչև ի մուտս արևու՝ օրհնեալ է
անուն տեառն ։
Բարձր է ի վերայ ամ ազգաց տէր. և յերկինս
են փառք նորա ։
Ո՞վ է որպէս տէր ած մեր ի բարձունս բնա_
կեալ. և զխոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկրի ։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ. և բարձր առնէ
զտառապեալս յաղբեւաց ։
Նստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողո_
վրդեան իւրոյ ։
Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախութեան, որ_
պէս մայր որդւովք բերկրեալ ։
Փառք Հօր և որդւոյ և ։

մկ — աձ —

Օտատաստատ գործներգութեան մարդասիրու_
թեամբդ քո ընկալ Թագաւոր փառաց. և զման_
կունս ննջեցելոց քո պահեա 'ի խաղաղութեան.
Որ տեսողդ ես խոնարհաց յերկնից 'ի յերկիր, և
իջող ողորմութեան աղբիւր մարդկան. զման. Ընդ
սերովբէական սրբասաց համանայնեալ քեզ երգեմք.
երեքսրբեան տէրութեան խնդրեսս քաղցրութեամբ
յարարածոյս քո. և զմանկունս ե.

մկ — ով —

Աշակերտեալք քրիստոսի. և առ ամենայն տիեզերս
առաքեալք բարեխօսեցէք առ տէր վասն մեր:
Որք առիք զպատուէր, քարոզել ամենեցուն զբա_
նին կենաց յաշխարհի. բարեխ: Որք արժանի եղէք
տեսանել մարմնով զորդին աստուծոյ յայտնապէս.
բարեխ.

մկ — աձ —

Ի պճնութիւն սիոնի քոյ քրիստոս տօնելով այսօր
ընդ զօրս անմարմնոյն. քեզ երգեմք անլռելի
զօրհնաբանութիւն: Մերկացեալք զմարդկային տը_
կարութեան զգեստ, հաւատոյ վառեալ զգեստուք.
յաղթեցայք հակառակամարտին 'ի պատերազմի:
Մրցեցեալք ընդ քրիստոսի հեղմամբ արեան 'ի
մահ, աստուածութեանն գոլով հրաշակերտք.
շինեցայք 'ի վայելչութիւն սուրբ արքայութեանն:

Քարոզ՝ ընդ Մանկանցն:

Վասն խաղաղութեան ամ՟ աշխարհի, և հաստա-տութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զտէր աղաչեսցուք:
Յաղագս ամենեցուն միաբանութեան:
Տէր ողորմեա. տէր ողոր. տէր ողոր:

Աղօթք:

Սուրբ ես տէր աստուած մեր հզօր և փառաւո-րեալ. որ նստիս ՚ի վերայ քրովբէականս և լոյս ծագես յարարածս քո: Լուսաւորեա զմեզ տէր ՚ի ժամ առաւօտուս. որպէս զի ՚ի ծագել լուսոյ տունչեանս՝ ծագեսցէ առ մեզ գութ մարդասի-րութեան քո: Հեռացո ՚ի մէնջ տէր զխաւարչու-թիւն սատանայի. և զբռնութիւն նորա խորտա-կեա աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց: Այլ և զեկեղեցիս պահպանեա ՚ի սնունդս ծառայից քոց: Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամե-նասուրբ երրորդութիւնն. այժմ և միշտ և:

Սաղմոս:

Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացից առ նա:
Շրջեցան զինև երկունք մահու. և վիշտք դժո-խոց գտին զիս:

Զնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն Տեառն կարդացի.

Ո՛վ Տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ զտղայս Տէր.

Ես խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց զիս. Դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո, զի Տէր օգնեաց քեզ.

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յար-տասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ, հա-ճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց.

Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ.

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն մարդ սուտ է.

Զինչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամի՝ զոր և ետ ինձ.

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամենայն ժո-ղովրդեան նորա.

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց.

Ո՛վ Տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղա-խնոյ քո.

Խզեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատա-րագ օրհնութեան, և զանուն Տեառն կարդացից.

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն ժո-ղովրդեան նորա. 'ի գաւիթս տան Տեառն, և 'ի մէջ քո Երուսաղէմ.

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք․ գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք ։

Զօրացաւ ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ մեր․ և ճշմարտութիւն տեառն մնայ յաւիտեան ։

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և ՚ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ ։

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց ։

Ահա Աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ ։

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա ։

Կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ․ և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է ։

Յամ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ՚ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո․ կեցո զորդի աղախնոյ քոյ․ և արա առ իս նշան բարութեան ։

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն․ զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս ։

Փառք հօր և որդւոյ և ։

Մաղթանք 'ի տօնէ ամենայն սրբոց.

Երկնաւոր թագաւոր մեր՝ վասն խաչի քոյ պա-տուականի զխաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու կարապետին, և սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, զխաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբոց քոյ առաքելոց, մարգարէից, վար-դապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, ճգնաւո-րաց, կուսանաց, միանձանց, և երկնային զօրացն. զխաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր։
Եւ վասն նախկին լուսաւորչացն մերոց Թադէոսի և Բարթողիմէոսի, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լու-սաւորչին, և սրբոց յաջորդացն երջանիկ առաքե-լոյն, և սրբոյն Յակոբա Մծբնայ հայրապետին, Մարուղէի ճգնաւորին, և Մելիտոսի եպիսկոպոսին, և Գէորգայ զօրավարին։
Բարեխօսութեամբ յիշատակաց և աղօթիւք սրբո-ցն (որոյ անուն) որոյ այսօր է յիշատակ. զխա-ղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն քո պարգևեա մեզ մարդասէր տէր։

Քարոզ առաքելոց, և ամենայն սրբոց.

Սուրբ ճգնաւորօքն աղաչեսցուք զտէր, որք դժուարին պահեցին, նեղութեանցն համբերեցին. Յուսա-դէն և երկնային անթառամ պսակացն արժանի եղեն.

Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-մեսցի. Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա.

Աղօթք 'ի տօնի Առաքելոց, և Մարգարէից, և Հայ-րապետաց, և Վարդապետաց.

Որ ընտրեցեր և ընկալար զերանելի պսակեալս քո (այս անուն) քն ած մեր, և հաղորդս արարեր զնո կամաւոր չարչարանաց քոց. Արդ՝ բարեխօս առ քեզ ունիմք, որք առ, և ընդ ամենայն ուխտզերս սուրբք լիցին. Որպէս զի աղօթիւք նոցա և բարե-խօսութեամբ խաղաղասցուսցես զկենցաղավարութիւն մեր, փրկելով զմեզ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամեաց. Շնորհեա մեզ տէր ըստ օրինակի նոցա կեալ, և զխախձանսն մեր կքեա ուղղափառ խոստովանութեամբ 'ի յոյս կենացն յաւիտենից. Զի և մեք արժանի եղիցուք մտանել յերկնային խորանսն լուսոյ, և ժառանգել զպատրաստեալսն 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց զարքայութիւնդ. Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ այժմ և միշտ և.

Ի յիշատակ հանգուցելոցն ննջեցելոց.

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո. Զծնողսն մեր. Զվարդապետս. Զեղբարս. Զընկերս. Զկե-

բաշխիչս ։ Օ՜ ուխտաւորս ։ Օ՜ ճանապարհորդս ։ Օ՜ հանգուցիչս ։ Օ՜ փաստակաւորս ։ Օ՜ խոստովա-նողս ։ Օ՜ ապաշխարողս ։ Օ՜ գերիս ։ Օ՜ հիւանդս ։ Օ՜ նեղեալս ։ Օ՜ իշխանս ։ Օ՜ չարչարեալս ։ Օ՜ բա-րեկարս ։ Օ՜ թշնամիս ։ Օ՜ ատելիս ։ Եւ որք պա-տուիրեցին մեզ հաւատով ։

Յիշեա Տէր եւ ողորմեա ։

Բարերար եւ բազումողորմ Տէր՝ քո անմնաւոր գի-տութեամբդ եւ անքնին մարդասիրութեամբդ՝ յի-շեա զամենայն հաւատացեալս 'ի քեզ, եւ ողորմեա ամենեցուն ։ Օգնեա, եւ փրկեա յերբարանչելի վտանգից եւ 'ի փորձութեանց ։ Արժանաւորեա զո-հութեամբ փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգին · այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտե-նից · ամէն ։

Աղօթք Մարտիրոսաց, Ճգնաւորաց, եւ Կուսանաց ։

Պսակիչ սրբոց քրիստոս, որ պսակես զսուրբս քո, եւ առնես զկամս երկիւղածաց քոց, եւ նայիս սի-րով եւ քաղցրութեամբ յարարածս քո ։ Լուր մեզ յերկնից 'ի սրբութենէ քումմէ բարեխօսու-թեամբ սուրբ աստուածածնին, եւ աղաչանօք ա-մենայն սրբոց քոց, եւ որոց այսօր է յիշատակ ։ Լուր մեզ Տէր եւ ողորմեա, ներեա քաւեա եւ թող զմեղս մեր ։ Արժանաւորեա գոհութ փառա-ւորել զքեզ ընդ Հօր եւ ընդ սուրբ Հոգւոյդ այժմ եւ ։

Յիշեա տէր զպաշտօ.
Բարերար և բազումողորմ աստուած,
Օրհնեալ տէր մեր յա՛ քն. ամէն.
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Աղօթք Մանասէի թագաւորին:

Տէր ամենակալ աստուած աբրահամու իսահակայ յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ տէր՝ թող զմեղս իմ:

Որ արարեր զերկինս՝ և զերկիր, և զամենայն զարդ նոցա. ամենակալ տէր:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո. փակեցեր զանդունդս, կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենա.

Որ ամ՛ ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենա:

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո. անտանելի է բարկութիւն սպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մեղաւորաց. անչափ և անքննելի են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենա:

Դու տէր բարձրեալ՝ գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան. ամենա:

Դու աստուած՝ ոչ եդեր ապաշխարութիւն վասն
արդարոյն՝ Աբրահամու Իսահակայ և Յակոբայ,
որք ոչ մեղան քեզ. ամէն։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս.
զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմա-
ցան անօրէնութիւնք իմ. ամէն։

Չեմ արժանի հայել՝ և տեսանել զբարձրութիւն
երկնից՝ ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ա։

Կորացեալ եմ ես ի բազմութենէ կապանաց եր-
կաթեց. և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ա.

Բարկացուցի զքաղցրութիւն, և չար առաջի քո
արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զգա-
սուին. ամէն։

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի
իմոյ, և հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ. ա։

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես
ինքն գիտեմ. ամէն։

Աղաչեմ և խնդրեմ ի քէն՝ թող ինձ տէր,
թող ինձ, և մի՛ կորուսաներ զիս ընդ անօրէնու-
թեան իմոյ. ա։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր, և մի՛ մի-
շեր զչարիսն իմ. և մի՛ դատապարտեր զիս ընդ
իջեալսն ի ներքոյ երկրի չարեօք. ա։

Զի դու ած՝ ած ապաշխարողաց ես. և յիս ցոյց
զքաղցրութիւնս քո, որ անարժան եմ. ա։

Ապրեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում.
և ես օրհնեցից զքեզ զամ աւուրս կենաց իմոց. ա։

Զքեզ տէր՝ օրհնեն ամ զուարթունք երկնից.
և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն.

Փառք Հօր և որդւոյ և.

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր, թող ինձ զմեղս իմ.

Բազումողորմ տէր, ողորմեա ինձ.

Աստուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց և կեցո.

Արարիչ իմ և յոյս ամ, գթա յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս. և ողորմեա ինձ բազմամեղիս.

Ամենօրհնեալ սրբուհի՝ և միշտ կոյս աստուածածին մարիամ. բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս.

Ամենայն սուրբք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս.

Երկնաւոր որդի ամ անոխակալ, ընկալ զաղաչանս մեր. զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր.

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և պատուական խաչիւ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ.

Առաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով 'ի տուէ և 'ի գիշերի.

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ տէր՝ յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քո, և ողորմեա մեզ.

Յորդոր։

Եկեալքս 'ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զայս միածնի որդւոյն Այ դիցուք 'ի սիրտ մեր, խնդրելով 'ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց։ Վասն զի նա ինքն է նախախնամողն աստուած յաւիտենականն. որ եկն կամաւ հօր 'ի փրկել զարարածս. և արդ՝ զինքն լինել քաւիչ մեղաւորաց, յայս ապաշխարողաց, շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց, ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտառապեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութեան։ Արդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեցաք անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ. զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն սպառնալեաց յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմածես և գթած. երկայնամիտ բազումողորմ, և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան. որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին, այլ դառնալ նորա 'ի չար ճանապարհէն և կեալ։ Դու տէր՝ առատ ողորմութեամբդ քով մխիթարեա զծառայքս քո. և տուր սոցա տեղի ապաշխարութեան։ Շնորհեա

մարդասիրութեանն քում․ և այս զատոս անդամս եկեղեցւոյ քում՝ ո՛վ․ Որպէս զի առաջնորդեսցուք հոգւով՝ խոստովանութեամբ և ապաշխարութեամբ մեղաց յեկեղեցին քո սուրբ․ Եւ ընդ ժողովրդեանն քում, ընդ հանգեան փրկութեան և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ․ այժմ և միշտ և․

Սաղմոս․ Է․

Բանից իմոց ունկնդիր տէր, և 'ի միտ առ զաղաղակ իմ․

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր իմ և աստուած իմ․

Զի առ քեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում․ ընդ առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդիման լինիցիմ առ քեզ․

Զի ոչ եթէ դու ած կամիս զանօրէնութիւն․ և ոչ բնակեսցեն առ քեզ չարք և անօրէնք մի՛ բնակեսցեն առաջի աչաց քոց․

Ատեցեր զամենեսին, որք գործեն զանօրէնութիւն․ կորուսանես զամենեսեան որք խօսին զսուտ․

Զայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պղծէ տանես դու տէր․ այլ ես բազում ողորմութեամբ քում մտից 'ի տուն քո․ և երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո․

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում․

վասն Թշնամեաց իմոց՝ ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո.

Զի ոչ գոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն. և սիրտք նոցա նանրեալք են.

Իբրեւ գերեզմանք բաց են կոկորդք նոցա. և լե_զուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն.

Դատեա զնոսա ած զի անկցին ՚ի խորհրդոց սըր_տից իւրեանց. ըստ բազում՝ ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա. զի դառնացուցին զքեզ.

Ուրախ լիցին ամենքն՝ որ յուսացեալ են ՚ի քեզ. յաւիտեան ցնծասցեն. և բնակեսցես դու ՚ի նոսա.

Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան քո, զի օրհ_նեսցես դու զարդարն. տէր որպէս զինու հաճու_թեամբ քո պսակեցեր զնոսա.

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով. ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց.

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչա_րանս.

Հայեա տէր ՚ի ծառայս քո և ՚ի գործս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն աստուծոյ ՚ի վերայ մեր.

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ.

Ի լուսոյ կարդացի առ քեզ տէր՝ տէր, լուր ձայ_նի իմում.

Եղիցին ականջք քո ՚ի լուր ձայնի աղօթից իմոց՝

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր՝ Տէր, իսկ
ո՞ կարէ կալ առաջի քո. զի ՚ի քեզ է քաւութի.
Վասն անուան քո համբերի Տէր. համբերէ անձն
իմ բանի քում. յուսայաւ անձն իմ ՚ի Տէր։
Ի պահէ առաւօտու՝ մինչև յերեկոյ. ՚ի պահէ
առաւօտու՝ յուսասցէ Իսրայէլ ՚ի Տէր։
Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում. ՚ի նմանէ է
փրկութիւն, և նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն
նեղութեանց նորա։
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո.
զի ես ՚ի քեզ Տէր յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի առ
քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց Տէր. զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես Ած իմ.
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ.
Վասն անուան քո Տէր՝ կեցուսցես զիս, արդա-
րութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ.
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ. և
կորո զա̃մ նեղիչս անձին իմոյ. զի ես ծառայ քո
եմ։
Ա̃ծ յանուան քում կեցո զիս, և ՚ի զօրութեան
քում խրատ արա ինձ։
Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր բանից
բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին

զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած
առաջի խորհրդոց.
Նա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունող
հոգւոյ իմոյ.
Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս իմ, ճշմար_
տութեամբ քով սատակեա զնոսա.
Նա կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և
խոստովան եղէց անուան քում տէր զի բարի է.
Յամ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ՚ի թշնա_
միս իմ ետես ակն իմ.
Փառք հօր և որդւոյ և.

Աղօթք Տեառն Ներսէսի Հայոց Հայրապետի ասացեալ
Շնորհալւոյն, և Հայոց Հայրապետաց:

— ԲՀ —

Արարչական բանին հրաման ՚ի յերկրորդումն ա_
ւուր սկզբան. զջուրսն ՚ի ջուրցն բաժանեաց. հաս_
տատութեամբ պարունակեաց. որով զանխառն
հողեղինաց անջրպետեաց ՚ի հրեղինաց. ընդ նովին
որդիք լուսոյ առք օրհնութիւն երրեակ լուսոյն.
Նազմանչելոյ Հօրն քրովբէից երկրպագեալ սրով_
բէից. աթոռք անեղ աստուածութեանն համայ_

երրորդութեանն · բարեխօս լերուք առ տէր վասն
մանկանց եկեղեցւոյ · ընդ նս ·

Գերապայծառ լուսաւորութիւնք և անփոփոխ միշտ տէ-րութիւնք անպարտելի սուրբ զօրութիւնք 'ի յա-րաչին փառաւորութեան · աղաչեցէք զտէրն ողոր-մած անձանս չառնել պտուղս ձեռայն · ընդ նս ·
Պսակք անմահականք ընդ սպասաւորութեանց հրեշտակապետութք բարձրութեանց · հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք հրեշտակաց զինուորութիւնք · մաղթեցէք զտէրն տերանց վասն մարդկան երկրաւորաց · ընդ նս ·
Երկնաւորաց դասուց վերնոց օրհնաբանից քոց զուարթնոց · բարեխօսեալ առ քեզ զթած որ վասն մեր ձայն մաղթանաց · փոյթ և տացես մեզ պա-հապան յայժմ հետէ մինչ 'ի վախճան · ընդ նս ·
Զօրութեանց և տէրութեանց · լուսաւորութեանց և պետութեանց · և ամենայն անմարմնոց որք 'ի յերկինս պաշտամանօք · ընկալ քն ուրախութեանց զմեզ յոր մահու և յարութեան · ընդ նոսին օրհ-նել հոգւով զմեզ ընդ հօր փառաւորելով ·

Սոյն վասն Երրորդի դասու պետութեանցն, և վասն Երրորդի դարուն, և 'ի Յովհաննու Մկրտչի ·

— ԳՀ —

Զաւական բանին որ ընդ հօր աթոռակից և համագոր · յերրորդ աւուր զծնունդն կատարեաց զգոյսն և զատու-ցել ըղձեցոյց · իսկ 'ի յերրորդ դարուն դարձեալ

զջուրոյն հեղեղ ցամաքեցոյց · փոխ տապանաւն իւր ապրեցոյց զկենդանեաց սեռս անձեցոյց · տուր օրհնութիւն անձանց լուսոյն հօր և որդւոյ և սուրբ հոգւոյն ։

Ընդ ծառոց երկրի զգալեաց անկեաց և զտունկս իմանալեաց · ընկեց մեղուին ցածուցեալ զգաստ արդարոց բազմացուցեալ · յորոց և մեծն 'ի ծնունդս կանանց մկրտողն ճոխացաւ և օրհնաց · տուր օրհ ·

Թագաւորն երկնից զնմանօր ազգայութեան առեալ տուոր · խոնարհեաց զինքն երկ 'ի սրբոյ առ 'ի հանեալ սրբամաքրեալ · յափշտակեալ զեղերն ապրանական 'ի խառնածոյն որդւոց մարդկան · տուր օրհ ·

Քառամանեն հօր սպասաւոր և յարգանդէ երկրապաշտող · կարապետ և մկրտիչ այնմ որ մեղաց մերոց քաւիչ · լեր բարեխօս առ նոյն գթած ջնջել զգիր մեր յանցանաց · տուր օրհ ·

Ի հօրէ լոյս ծագեցար մեռելոց քնութեանս կենդանարար · առաքեցեր յառաջընթաց սուրբ զյովհաննէս քարոզ կենաց · որոյն հայցմամբն աննախանձ զաղաչանս մեր ընկալ · տուր օրհ ·

Լուսաշաւիղ յերկինս ելին հողանիւթեայք սուրբ հրեշտակքն · արժանաւոր զմեզ նոցին նեղ և անձուկ ճանապարհին · ըն հետևող գոլով նոցին հօր քո վերին օթևանին · և երգեսցուք ընդ երջանկայն որդւոց լուսոյ քեզ երգս փառաց ·

[illegible] , և [illegible] , և [illegible] Առաւօտեան[illegible] ։

— Դ՟ —

Խաւարին անցող և սկզբնածին հաւածեցաւ յօրինաւորին · լուսոյն այն պայծառ յօր չորրորդին յարեգական նոյն թէ հաւաքեալ · լուսինն 'ի սկիզբն լուսոյ առեղծել և աստեղաց պարք յօրինեալ · որով օրհնի առեղծօղն էից 'ի բանաւոր պաշտօնէից ։

Ծածկեալ խորհրդին ծննդեան չորրորդ դարուն խաչակա · 'ի չորրորդ օր դարձեալ հրեշտակին եա զաւեաոխոյն կուսական · թէ լոյսն որ ոչ բովանդակի 'ի քէն մարմնով պարունակի · յոր օրհնեցայց ազգ երկրածինք տուք օրհնութիւն սրբոյ կուսին ։

Կուսի նախնոյ մօրն եւայի յորմէ աղամին հեն պարտի · բարձան անէծքն որդամնականն քո սուրբ ծննդեամբդ կոյս մարիամ · աղաչեա զքո միածինն թողուլ զմեղս որդւոց նորին · յոր օրհ ։

Հայրն ընծայեալ յերկնէ յերկնիս յոր հանդերձանամբ առ քեզ գնոգիս · յոր լցեալ քո զաւակիս խորհրդեա լինել մեզ լցեալ · զծայն աւետեաց քո միածնին եթէ եկայք օրհնեալք հօր իմ · յոր օրհ ։

Ձայնիւ առ քեզ տէր պաղատիմք և առաջի քո անկանիմք · աղաչեմք աստուածածնին չէջ 'ի մէնջ զբարձ հնոյին · առ բ ազատաւոր զմեզ ջնջել և մերոյին զմեղ նորոգել · յոր օրհ

Պսակաւոր ձորատարածեալ անցեր ընդ ծով կեն_
ցաղս անցեալ · փրկութեան ընդ պետական զմեզ 'ի
յորկաց մեղաց ծովէս · պաղատանօք զերագունին
անապականն քում ծնողին · յոր օրհնեցայք ազգ:

Նոյն ձայն հինգերորդ առաւօտ առաւօտեանն, և ձայն հինգերորդ տաղման, և 'ի սուրբ Աղաւօթեան Բէթ_անի:

— եշ —

Ճառագայթեալ բանն 'ի Հօրէ յոր հինգերորդն
հրամայէ · բղխեալ 'ի ջրոց սեռս կենդանեաց և
թռչունս օդականաց · խաղ 'ի դալարն հինգ մլրուն
յանձն և 'ի ծովն խաղալ հէն · տայուք հրաշից
նորոգործողին պատիւ և փառս անեղ բանին:

Մարմնակէս օրինակի առաքելոցն քոյ · որք 'ի ծո_
վէն ընկերականն 'ի յերկնայնոցն կոչեցան · անցին
ընդ ծով աշխարհական և 'ի հողին մկրտեցան ·
տայուք հրաշից նոր:

Յուրախութիւնն անզրաւական 'ի հարսանիսն ա_
նապական · զձեզ առաքեալ հայրն փառաց հրա_
ւիրատուք տրրամնականաց · սուրբ հարսանեացն այն
հայցեցէք ընդ ձեզ լինել մեզ պարգևից · տա:

Նորոգողք տիեզերաց 'ի նախահօրն յանցանաց ·
նորաքնեալք զարդարեցէք զեկեղեցիս հեթանոսաց ·
պատուեցէք առ նոյն զբեթան զմեզ նորոգել 'ի
հնոց մեղաց տա:

Ը[illegible] ելից [illegible] ապարանաց 'ի յ[illegible].
նոյն շինեցեր [illegible] վէմն 'ի վերայ վիմին քա-
նի. ընդ նմին [illegible] 'ի նոր սիօն զվերջ յօ-
դեա շինմանն 'ի նոյն. սա.

Ուրախացաւ [illegible] քաղաք 'ի քէն շի-
նեալ [illegible]. յորմէ վտակք [illegible] հանեն [illegible]
մարդկան [illegible]. արդ եւ մեզ 'ի ջրոյն կե-
նաց [illegible] հոգւոյն [illegible]. զի [illegible]-
նոր երկիրը քո [illegible] 'ի փառս քո.

[illegible], եւ [illegible]
[illegible] 'ի [illegible].

— ուր —

Զ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-
[illegible] 'ի [illegible]. եւ 'ի [illegible] [illegible]
[illegible] 'ի [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
'ի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'ի [illegible] [illegible]
[illegible].

Պ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ա-
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] եւ
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] եւ [illegible] 'ի [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 'ի [illegible] [illegible] [illegible]-
ծաւ.

Ջնջել փութայր Հայրըն փառաց ըղձէր պարտեաց մեր յանցանաց. որով զգեցաւ որդին զըլթած ՚ի վեց դարուն զմարմին մեղաց. հօր հաճութեամբ ՚ի մահ խաչին եկն կամաւ ՚ի յուրբաթին. դառն զենաւ ՚ի հին զատկին փոխան գառանցն օրինակին.
Մահիւ լուսոյ պատուիրանին արդարութեան ճանապարհին. բարձրանալով քո ՚ի խաչին բարձրացուցեր զմեզ ՚ի յերկինս. քո անպատում խոնարհութեամբդ և կամաւոր խաչելութեամբդ. հաշտեայ ընդ մեզ տէր զթութեամբ և թող
զմեղս ողորմութեամբ.
Սոսկալիդ սերովբէից և ահաւորդ քերովբէից. խոնարհեցար ՚ի չարչարանս չարչարելի բնութե մարդկան. ՚ի խաչին զմեղս սրբեր և զդատակնիք մահու լուծեր. հաշտ.
Վեհագոյն բնութեանց էից և արարիչդ բոլորից. յորժամ ծագես զխաչիդ նշան ՚ի գալստեան քո միւսանգամ. զերկրպագուս այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուսով. զի համաձայն խաչազգե-
ցեյն զքեզ օրհնեմք յաւիտենից.

Երգ վասն եօթներորդի աւուր արարչութեան. և վասն եօթներորդի դարուն. և ՚ի խորհուրդ հանգստեան.

Տէրն յետ ստեղծման արարածոց հանգեաւ յեօթն օրն ՚ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց և կամքըն գործ է եղելոց. ուստի և մեզ յոյս հաւ-

տառուն եւ հանգստեանցն շաբաթուն . թէ ատ
գործել զչարս ոչ անդ է հանգչել ընդ աստուա-
ծոյ .

Բարունակաւք վարդապետութեան յօրինակէ տեառն
խորհրդովք . որ 'ի յերկրորդ արարչութեանն յետ
կատարման անօրէնութեան . յեօթներորդ օր հան-
գստեան իջեալ մարմնով 'ի գերեզման . զկապեալ
հոգիսն վերածեաց զանանց հանգիստն պատրաս-
տեաց :

Ջուրդ որ 'ի քոյդ կողէ յօղեալ բժշկեաց զհան-
գուցեալսն . իջեալ 'ի հող մահու նորին եւ բուսու-
ցէ յօրն վերջին . կենդանարար ձայնիւդ քո կո-
չեա փութա 'ի կեանս քո . եւ դասեցո ընդ արդա-
րոցն երգել քեզ փառս ընդ զուարթնոցն :

Խնծեալ զինութիւնս կենաց անօղ դարձուց յան-
ցանքն 'ի մահու հող . իսկ անմահիդ մեռելութե-
շնորհեաց դարձեալ զանմահութիւն . զորս եւ ընդ
քեզ թաղեալ մահուամբ աւազանին մկրտութեան ,
յարոյ ընդ քեզ քոյին փառօք արեգական նման
լուսով :

Փայլին արդարքն յարութեան եւ ծննդաւորքն
'ի հանգստեանն . մարտիրոսքն պսակին եւ կու-
սանաց լապտերք վառին . դասեցո տէր ընդ նոսին
որք զքեզ ած խոստովանին . արդարութեամբ մի
դատեսցին այլ գթութեամբ քո քաւեսցին :

Քո անպատում խոնարհութեամբդ որ թաղեցար
մեռելուդ . եւ յարուցեր յորդւոց մարդկան որք

հաւատով 'ի քեզ անկան․ յորս և զմեզ արդա-րութեամբ և զինջեցուցեալս ողորմութեամբ․ զի կեն-դանացեալքս երգմամբ տայցեն քեզ փառս ընդ Հօր հոգւով ։

Մաղթանք պահոց՝ չէ արարչութեանն ։

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն տէր յիսուս․ յոր-ժամ երևեսցես փառօք Հօր ընդ անմահ լուսաւորս․ Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յուսացեալքս 'ի քեզ․ այլ զօրութեամբ քով մեծաւ բերկրես-ցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան ։

Ճաշու ։

Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած, զի պահպա-նեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչին իւրով 'ի խաղաղութեան ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր․ կեցո և ողորմեա․

Երեկոյին պահոց ։

Օգնեա մեզ տէր․ օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փառաց անուանդ քո․ տէր փրկեա զմեզ, և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քո սրբոյ ։

Պարսպեալ պահեա զառ 'ի քեզ զապաւինեալ և զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով 'ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և ։

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։

Բարերար և բազումողորմ աստուած։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես;

Սրբադասութեան հայրապետաց աշխեցի առաքելական ժամուն.
Որ կատարի 'ի տօնս Կոչմանն առէրս, այլև 'ի տօնս յարութեանն Քրիստոսի, և երեւման առաքելոցն.

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան. կի
յառաջ քան զարեւ է անուն նորա.
Ի նա օրհնեսցին ամ ազգք երկրի, և ամ ազինք
երանեսցեն զնա.
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առնէ սքան-
չելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն եր-
կիր. եղիցի եղիցի.
Փառք հօր և որդւոյ և.
Եւ ևս խաղաղութեան զոհէր աղաչես.
Օրհնութիւն և փառք հօր և.

Սրբ առաքելոյն.

Յարեւելից մինչ 'ի մուտս. 'ի հիւսիսոյ և 'ի
հարաւոյ. ամ ազգ և ազինք, յօրհնութիւն նոր
օրհնեցէք զարարիչն արարածոց. որ ծագեաց ընդ
արեգականն այսօր յաշխարհս.
Եկեղեցիք սրբոց. փառաբանիչք ամենասուրբ
երրորդութեան. յառաւօտս լուսոյ զառաւօտ

խաղաղութեան քո գովեսցուք ընդ հօր և հոգւոյն, որ ծագեաց ըզլոյս գիտութեանն իւրոյ 'ի մեզ ։

Յորդորակ ։

Յարեւելից յարեւմուտս մանկունք սիօնի · օրհնեցէք միշտ անդադար զծագողն լուսոյ ։
Եկեղեցիք արդարոց և փառաբանիչք · բարեբանեցէք որ ետ զխնամարս լուսոյ ։

Քարոզ

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստոնէութեան, ուր և կարդան զանուն տեառն սրբութեամբ՝ տէր աղօթիւք նոյա և բարեխօսութեամբ մեզ ողորմեսցի ։ Ուխտիւք զաստուած աղաչեսցուք · զի նա փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց և 'ի ցանկութենէ աշխարհի ։ Ընկալցի զուխտ և զխնդրուածս սրտից մերոց · և արժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և պատուիրանաց իւրոց ընդ ամ՛ սուրբս իւր ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա ։
Զաստուած լուսոյ և զառաջինկոյ օրս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք ։
Զհրեշտակ ։ Զքաւութիւն ։ Զսուրբ ։ Եւ եւս ։
Զանձինս ։ Ողորմեայ ։

Աղօթք.

Յարուցելոց մինչեւ 'ի մուտս արեւու օրհնեալ ես տէր. վասն զի թագաւոր քաղցր ես. և անուն քո ահեղ է ընդ ամ՛ տիեզերս: Քաղցրասցին սաղ-մաներգութիւնք մեր առաջի քո. ելցեն խրատունք յարդարութենէ քումմէ 'ի տկարութիւնս մեր, և փառաւորեսցի ամենասուրբ անուն քո: Եւ մեք արժանի եղիցուք կալ 'ի պատուիրանի քում. և քեզ երգել զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդ-ւոյ և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և.

Խաղաղութեան ամենեցուն:

Աստուած մշտնջենաւոր՝ աստուած յաւիտենա-կան. որ 'ի սորին աշխարհս լոյս ծագեցար՝ և լուսաւորեցեր զմեզ 'ի խաւարային մեղաց մերոց: Որ վասն մեր 'ի չարչարութիւն եկիր անչափդ աստուած. և հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ յառաքեալս քո: Այժմ և յաւիտեանս ժա-մանակաց բարեբանեալ ես ամենամեծդ աստուած, ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և.

Սաղմոս ՂԹ.

Աղաղակեցէք առ տէր ամ՛ երկիր. ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ.

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ. ծանիրուք զի նա է տէր աստուած մեր.
Նա արար զմեզ, և ո՛չ մեք էաք. մեք ժողո_ վուրդք և խաշն արօտի նորա.
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ 'ի յարկս նորա.
Խոստովան եղերուք տեառն, և օրհնեցէք զանուն նորա.
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. այլեւ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա.
Փառք հօր և որդւոյ և.

Ներգ.

Ո՛րդնաւորք աստուծոյ, և ժառանգորդք երկնից արքայութեանն. որք փոխանակեալք զանցաւոր առիք զանանցն բարութիւնն. բարեխօսեցէք առ տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ.
Նահատակք սքանչելիք, և սիրեցեալք 'ի յերկնա_ ւոր հօրէն. որք մկրտեցայք ընդ քի՛ արեամբ ձերով 'ի մահ խաչին. բարեխօ.
Մարտիրոսք յանկալիք, և օթեւանք հոգւոյն ճշ_ մարտութեան. որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց և ցանկութեան. բարեխօ.
Գովելիք աշխարհի, և բաղձալիք վերնոցն պե_ տութեանց. որք երանուն մահուն հասիք քան զամ̃ որդիս մարդկան. բարեխօսեա.

կամաւոր պատարագք · մանկունք տիօք և կատա-րեալք իմաստութեամբ · որք փոխանակ կաթին ար-բեք գինին զմայլեցուցիչ · բարեխօսեա ·

Յորդորակ ·

Ծծմնաւորք ձրիամոլիկք վկայք Քրիստոսի · բա-
րեխօսեցէք առ տէր վասն անձանց մերոց ·
Նահատակք կենդանիք սիրողք Քրիստոսի · որք
չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն տեառն ·
Մարտիրոսք ցանկալիք մարդկան ըղձալիք · հայ-
ցեցէք ՚ի սուրբ հոգւոյն տալ մեզ զբարիս ·
Գովելիք վերնոց դասուց · պարծանք աշխարհի ·
խնդրեցէք զխաղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ ·
Կամաւոր նոր պատարագք հաւատոյ մանկունք ·
հայցեցէք լինել և մեզ՝ ձեզ պսակակից ·

Մաղթանք ·

Աղաչեմք ողորմեայ տէր բարերար · աղաչեմք ո-ղորմեայ · վասն աղօթից նոցա ծծմնաւորացն՝ աղա-չեմք ողորմեայ ·

Քարոզ

Սուրբ ծծմնաւորօքն աղաչեսցուք զտէր , որք զչարան պատանեցին , նեղութեանցն համբերեցին · Լուսե-ղէն և երկնային անթառամ՝ պսակացն արժանի եղեն ·

Աղօթիւք նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ ողոր-մեսցի. Ամենակալ Տէր Աստուած մեր. կեցո և ողորմեա.

Աղօթք.

Սուրբ ես Տէր, և 'ի սուրբս հանգուցեալ. և մեք սուրբ վկայիւքս աղաչեմք զքեզ. բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին՝ և աղաչանօք ամ՝ սրբոց քոց. մի՛ մերժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ. այլ կեցո զմեզ աղօթիւք սոցին. զի դու ես բա-զումողորմ Աստուած. և քեզ վայելէ փառք իշ-խանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ.

Յիշեա Տէր զպաշտօ.

Բարերար և բազումողորմ Աստուած.

Սաղմոս ԿԲ.

Աստուած Աստուած իմ, ես առ քեզ առաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ քեզ հոգի իմ, քանի-պատիկ եւս և մարմին իմ.

Որպէս երկիր անապատ և անջուր, ուր ո՛չ գոյ 'ի նմա ճանապարհ.

Այնպէս 'ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տեսանել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո:

Զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս իմ. և շրթունք իմ գովեսցեն զքեզ.

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, և յանուն
քո համբարձից զձեռս իմ.
Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի անձն իմ,
շրթամբք ցնծութեան օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ.
Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում, ընդ ա-
ռաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ.
Զի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի թեւոց քոց
ցնծացայց.
Եկն զկնի քո անձն իմ. և զիս ընկալաւ աջ քո.
և նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ.
Մտցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի. մատնեսցին 'ի
ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուեսուց եղիցին.
Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր. գովեսցին ամենե-
քեան՝ որք երդնուն նովաւ. խցցին բերանք այնո-
ցիկ՝ որք խօսէին զանիրաւութիւն.
Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ
քեզ. յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ.
Ծածկեսցես զիս 'ի ժողովոյ չարաց. 'ի բազմու-
թենէ՝ որք գործեն զանօրէնութիւն.
Որք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց. լա-
րեցին զաղեղունս իւրեանց իրս դառնութեան.
Ձգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ որք ուղիղ են սըր-
տիւք. յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա, և մի՛ եր-
կիցեն.
Որք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարու-
թեան. խորհեցան թաքուցանել ինձ որոգայթ,
և ասացին ոչ տեսանէ զայս տէր.

Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան 'ի քըն-
նել զքննութիւն.

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ, և բարձր
եղիցի աստուած.

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա. տկարասցին 'ի
նոսա լեզուք նոցա, և խռովեսցին ամենեքեան որք
հայէին ընդ նոսա.

Երկեաւ ամենայն մարդ, 'ի պատմել զգործս աս-
տուծոյ, և զարարածս նորա 'ի միտ առին.

Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր, և յուսասցի 'ի նա.
նովաւ գովեսցին ամէն, որք ուղիղ են սրտիւք.

Երգ.

Լոյս արարիչ լուսոյ առաջին լոյս. բնակեալդ 'ի
լոյս յանմատոյց, հայր երկնաւոր. 'ի դասուց լու-
սեղինայն օրհնեալ. 'ի ծագել լուսոյ առաւօտուս,
ծագեա 'ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի.

Լոյս 'ի լուսոյ ծագումն արեգական արդար. անճառ
ծնունդ հօր որդի. յառաջ քան զարեւ անուն
քո գովեալ ընդ հօր. 'ի ծա.

Լոյս 'ի հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան. հո-
գիդ սր. ծոյ. մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս
զքեզ բարեբանեն. 'ի ծա.

Լոյս երրեակ և մի անբաժանելի սուրբ երրոր-
դութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոյն երկրածինքս միշտ
փառաւորեմք. 'ի ծա.

Յորդորակ·

Ընդունելիդ ած հայր ամենակալ · ընկալ զաղա-
չանս մեր քոց պաշտօնէից·
Ի հօրէ ծագումն անճառ արեգական արդար · ծա-
գեա ՚ի յանձինս մեր զլոյս ողորմութեան·
Ի հօրէ բղխեալ հոգի աղբիւր բարութեան ·
լուսով քով լցո զմեզ յայսմ առաւօտուս·
Երեք անձինք և մի բնութիւն · մի ածութիւն ·
զքեզ խոստովանիմք յաւէտ սուրբ երրորդութիւն·

Մաղթանք·

Լուսովդ քո քրիստոս ամենեքեան լուսաւորեսցուք ·
և ՚ի սուրբ խաչ քո փրկիչ հաստատեսցուք ապա-
ւինեսցուք։ Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր · տուր
մեզ զխաղաղութիւն քո · և արա առ մեզ զողոր-
մութիւն քոյ մարդասէր տէր·

Քարոզ

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա·
Փառաւորեսցուք զամենակալն ած՝ որ ծագեաց
զլոյս առաւօտու յարարածս իւր · ծագեսցէ և այժմ
զառատ ողորմութիւն իւր ՚ի վերայ փառաբանչաց
անուան իւրոյ· Ամենակալ տէր աստուած մեր ·
կեցո և ողորմեա·

Աղօթք.

Զառաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենամեծդ աստուած ՚ի քո անապական և յերկնային խորանդ. Ծագեա առ մեզ զարդարութեան և զիմաստութեան զլոյս քո. արա զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան. որպէս զի ՚ի գալ աւուրն երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր. և առանց գայթակղութեան կատարեսցուք. Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և.

Սաղմոս ԻԲ.

Տէր հովուեսցէ զիս. և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի.
՚Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս.
Դարձոյց զանձն իմ առ իս. և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ.
Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չարէ, զի դու ընդ իս ես.
Ցուպ քո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեսցեն զիս.
Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝ անդ յանդիման նեղչաց իմոց.

Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ քո որպէս ա-
նապակ արբեցոյց զիս.

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ՝ զա̃մ
աւուրս կենաց իմոց. բնակիլ ինձ 'ի տան տեա-
ռն ընդ երկայն աւուրս.

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի առ
քեզ տէր համբարձի զանձն իմ.

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր. զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի.

Ուսո ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես աստուած
իմ.

Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ.

Վ̀ անուան քո տէր՝ կեցուսցես զիս, արդա-
րութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ.
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ.
և կորո զա̃մ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ
քո եմ.

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական
'ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ.
Վ̀ այսորիկ ոչ երկնչիցուք մեք 'ի խռովել երկ-
րի. 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու.
Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա. խռովեցան լե-
րինք 'ի զօրութենէ նորա.
Գնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն աստու-
ծոյ. և սուրբ արար զյարկս իւր բարձրեալն.
Աստուած 'ի մէջ նորա, և նոքա մի՛ սասանեսցին.

օրհնեալ է նոյն Աստուած 'ի վաղորդենէ մինչեւ 'ի վաղորդեան ։

Խռովեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան թագաւորութիւնք · ետ զձայն իւր բարձրեալն՝ և խռովեցաւ երկիր ։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ · ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ ։

Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ, որ արար ըզնշանս և զարմանս 'ի վերայ երկրի ։

Եհար պատերազմ 'ի ծագաց մինչեւ 'ի ծագս երկրի · զաղեղունս փշրեաց, զզէնս խորտակեաց, և զասպարս այրեաց հրով ։

Պարապեցէք և ծանիջիք, զի ես եմ Աստուած · բարձր եղէց 'ի հեթանոսս, և բարձրացայց 'ի վերայ երկրի ։

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ · ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ ։

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց · և Տէր յօգնել ինձ փութա ։

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, որք խնդրեն զանձն իմ · դարձցին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհեն ինձ չար ։

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք · որք ասէին վաշ վաշ ։

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենքն, որք խնդրեն զքեզ Տէր ։

Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Աստուած ։

և որք սիրեն զփրկութիւնս քո :
Ես աղքատ և տնանկ եմ, Աստուած օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես. և դու Տէր իմ՝ մի՛ յամենար :
Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախ-նոյ քո : և արա առ իս նշան բարութեան :
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու Տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս :
Փառք Հօր և Որդւոյ և :

Երգ :

Ճանապարհ. և ճշմարտութիւն. և կեանք քրիս-տոս. առաջնորդեա հոգւոյ մերոյ. յերկրէ ելա-նել յերկինս :
Դուռըն կենաց մտից յխառս. մոյծ և զմեզ առ Հայր քո և Հոգի. երգել միշտ զփառս :

Յորդորակ :

Ճանապարհ բարի քրիստոս և ճշմարտութիւն. առաջնորդ հոգւոյ մերոյ յերկրէ 'ի յերկինս : Դուռըն կենաց մտից յխառս. Աստուած ճշմա-րիտ. մոյծ և զմեզ առ Հայրըն քո. Հոգւովըդ սըրբով :

Սաղմոս :

Տէր ուղղեա զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղա-ղութեան . տէր ուղղեա և առաջնորդեա հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց զնոսա յարդա-րութեան ճանապարհին և 'ի կեանսն յաւիտենից .

Քարոզ :

Աղաչեսցուք զամենակալն ած՝ զի յաջողեսցէ ուղ-ղեսցէ զճանապարհս ծառայից իւրոց 'ի բարի և 'ի խաղաղութիւն . Ամենակալ տէր աստուած մեր . կեցո և ողորմեա .

Աղօթք :

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան Քրիստոս աստուած մեր . առաջնորդեա մեզ զնոյն 'ի ճանապարհս քո արդարութեան . և խաղաղու-թեամբ ժամանել 'ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քո . զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր . և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և .

Աղօթք առաւօտեան . յորժամ պտրգ ոչ լինի .

Օրհնեալ ես տէր աստուած փրկիչ մեր՝ որ

յամենայն ժամ ընդ մեզ ես, և ոչ երբէք թողուս ՚ի ձեռանէ քումմէ զպահպանել՝ որք հաւատով և ջերմեռանդութեամբ կարդամք առ քեզ. Աղաչեմք և խնդրեմք ՚ի քէն տէր, համապարհորդակից լեր ծառայից քոց քոյին վերակացութեամբդ՝ պահելով ՚ի խաղաղութեան. և առաջնորդեա մեզ միասնգամ խաղաղութեամբ և խնդութեամբ հասանել յերրաքանչիւր ՚ի բնակութիւնս ՚ի քրիստոս յիսուս ՚ի տէր մեր. Որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն.

Հայր մեր որ յերկինս ես.

Մարգարէութեան հաւատացելոց աղօթից Երրորդ ժամուն։
Որ կատարի ՚ի դէմս իջման Հոգւոյն սրբոյ, և ՚ի դէմս
նախամօրն ճաշակման, և դատապարտութեան Յիսուսի։

Օրհնեալ Հոգին սուրբ Աստուած ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս Ծ։

Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողորմութեան
քում. ըստ բազում գթութեան քում՝ քաւեա
զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և ՚ի
մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքնին գիտեմ, և մեղք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր, և չար առաջի քո ա-
րարի։

Որպէս արդար երեւեսցիս ՚ի բանս քո, և յաղթող
՚ի դատել դաս։

Անօրէնութեամբ յղացայ, և ՚ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ։

Զի ահա Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և
զծածկեալս իմաստութեան քոյ յայտնեցեր ինձ։
Ցօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց. լուա և քան
զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրախութիւն,
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք ։
Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց . և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն ․
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի
ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում ․
Մի՛ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց, և զհոգի
քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն ․
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով
պետութեան քոյ հաստատեա զիս ․
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբա-
րիշտք առ քեզ դարձցին ․
Փրկեա զիս յարենէ ած ած փրկութեան իմոյ ․
ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում ․
Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո ․
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք ․
բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեսցար ․
Պատարագ այ հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհո-
գի խոնարհ ած ոչ արհամարհէ ․
Բարի արա Տէր կամօք քովք սիօնի, և շինեսցին
պարիսպքն երուսաղէմի ․
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարու-
թեան ․ յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն 'ի
սեղան քո զուարակս ։
Փառք հօր և որդւոյ և ․

Առ երրորդ ժամու առաւօտ ըսէ աղօթքն ·

Օրհնեմք զքեզ Հայր անըսկիզբն էից էակ 'ի յանգոյից · բարձեր ձեռօք նիւթ 'ի Հողոյ և ստեղծեր մարդ 'ի պատկեր քո · զրուցն օձից խոնարհեցաւ զի զպատուիրան քո մոռացաւ · դարձեալ ասեմք ըստ անառակին թէ Հայր մեղայ քեզ 'ի յերկինս ·

Երկնաւորայն անքննելի եղեր մարդկան տեսանելի · զգեցար պատկեր Հողեղենի պատկերդ Հօր անփոխելի · եկեր յերրորդ ժամ 'ի խաչին վասն ադամայ նախաստեղծին, ընդ աւազակին քում խաչակցին արժանացո զմեզ դրախտին :

Թագաւոր Թագաւորաց առաքեցեր Հոգի ճշմարտոյ · ժողովելոյն 'ի վերնատանն առաքելոյն երկոտասան · 'ի Հրոյ լեզուս երեւեցար յողիս նոցա մերձագոյն · ընդ յանուն քո ժողովելոյս էջ և առ մեզ յերրորդ ժամուս ·

Աղաչանք ·

Յամ ժամու աղաչանք իմ այս են, 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս տէր · և յօտարէն պահեա զծառայս քո մարդասէր տէր ·

Ես եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեմ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և որդւոյ և :

Քարոզ մեծ պահոցն 'ի Յովհաննու Ոսկեբերանոյ ա-սացեալ·

Ախարան ամենեքեան գոհացարուք զմարդասիրէն աստուծոյ և զփրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ· Որ ազատեաց զազգս մարդկան 'ի դատապարտու-թենէ անիծիցն. և եբարձ զմեղս աշխարհի 'ի ժա-մու յայսմիկ խաչելն իւրով. և շնորհեաց առա-տապէս զպարգևս հոգւոյն որոց երանելի առաքե-լոցն· Խնդրեսցուք հաւատով զի զմեզ զամենե-սեան՝ արասցէ հաղորդս մեծամեծաց և աստուա-ծայլին բարեացն այնոցիկ. աղօթիւք և բարեխօ-սութեամբ ամենայն սրբոց. որք աստ և ընդ ա-մենայն տիեզերս· Որպէս զի անարատ փառօք, և ճշմարիտ առաքինութեամբ կացեալք ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհի, զմեծ և զվերջին ժա-ռանգութեան ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս նո-րա. զընակութիւն յաւիտենական և երկնային խո-րանացն· Զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմա-րիտն աստուած յիսուս քրիստոս. տէր մեր կեցո և ողորմեա·

Զժամս և զառաջիկայ օրս խաղաղութեամբ ան-ցուցանել հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք· Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց· Զքաւութիւն և զթողութիւն· Զսրբոյ խաչին մեծ· Իւ ես միաբան վասն ճշմարիտ· Զան-ձինս մեր· Ողորմեա·

Աղօթք.

Որ 'ի քերովբէական և յանպատում հանգուցեալ ես յաթոռ. և այցելու ես միշտ արարածոց քոց. Որ և 'ի ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի առաքեալսն զՇնորհս Հոգւոյդ սրբոյ. Դու Տէր յառաջակայ ժամուս՝ և յաւէտ մինչև 'ի կենցաղոյս աւարտումն՝ տպաւորեալ միայն զՔեզ ընդ ամենայն բարեգործութեան յորդորմունս. և խոստացելոց բարեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժանի արա. Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս. Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և.

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Որ էիր յառաջ քան զյաւիտեանս բանդ աստուած. էակից հօր և արարչակից սուրբ հոգւոյդ. Որ և զնախաստեղծին պատուիրանազանցութեան պտղոյն ճաշակումն՝ նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քո 'ի ժամուս յայսմիկ ենթադրեալ՝ 'ի կենդանութիւն փոխեցեր. և զանօրէնութիւնս մեր 'ի նմա բևեռեալ՝ կեանք անապական, և նորոգումն կենաց յուսացելոց 'ի քեզ խոստացար. Որոց մասնաւորել և զմեզ արժանի արա Տէր մեր յիսուս քրիստոս. որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ.

— աղ —

Տէր աստուած օրհնեալ․ օրհնեալ է տէր զօրհանա_
պազ ։
Աստուած մեր՝ աստուած կենարար․ և նա փր_
կեսցէ զմեզ ։
Տէր աստուած օրհնեալ․ օրհնեալ տէր զօրհանա_
պազ, առաջնորդեսցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր․

Քարոզ.

Խնդրեսցուք հաւատով 'ի տեառնէ վասն ճանա_պարհորդաց հարց և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և ընդ ցամաք գնասցեն․ որպէս զի առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղութեամբ պահեսցէ, և տարեալ հասուսցէ յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստուած մեր․ Վասն զի նա ինքն է առաջնորդ կենաց, և յոյս փրկութեան․ որ յաջողէ ծառայից իւրոց խաղա_ղութեամբ հասանել 'ի նաւահանգիստ կենաց և փրկութեան․ Ամենակալ տէր աստուած մեր․ կե_
ցո և ողորմեա․

Աղօթք.

Առաջնորդեա մեզ տէր աստուած մեր, և ուղղեա մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութեամբ, պահեա 'ի խաղաղութեան զկեանս մեր, և զընթացս 'ի հաճոյս քո․ ժամանեցո զհոգեւոր և զմարմնաւոր

ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւ յաւիտենական 'ի կեանս. Շնորհօք միածնի քոյ տեառն մերոյ և փրկչին յիսուսի քրիստոսի. որ եղեւ մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան. Ընդ որում օրհնեալ ես հայր ամենակալ հան_ դերձ կենդանարար և ազատիչ սուրբ հոգւովդ, այժմ և միշտ և.

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.
Բարերար և բազումողորմ աստուած՝ քո.

Սաղմոս ԻԲ.

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցէ.
'Ի տեղւոջ դալարւոջ անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս.
Դարձոյց զանձն իմ առ ին, և առաջնորդեաց ինձ 'ի ճանապարհս արդարութեան վասն անուան իւրոյ.
Թէպէտ և գնայցեմ ես 'ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց 'ի չարէ՝ զի դու տէր ընդ իս ես.
Ցուպ քո և գաւազան նոքա մխիթարեցին զիս.
Պատրաստեր առաջի իմ զսեղան՝ անդ յան_ դիման նեղչաց իմոց.
Օծեր իւղով զգլուխ իմ, բաժակ քո որպէս ա_ նապակ արբեցոյց զիս.
Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեսցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակել ինձ 'ի տան տեառն ընդ երկայն աւուրս.

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ ։
Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի ։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ ։
Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով, հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ ։
Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ ․ և կորո զամ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ ։
Փառք Հօր և որդւոյ և ։

Քարոզ

Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչես ։
Գոհաբանելով աղաչեսցուք զբարերար հոգին աստուած, և խնդրեսցուք զողորմութիւն 'ի նմանէ․ զի անցուսցէ 'ի մէնջ զցասումն սպառնալի յանցանաց մերոց բարերարութեամբն իւրով ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր․ կեցո և ողորմեա ։

Աղօթք ։

Խաղաղութեամբ քով հոգիդ սուրբ Ած ճշմարիտ՝

որ 'ի վեր է քան զամենայն միտս և զխորհուրդս , մխիթարեա զանձինս ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր . անցո 'ի մէնջ զցասումն սպառու-ճանի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով : Ներեա և լուր մեզ , քաւեա և թող զմեղս մեր : արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ որդւոյն միածնի . այժմ և միշտ և :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս ես :

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից Վեցերորդի ժամուն.
Որ կատարի 'ի դէմս հօր աստուծոյ, այլև 'ի դէմս չար_չարանաց և խաչելութեան որդւոյն աստուծոյ.

Օրհնեալ հայր սուրբ աստուած ճշմարիտ. ամէն.

Սաղմոս Ծ.

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ.
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ և 'ի.
Փառք հօր և որդւոյ և.

Կարգ Վեցերորդի ժամուն.

Խաւարեցաւ լոյսն արևուն 'ի վեցերորդ ժամ ուր_բաթուն. ծանոյց թէ լոյսն արարչական նսեմա_ցոյց զլոյսն եղական. կախեալ զքեզ մերկ 'ի խա_չին քօղով ստուերաւըն ծածկէին. Հերքեա 'ի մէնջ զծանրութիւն շրջող դիւին միջօրէին.
Զանձրութեան մարտ այսոյն չարի որ յայսմ ժա_մու պատերազմի. զօրեալ յոգւոց մեր հերքեսցի քո նշանաւ սրբոյ խաչին. Ճշմարտութեան քո ճա_ռագայթ գալ 'ի յերկնից անկեալ փայլակն. մեր_ժեալ 'ի մէնջ հալածեսցէ և զմեզ լուսով քո վառեսցէ.

Յայս միջօրեայ տուընջեան ժամու վայելչական աչաց մարմնոյս. նետիւք դաւաճանաց մի՛ խոցեսցուք ՚ի խաւարէն որ ՚ի ծածուկ. շուրջանակի բանա-կեսցին զմեօք բանակք հրեշտակաց. որք պա-րակից մեզ լինելով զքեզ ընդ հօր փառաւորե-լով.

Սաղմոս.

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են ՚ի մեղաց
խնայ սուրբ դու.
Եւ ետ խաղաղութեան զանէր աղաչեմ.
Օրհնութիւն և փառք հօր և.

Քարոզ ճաշու պահոյն.

Արթուն մտօք և անդորր խորհրդով կացցուք մեա-քան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին յի-սուսի քրիստոսի. Հաւատով խնդրեսցուք ՚ի նմանէ զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մե-րոց. որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ զմեօք, և ա-ներկիւղ պահեսցէ զմեզ յամենայն հրեղէն նե-տից սատանայի, որ թռչի ՚ի տուէ. յիրաց խա-ւարային գնայցից՝ ՚ի դայթակղութենէ դիւին ՚ի հասարակ աւուր. Յորժամ զգուշութեամբ պահե-լով աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց, շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած կեալ

առաքինութեամբ 'ի փրկութիւն անձանց մերոց , 'ի պատիւ և 'ի փառս կենդանացուցիչ անուան իւրոյ ։ Զայս հաղորդութեան ընկալցուք 'ի յայտնութեան միածնի որդւոյն աստուծոյ . կերպարանակից առնել զմարմինս խոնարհութեան մերոյ ` ըստ նմանութեան մարմնոյ փառաց իւրոյ ։ Վասն զի զայս խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յս քս տէր մեր . կեցո և ողորմեա ։

Զժամս և զառաջակայ օրս խաղաղութեամբ ան_ցուցանել հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք ։ Զհրեշտակ խա . Զքաւութիւն ։ Զսրբոյ ։ Յաւ_եւս ։ Զանձինս ։ Ողորմեա ։

Աղօթք ։

Զգեցո մեզ տէր աստուած մեր զէն արդարու_թեան . զօրաւոր և յաղթօղ լինել ընդդէմ սա_տանայական պատերազմաց . և զամենայն հրեղէն նետս նորա շիջուցանելով ` անկասկած լիցուք յե_րաց խաւարային գնացից ` 'ի գայթակղութենէ դի_ւին 'ի հասարակ աւուր ։ Եւ զգաստացեալք վա_յելչական տուրչեամբս ` առաքինութեամբ կաց_ցուք 'ի փրկութիւն անձանց մերոց . 'ի պատիւ և 'ի փառս սրբոյ երրորդութեանդ , այժմ և միշտ և ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Երկնաւոր խաղաղութեամբդ քով պարսպեալ պահեա

զանձինս մեր Տէր զօրութեանց ։ Վասն զի դու ես աստուած խաղաղութեան, և բայց 'ի քէն զայլ որ ոչ գիտեմք . և զանուն քո հանապազօր՝ կարդամք յաղթականութիւն անձանց մերոց ։ Նայեա յերկրպագութիւնս մեր . և տուր մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան ։ Եւ գոհութեամբ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և ։

— ող —

Տէր՝ մի՛ յիշեր զմեղս մեր զառաջինս . վաղվաղեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր . զի աղքատացաք յոյժ ։

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝ վասն փառաց անուան քոյ ։

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ ։

Քարոզ

Վասն հիւանդաց և ամ վշտացելոց՝ աղաչեսցուք զփրկիչն մեր քս . զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում . և բժշկեսցէ զախտս և զհիւանդութիւնս հոգւոց և մարմնոց ծառայից իւրոց . և կատարեալ առողջութեամբ հաստատեսցէ զամենեսեան 'ի մշտնջենաւոր և յանախտ կեանս ։ Որ առաքեցաւ 'ի հօրէ 'ի բժշկութիւն ապիկար մարդկան, միածին որդին աստուծոյ . տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս կեցո և ։

Աղօթք.

Փարատեա զցաւս և բժշկեա զհիւանդութիւնս 'ի ժողովրդենէ քումմէ տէր աստուած մեր. և շնորհեա ամենեցուն զկատարեալ առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ խաչիւ քով. որով բարձեր զտկարութիւն ազգի մարդկան, և դատապարտեցեր զթշնամին կենաց և փրկութեան մերոյ. Դու ես կեանք մեր և փրկութիւն՝ բարերար և բազումողորմ ած. որ միայն կարող ես թողուլ զմեղս՝ և մերժել զախտս և զհիւանդութիւնս 'ի մէնջ. որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց. պարգեւեա բարեաց՝ պարգեւեա զառատ ողորմութիւն քո 'ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից՝ յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ երրորդութիւնդ, այժմ և.

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.

Բարերար և բազումողորմ աստուած.

Սաղմոս Խ.

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն, յաւուր չարի փրկէ զնա տէր.

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց.

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիճս ցաւոց իւրոց․ զամ՛ անկողինս նորա դարձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա։

Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ․ բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկնից հանգիցէ։

Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ՚ի բանիցն ՚ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ․ ՚ի հովանի թևոց նորա յուսասցիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքև՝ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկնչիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ՚ի նետէ՝ որ թռչի ՚ի տուէ։

Յիրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի դայթակղութենէ դիւէն ՚ի հասարակ աւուր։

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ․ և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես․ զի դու տէր յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն․ զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո։

Հրեշտակաց լուսոյ պատուիրեալ է վասն քո, 'ի պահել զքեզ յամ ճանապարհս քո.
Ի բազուկս լուսեանց ընկալցին զքեզ. զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո.
Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն.
Զանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ.
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան.
Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ.
Փառք Հօր և որդւոյ և.

Քարոզ.

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. Խնդրեսցուք հաւատով 'ի հօրէ վասն քաւութեան մեղաց և թողութեան յանցանաց. փրկելոյ զմեզ 'ի վշտաց և 'ի նեղութեանց. իջանելոյ 'ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ ամենակալին. կեցո և ողորմեա.

Աղօթք.

Տէր գթութեանց և աստուած ամենայն մխիթարութեանց. որ մխիթարես զմեզ յամ նեղութե

Մերում · լոյս և այժմ ձայնի պաղատանաց ծա_
ռայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր · անդր 'ի
մեզ զշատուածն պատուհասի յանցանաց մերոց բա_
րերարութեամբ քով · Ներեա և լոյս մեզ · քա_
ւեա և թող զմեղս մեր · արժանաւորեա գոհու_
թեամբ փառաւորել զՔեզ ընդ Որդւոյ և ընդ
Սրբոյ Հոգւոյդ · այժմ և միշտ և ·

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս · ամէն ·

Հայր մեր որ յերկինս ես ·

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից իններորդի ժամուն ·
Ի չարչարել 'ի խաչին որդւոյն աստուծոյ , այլեւ մահուանն՝
և բաժանման հոգւոյն աստուածային ·

Օրհնեալ որդին սուրբ աստուած յաւիտեանս · ամէն ·

Սաղմոս ծ ·

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան
քում · ըստ բազում գթութեան քում քաւեա
զանօրէնութիւնս իմ ·
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ · և 'ի
մեղաց իմոց սուրբ արա զիս ·
Փառք հօր և որդւոյ և ·

Նոյն իններորդի ժամուն ·

Չարչարակցեալ քեզ տիւ լուսոյ երիս ժամս խաւարելոյ · արձակեալ յիններորդին 'ի տիւ լման մինչեւ ստուերին · ջահդ լուսոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհոգիդ առ հայր · ածես կցորդ քեզ 'ի յերկինս զմեզ ուղղեա հոգւով քոյին ·
Ամենակարողդ սարսեցեր զկապեալ հոգիսն արձակեցեր · վէմք 'ի վիմէդ պատառեցան 'ի տապանաց մեռեալք յարեան · տարերք երկրի տատանեցին ·

և աշխարհի սփռեք զողորմն · բազմացո առ քեզ
պաղատանօք զի ընդ արդարոցն դասեսցուք ։
Յուսկ եր յայնժամ ընթանալ և այժմ մեզ ողոր-
մեսցիս · ի ձեռն բնութեանս քո ողջայա շը-
նորհեա և մեզ լինել անյաս · փոխան մաշոն քո
կենդանար կեցո զմեզ ահր բարերար · քեզ
պաղատիմք ընդ սուրբ ամենայն յիշեա զմեզ յօրն ա-
հագին ։

Ա՛ղէլուիա ։

Յամենայն ժամու աղաչեմք լու՛ այս են, 'ի մեղաց
խնդ սուրբ ա ։
Եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք ։
Օրհնութիւն և փառք հօր և ։

Քարոզ մեծի պահոցն ։

Սուրբ սրբոց և հաստատուն հաւատով՝ կացցուք
միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և փրկչին
յիսուսի քրիստոսի, յիշելով զմեծամեծս նորա
զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն կենդանատու խա-
չին, և զհեղումն ազատեցուցիչ արեան նորա, և
զայլն նմանս՝ որ յայսմ ժամու վասն մեր մե-
ղաւորացս կրեաց նա ։ Եւ մեք զայս ամենայն զմը-
տաւ ածելով՝ արասցուք 'ի մեղաց զխորհուրդս՝
զբանս՝ և զգործս մեր · կատարեսցուք զբարութի

անձանց մերոց ուխտին աստուծոյ: Մի՛ յապաղե-
ցուք խոստովան լինել նմա զմեղս մեր եւ խնդրել
զթողութիւն մեղաց մերոց. զի մի՛ կորիցեմք ա-
նապաշխար` զյաւիտենական կորուստն: Ի՛նչ մինչ-
դեռ ժամանակս 'ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս
'ի կեանս յայսմիկ, օրինակ վարուց մերոց առե-
լով զամենայն սուրբս եւ զյաղթող նահատակսն.
որք միանգամ 'ի սկզբանէ հաճոյ եղեն տեառն եւ
փրկչին բոլորեցուն: Որոց աղօթիւք եւ բարեխօ-
սութեամբն` շնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած`
զհաճոյսն իւր եւ զօգուտն մեր խորհել միշտ եւ
առնել, եւ անպատում պարգեւացն հաղորդս լի-
նել: Որ խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ձրիա-
բեան աստուած` յիսուս քրիստոս տէր մեր. կեցո
եւ ողորմեա: Զժամս եւ զառաջիկայ օրս խաղաղ:
Զհրեշտակ: Զթողութիւն: Զսէրն: Եւ եւս:
Զանձինս: Ողորմեա:

Աղօթք:

Տէր զօրութեանց` որ կամաւոր մահուամբ քով
'ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ 'ի մե-
ռելութենէ մեղաց մերոց. եւ բեւեռեցեր զկնիք
դատապարտութեան մերոյ 'ի խաչին. եւ շնորհեցեր
ազատութիւն ազգի մարդկան 'ի ծառայութենէ
ապականութեան` յազատութիւն փառաց` հեղ-
մամբ արեան քո սրբոյ: Ընկալ եւ այժմ զաղաչանս

մեր . և յաջողեա մեզ՝ ուղիղ հաւատով և առա_
քինասէր վարուք՝ կեալ յայսմ աշխարհի, և ար_
ժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային արքա_
յութեանդ ընդ ամենայն սուրբս քո : Եւ գոհա_
նալով փառաւորել զքեզ ընդ հօր և սրբոյ հոգ_
ւոյդ . այժմ և միշտ և .

Խաղաղականին աղօթքն :

Բազումողորմ աստուած և հաստիչ խաղաղու_
թեան՝ հաստատեա զանձինս մեր քոյով խաղա_
ղութեամբդ . որով ունիս յիւրաքանչիւր կարգի
զամենայն արարածս քո՝ ուղիղ հրամանաւդ մա_
տակարարելով . վասն զի՝ այդ իսկ է կամք քո՝
խաղաղական և հոգևոր սիրով կալ մեզ առ մի_
մեանս, և սպասել արթուն մտօք յայտնութեան
միածնիդ աստուծոյ և փրկչիդ մերոյ յիսուսի քր_
իստոսի : Որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպիլ
ամպովք ընդ առաջ տեառն յօդս . զուարթերեսս
կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս և ընդ ընտրե_
լս անուանդ քո սրբոյ . և ժառանգեսցուք զպատ_
րաստեալն ՚ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոյ զար_
քայութիւնդ : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառա_
ւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ .
այժմ և միշտ և .

— ող —

Տէր մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուանդ քում

սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո. և մի՛ 'ի բացեայ
առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ.
Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քոյ, Իսահակայ ծա-
ռայի քոյ, և Իսրայէլի սրբոյ քոյ.
Տէր՝ մի՛ մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան
քում սրբոյ. մի՛ ցրեր զուխտս քո. և մի՛ 'ի բա-
ցեայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ.

Երգ երից Մանկանցն.

— բծ —

Նահապետին Աբրահամու հայցմանցն ընկալ տէր
զաղաչանս. Եւ ծառային քում՝ սահակայ խնդրուա-
ծոյ 'ի մեզ գթա. Բնատեսողին Իսրայէլի. Ա-
րով որդւոցն 'ի մեզ խնայեա. Երեքօրհնեան երկրպա-
գողին. Արարեա զհոգի զմիտս և զմարմինս.

Քարոզ

Աղաչեսցուք զկենդանատու փրկիչն մեր Քրիստոս՝ որ
կամաւոր խաչելութեամբն իւրով զարարածս փրր-
կեաց. և հեղմամբ արեան իւրոյ՝ զթողութիւն
շնորհեաց յուսացելոց իւրոց. Ամենակալ տէր աս-
տուած մեր, կեցո և ողորմեա.

Աղօթք.

Ամենակալ աջոյ քո բարերար և բազումողորմ

աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք և խնդրեմք զգթութիւն 'ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն որդւոյ 'ի հօրէ, տացի ձեզ. Շնորհեա և այժմ հաւատացելոցս 'ի քեզ՝ և կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս մեր. զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ. Եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա զմեզ 'ի կեանս յայսմիկ. և առաջնորդեա հասո յանձնառ երկնից արքայութեանդ, 'ի փառաբանութիւն և 'ի պատիւ ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և.

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.

Բարերար և բազումողորմ աստուած՝ քո.

Սաղմոս ճժդ.

Սիրեցի՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա.

Շրջեցան զինեւ երկունք մահու. և վիշտք դժոխոց գտին զիս.

Նեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն տեառն կարդացի.

Ո՜ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ զտղայս տէր.

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս. դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո. զի տէր օգնեաց քեզ.

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց. և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ, հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և ես խոնարհ եղէ յոյժ:

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ամ մարդ սուտ է:

Զինչ տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամի՝ զոր և ետ ինձ:

Զբաժակ փրկութեան ընկալայց, և զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամ ժողովրդեան նորա:

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց. Ո՜ Տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո:

Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան, և զանուն Տեառն կարդացից:

Զաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամ ժողովրդեան նորա. 'ի գաւիթս տան Տեառն, և 'ի մէջ քո Երուսաղէմ:

Օրհնեցէք զՏէր ամ ազինք. գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք:

Զօրացաւ ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր. և ճշմարտութիւն Տեառն մնայ յաւիտեան:

Փառք Հօր և Որդւոյ և:

Շարական տէրունեայ եւ մարտիրոսաց։

— աձ —

Որ ստեղծմամբդ ըստ պատկերի քո տէ՛ր պատուեցեր զմեզ. ընկալ եւ այժմ զխնդրուածս ՚ի քեզ ուղղեալ հաւատով. ըստ մեծի քում ողորմութեան։ Որ շնորհօք սուրբ հոգւոյն լուսաւորեցեր. յիշատակի խորեանց զհոգիս նոցա ընկալ մաղթանօք. ըստ մե։ Որք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան քո տէր. հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո Քրիստոս աստուած. քանզի գինք սուրբ արեան քո են։ Միայն օրհնեալդ ՚ի կանանց. մայր եւ միշտ կոյս եւ խնամակալ լոյս. ծնող արարչին մերոյ անդադար բարեբանեսցուք։

— ակ —

Արարիչ աստուած եւ բարեգործիչ ազգի մարդկան. մի՛ անտես առներ զխնդրուածս մեր. այլ հանգո զհոգիս նոցա ընդ սուրբս քո։ Որդիդ միածին յարութիւն ննջեցելոց. մի՛ անտես առ. ։ Հոգիդ ճշմարիտ մխիթարիչ սգաւորաց. մի՛ անտես առ. ։ Հոգւոյն ըղ քեւ հաւասարեալ միայն սրբուհի. ծնար զբանն աստուած զանճառելւոյ հօր ծնունդ. եւ յայտնեցաւ միութիւն երրորդութեանն։

— բձ —

Որ կոչեցեր առ քեզ տէր ըղոխեցերս ամենայն. ընկալ զմեր զխնդրուածս ՚ի գութ նահատակելոյն առաջամբ. ողորմած տէր փրկիչ եւ բարերար։

Որ թողութեանց ես տուող աստուած. թող զմեղս մեր ննջեցելոցն. կարող յամենայնի և հզօր. ողոր. Որ լուսատու ես անեղծերաց քրիստոս աստուած. լուսաւորեա և զմեր ննջեցեալսն լուսով երանաւէտ զուարթնոյն. ողոր. Յոյս մեր և ապաւէն մայր տեառն և կոյս սուրբ. որ հօր աստուածութեան ոչ բաւականեցաւ քո սուրբ որովայն. բարեխօսեա առ անէր վասն մերոյ փրկութեան.

Մաղթանք.

Հոգւոյն հանգուցելոց քրիստոս աստուած՝ արա հանգիստ և ողորմութիւն. և մեզ մեղաւորացս՝ շնորհեա զթողութիւն յանցանաց.

Քարոզ.

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք. Վասն հանգուցեալ հոգւոյն աղաչեսցուք զտէրն մեր քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարոցն դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ. Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա. Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա.

Աղօթք.

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝

կլթա քո արարչական սիրովդ 'ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց. Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան արքայութեան քո. Արա արժանի ողորմութեան՝ քաւութեան և թողութեան մեղաց. Պատսպարեալ պայծառացո ընդ սուրբս քո յաջակողմեան դասուն. Զի դու ես տէր և արարիչ ամենեցուն. դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց. Եւ քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և.

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն.

Հայր մեր որ յերկինս ես.

Մաղթանք.

Զսաղմոսերգութիւնս և զաղաչանս ընկալցի մարդասէրն աստուած, 'ի հաճոյս բարերար կամաց իւրոց. մեր մեղացն և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեսցէ. 'ի չարեաց փրկեսցէ. 'ի մեղաց պահեսցէ. և նմա փառք յաւիտեանս. ամէն.

Օրհնեալ թագաւորութիւն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և.

Եւ ապա ժամամուտ ըստ կարգի աւուրց պահոց, և տօնից տէրունականաց, և ամենայն սրբոց :

Որ 'ի Հօրէ առաքեցար փրկիչ և մարմնացար պահ
'ի սրբոյ կուսէն . որ վասն մեր 'ի յերկնից իջեր բշ
և բնաւորեցեր զանեղծերս : Ո՜ խաղաղութիւն գշ
քո տուր մեզ տէր, որ խաղաղութեանց ես եշ
թագաւոր . զխաղաղութիւն և զողորմութիւն`
որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր :
Որ ըստ ամենայն միտս անըմբռնելիս, զխաղա- դշ
ղութիւն քո աստուած տուր մեզ հանապազ` ուր
զքեզ աղաչեմք :
Միածին որդի և բանդ աստուած և անման կիր
էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ 'ի
սրբուհւոյ ածածնէն և 'ի միշտ կուսէն . ան-
փոփոխելի մարդ եղեալ խաչեցար քրիստոս
աստուած մեր . մահուամբ զմահ կոխեցեր .
մինչ 'ի սուրբ երրորդութենէն` փառաւորա-
կից ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն` կեցո զմեզ :
Աստուածածին անհարմանալեալ` զբանն անըս- ծնն.
կիզբն յղացար և զաստուածն անփոփոխելի ծնար .
զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր . նմա
անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց :
Աստուածածին զքեզ խոստովանեալ երկրպա- ծնն
գեմ եկեղեցի ուղղափառաց . քանզի` ուր քէ-

բուլքէքն բազմաչեղջք և ամթուք հրաւիրէք
և մեղմեխեան սրբոյքէքն նայիլ ոչ իշխէին,
կրեցեր անսերմնայնս զմնապատկանումըն 'ի
յարգանդի քում որպէս աղախին զոքր. և
ծնար որպէս զմարդ զաստուածն բոլորից իղ_
մորմնայերայն առ 'ի քէն զմնձնու զքանն 'ի
փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մե_
րոց:

ծնն Ողջունեմք զքեզ սուրբ կոյս մարիամ աս_
տուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հո_
վանաւորեալ և սուրբ հոգւոյն նկարութեամբն
լուսաւորեալ, որ զամենայն գոյութեանց բա_
նեղծիչն յղացեալ ծնար անձառապէս. մար_
մնացելոյն առ 'ի քէն բարեխօսեա կեցուցա_
նել զանձինս մեր:

անը առջ Ողորմելին այսօր սեղծօն՝ հոգւոյն դալր 'ի
տաճարին՝ երեւելով քերովբէից մեհագոյն,
զի որոց թեւօքն ստուարեալ ոչ իշխէին հա_
յել 'ի յաներ փառացն, սա 'ի գիրկս իւր
բարձեալ համբուրեր համարձակապէս և գր_
կուէր որպէս զմանուկ. և աղերսելով հայ_
ցէր արձակել 'ի խաղաղութիւն:

անը առջ Ընկալընական բանդ աստուած. 'ի վերջին
աւուրս յանձն առեր լինել մարդ 'ի կուսէն.
և արարիչդ յաւիտենից՝ փակեցար ընդ ժա_
մանակաւ. սուրբ տէր որդութեամբ և անկարօտ
մարդութեամբ. եկիր 'ի տաճարն քառասնօրեայ,

զերկնային կատարեսցես զարդարութիւն. Զոր
բարձեալ սեղանոյ զանապարտագրելդ ՚ի վերնա-
տուն հայցէր, որ արձակեսցէս ես կապելոց՝ ար-
ձակեա զիս ՚ի խաղաղութիւն. Վասն որոյ՝
ընդ ծերունւոյն սեղանոյ վերադոչեմք առ քեզ
տէր, սուրբ՝ սուրբ՝ սուրբ՝ տէր զօրութեանց,
լի են երկինք և երկիր փառօք քովք ՚ի փր-
կութիւն մեզ քրիստոս աստուած փառք քեզ.
Զղազարու ննջումն՝ որպէս կանխագէտ յա- ղազ
ռաջ ասէիր. որ և ՚ի բեթանիա յառաջէիր՝
զի յարուցես զսիրելին քո. Նոյն՝ և մեք
դոչելով ասեմք, օրհնեալ որ գաս ՚ի չար-
չարանս կամաւ հօր՝ ՚ի փրկութիւն անձանց
մերոց.

Յորժամ եկեալ կենարարդ ՚ի գերեզմանն ղազ
ղազարու. յորժամ եկեալ կենարարդ ՚ի գե-
րեզմանն ղազարու. աւետաւոր ձայնիւդ աղա-
ղակէիր ասելով՝ ղազարէ՝ արի եկ արտաքս.
Նաև մեռեալն ՚ի գերեզմանէն յարեաւ. և
նոյն ինքն զանմահութեան պարգևեաց ետուր
սիրելւոյդ, և աստուածային ձայնիւդ ՚ի գե-
րեզմանէն կոչեցեր. Վասն որոյ՝ և մանկունք
եբրայեցւոց ոստովք օրհնէին զանմահ թագա-
ւորութիւն քո. Ընդ նոսին և մեք ասեմք,
ովսաննայ՝ օրհնեալ է գալուստ քո. օրհ-
նութիւն ՚ի բարձունս, օրհնեալ որ գալոց
ես անուամբ տեառն.

ծաղ Ընծայ երուսաղէմ և զարդարեա զառագաստ
քո սիօն. քանզի՝ ահա թագաւոր քո քրիս-
տոս նստեալ 'ի յաւանակի նորոյ՝ հեզութե՛ն
ցուցանելով զայս մտանէ յառագաստ քո: Եւ
մեք աղաղակեսցուք, ո՛վսաննայ օրհնեալ եկեալ
'ի յանուն տեառն. որ ունի զմեծ փրկու-
թիւն:

զաա Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց. մահուամբ
զմահ կոխեաց. և յարութեամբն իւրով մեզ
զկեանս պարգևեաց. նմա փառք յաւիտեանս
ամէն:

յին Ահաւոր և սքանչելի է խորհուրդ փրկութե՛
մերոյ. որ անսկիզբն 'ի հօրէ անճառապար
մարմնացաւ 'ի կուսէն. խաչի համբերելով և
կամաւոր մահուամբն իւրով զկենդանութեան
մեզ պարգևեաց շնորհս:

յին Քանզի յարեաւ 'ի մեռելոց քրիստոս աս-
տուած յաւիտենից՝ արարիչ և յարութիւն
ազգի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար զին-
ուորութիւնք հրեշտակաց և ամ՟ զուարթունք
երկնից: Ընդ որս գոչելով ասեմք փառք
սոսկալի յարութեան քո տէր:

Զհայան վերնական բազմութիւնքն տեսանե-
հմի լով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սար-
սեալ ասէին. ո՞վ է սա որ դիմեալ գայ յե-
դովմայ. և եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս.
տէր փառք քեզ:

Որ յանապատում անթառամոյն և յանմարմնոցն Հմբ
վեր օրհնիս, անհասանելի բանդ աստուած 'ի
յերկրի երևեցար ծածկեալ մարդ. զանօրէ-
նութեանն կատարեալ զխորհուրդ, խաչի և
մահու համբերեցեր. և զհրաշալի զյարու-
թիւնդ քո ցուցեր հզօր զօրութեամբ. այսօր
համբարձար փառօք 'ի յերկինս և զհուսածին
մարմինդ քո հրաշափառապէս բազմեցուցեր.
զոր տեսեալ երամքն՝ նախաձայնեալ ասէր,
Ով է սա որ դիմեալ գայ յերկրէ. Հի-
ացեալ սպասաւորութեանց երկնից դուզէին առ մի-
մեանս, համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր և մտցէ թագաւոր փառաց. Որդ՝ որ
յանեղնական հօրէդ ես և հզօր, շնորհեա և
մեզ հանդիպել քեզ ամպովք 'ի միւսանգամ
քո գալստեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր.
Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ հոգիդ Հգլ
և երկրպագանեմք. որ ես պատճառ կենդա-
նութեան եղելոց և խաղաղութեան աշխարհի.
որ զազխառնութիւն աշակերտացն բազում գի-
տութեամբ լցեր. և 'ի հրեղէն լեզուս բա-
ժանեալ անճառելի օք ցուցար նոցա. աղաղա-
կեմք առ քեզ խնայեա և կեցո զմեզ.
Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ համ- Բշ
զեար յառաքելոյն՝ բնաւորեալ զնոսա. և
մեք աղաչեմք զքեզ սուրբ հոգիդ աստուած,
որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց և

խաղաղարար աշխարհի, խնայեա և կեցո զմեզ ։

գշ Ամն որդ և մեք զհոգին սուրբ աստուած
ընդ հօր և ընդ որդւոյ միասնական խոստո-
վանիմք. և հայցեմք մեզ 'ի վերինատուչէդ
զհոգևորական խաղաղութենէդ. տէր փառք
քեզ ։

վար Երևելի տէրդ այսօր աշակերտացն 'ի Թա-
բօրական լերինն. և աշակերտացդ վերհա-
բեալք ստուերակէլն ամպով. տեսանէին երիս
տաղաւարս՝ մի տեառնդ, և մի Մովսէսի և մի
Եղիայի ։ Արդ՝ և մեք բանաւոր հօտքս եր-
գեմք ընդ քո Ջէմարիմ վկայիցդ. առաքեա 'ի
մեզ զլոյս քո շնորհացդ 'ի քոյ միասնդամ
գալստեանդ և կեցո ։

խաչ Առաջի սրտառական ամենայաղթ խաչի քո
անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթո-
ղութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովո-
րաբար զբազմապատութիւն աղդի մարդկան ։
Եւ այժմ վասն սորա ծագելն քոյ նշանի՝
շնորհեա վերինացն զխաղաղութիւն ամենայն
աշխարհի ։

էջ- Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիստոս, որ ա-
միա- ղօթիւք և միջնորդութեամբ բազմաչարչար
ծնի վկայիդ քոյ և հօրն մերոյ սրբոյն գրիգորի լու-
սաւորչին, մեծաւ փառօք և բազմութեամբ
զօրացդ լուսեղինաց իջեր յերկնից 'ի դաշտն
արարատեան, 'ի յայտնութիւն փառաց հօրդ

քո ազգիս հայոց՝ և 'ի ցուցումն յաւիտենականն ոլորտ և մեծի զօրութեանդ. և աւկեու_ ումն բաղխեցեր զկապս անդնդոց, և հող_ ծեցեր զդուռն սանդարամետականաց. ուր և լուսաձեւ յօրինմամբ հրաշակերտեցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ էջմիածին. և աւուրբք զնա շտեմարան անսպառելի շնորհացդ աստուածայ_ նոց՝ 'ի լինել ծնող՝ դաստիարակ և կատա_ րելագործիչ ամենայն եկեղեցեաց հայաստա_ նեայց. Արդ՝ պահեա զնա անարատ, հաստա_ տուն և անդորր, 'ի պայծառազարդութիւն եկեղեցեաց մերոց և մանկանցս սորին մինչև 'ի կատարած աշխարհի. յորոց միշտ փառա_ ւորի ամենասուրբ անուն քո յաւիտեանս յա_
ւիտենից ամէն.

Օ խաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն 'ի թշնամեաց պատերազմէ. և հաստատեա 'ի մի հաւատ զկաթուղիկէ եկեղեցի. զքեզ խոստո_ վանիմք տէր և աստուած կեցո զմեզ. եկղ

Օ յառաջընթացութիւն քո և զկարապետու_ յօհ
թիւն աստուծոյ բանին խափանել կարծելով՝ որ 'ի ձեռըն կնոջն մոլախառնեղծն 'ի գլխա_ տէն սրբոյ ընկէց. Նաև այժմ զհերովդիա_ դա անօրէնութեամբ բորբոքեալ, և բազմե_ լոյն հերովդիայ՝ զկաքաւս ոտից աղջկանն հա_ ծոյացոյց՝ զի զոյգ հասցէ զգլուխ որ զամե_

եցուն ձեռնադրեցեր զփրկութիւն քրիստոս ։ Սա էր որ յանապատէ բարբառոյ ձայն, ընդ որում ձեռնադրեցեր պարգեւել զխաղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն ։

ամփ Ցնծա այսօր ցնծա և զուարճացիր կաթուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշատակաւ սրբոյն ստեփաննոսի նախավկայի քրիստոսի վկայեցելոյ նոր ։ Որ աղօթիւք բանայր զերկինս որ փակեալ ադամ . և հրեշտակակերպ տեսլեամբ տեսանէր զկերպարանն հօր 'ի կերպն ադամայ նստեալ 'ի յաթոռ փառաց ։ Որ զգացմութիւն քարանցն որպէս զծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պսակս փոխանակ փշոյն և եղեգանն ։ Եւ զմարտիրոսական արեանն իւր խառնէր ընդ փրկական արեանն քրիստոսի հոսեցելոյն 'ի կողէն ։ Վասն որոյ՝ գերազանցեալ 'ի փառս առաւել քան զամենայն սուրբս՝ հայցէ և վասն մեր 'ի վերնատուողէն պարգեւս կենաց անվախճանից և զմեծ ողորմութիւն ։

սամփ Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս, յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստեփաննոս . վկայ ճշմարիտ առաքելական քարոզութեանցն . որ 'ի վերայ անօրէն քարաձիգացն աղօթէր առ քրիստոս աստուած ասելով՝ մի՛ համարիր սոցա զայս մեղս ։ Արդ՝ 'ի ձեռն սորին բարեխօսութեանն շնորհեա մեզ տէր զմեծ քո ողորմութիւնդ ։

Ցնծայ այսօր ցնծայ և գուարճանայ եկեղեցի Լուս
սուրբ՝ տօնելով մեծաւ հանդիսիւ զհանգըս_
տեան յիշատակս քո՝ ով գերազանցեալդ ՚ի
հայրս սուրբ հայրապետս և լուսաւորիչ տանս
Թորգոմայ սուրբդ Գրիգորիոս։ Որ քոյով ան_
սահմանելի չարչարանօքդ զաշխարհս ամենայն հիա_
ցուցեր։ Եւ ողորմակ ձկնութեամբդ զհրեղինան
զարմացուցեր․ որք և գունդ գունդ յերկնից
՚ի յերկիր խոնարհեալ՝ ՚ի տես հանդիսին նա_
հատակութեանդ փութային։ Եւ անհամեմատ
համբերութեամբդ զտառապեալ արքայն ե_
րակն զօրօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր։ Եւ
աստուածահաճոյ աղօթիւքդ զկուրացեալ միտս
նոցին լուսաւորեցեր և աստուածային քրիստո_
նի պաշտօնեայս արարեր։ Ընդ նմին և զազ_
գս հայոց նորոգ հոգեւոր ծննդեամբ ՚ի լոյս
աստուածգիտութեան ածեր։ Վասն որոյ և
յարակայէս լուսաւորեցար ՚ի մէջ ամենայն
սրբոց, և պսակաւորեալ ընկալար զաթոռ և
զպատիւ, և ընդ նոսին պատկերեալ ՚ի քրիս_
տոսէ աստուծոյ։ Արդ՝ ով հայր մեր և լու_
սաւորիչ հոգւոց մերոց․ աղաչեմք զքեզ միա_
բան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ, զի յաւուր
հրաշալւոյ տօնի քոյ, յարակայէս բարեխօսե_
ցես առ քրիստոս աստուածն մեր, զի զեկե_
ղեցիս և զմնայորդս ժողովրդեան քոյ պա_
հեսցէ ՚ի խաղաղութեան՝ փրկելով ՚ի հոգե_

ւոր և մարմնաւոր թշնամեաց. զի և մեք միշտ զյիշատակս քո կատարելով՝ փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին յաւիտեանս ամէն.

լուս Գրիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր և զքանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւն, պահեցայր յերկրպագութեան. արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր.

առ.ք Առաքեալք և վկայք Քրիստոսի աստուծոյ՝ ամենակալ Հօրդ այն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհանուր յորդորութիւն կենաց կոչելով, միաբանական սուրբ երրորդութեան յորդորեցէք երգել զփառս ՚ի յաւիտեանս ամէն.

ողոռ Այսօր ահաւոր ձայնք որոտման հնչեցին յերկնից ՚ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն սիօնի. հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ. որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զտիեզերս յանօրէն կռապաշտութեանց. և միշտ հայցեն ՚ի Քրիստոսէ զքաւութիւն ոգւոցս անուանց իւրեանց. Արդ՝ մաղթանօք սոցա Տէր՝ խնայեա ՚ի փրկեալ քո ժողովուրդս որ միայնդ ես մարդասէր.

մեղ Տէր որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ՚ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կարգեցեր ՚ի նմա առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ՚ի հաստատութիւն սրբոց. և ձրդնութե

վկայից զթշնամին սոցա մանկացն . 'ի խաղա-
ղութեան զնա պահեա աստուած որպէս մար-
գանէր :

Օ՜ հայրապետականն զարդարեցեր աթոռ 'ի յերկիր , աստուածականն աւետ զպատուն յերկնուստ՝ ծառայ քրիստոսի , որ երանեցիր 'ի հարս սուրբ հայրապետ : Քանզի՝ քո վարդապետութեամբ նորոգեցեր՝ բարեպաշտութեան լուսաւորին հաւատս . ուղղափառութեան պտուղ հաստատելով և հաւատացելոցս փրկութիւն շնորհելով . վասն որոյ բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց : Հայր

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին իսրայէլի եզեկիա՝ յորոց աստուած զյոսիա՝ որ զամենայն կռապաշտութիւնն 'ի բաց ընկէց , որպէս և զբարեպաշտն կոստանդիանոս . որ զարիոսի զնորումն խափանեաց . և զմեծն թէոդոս յորոց աստուածային նախանձուն վառեալ՝ ընդդէմ այնոցիկ որք զսուրբ հոգին հայհոյէին : Նոյն՝ որ աստուածարեալ և ուղղափառ սուրբ թագաւոր՝ աղաչեա զտէր 'ի փրկել զմեզ 'ի մարդապաշտ հայհոյութենէ . զի և մեք տօնեսցուք զյիշատակս քո՝ խնդալով 'ի քրիստոսէ պաշտպանութիւն և զմեծ զողորմութիւն : Թ. գ

Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին իսրայէլի եզեկիա՝ յորոց աստուած զյոսիա՝ որ Թ. գ

զամենայն կատարելութիւնս հոգւոյ ժողովր_
դեանն 'ի բաց ընկէց, որպէս և 'ի նորումն
յորդս զանդրանիկն թագաւորաց զարեւպաշտն
Արդաշիր, որ 'ի հետաստանէ ծննդեան դեղ_
նաւոր թագաւորին գրելոյս. և եղեւ քարոզ_
տասուածութեան նորա ընդ ծագս տիեզերաց:
Յետ նորին և զմեծն Տրդատիոս, որ խաղա_
հալածեաց զքրիստոնէութիւն յաշ_
խարհէս հայաստանեայց. և վարդապետաց մեր_
մարթն և ուղղափառ հաւատոյ: Ա՛րդ ով
աստուածարեալ և բարեպաշտ սուրբ Թագա_
ւոր, արդ չես զանէր, 'ի փրկել զմեզ յանօ_
րէն բռնաւորաց. զի և մեք ծնելով դժ_
շուառիս քո՝ խնդրեսցուք 'ի քրիստոսէ ըզ
խաղաղութիւն և զմեծ ողորմութիւն:

մէա Ի տաճարի սրբոյ և յիշատակի սրբոց մար_
տիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով աղաչեմք.
բարեխօսութեամբ սոցա և աղօթիւք՝ զկեն_
դանութիւնս մեր խաղաղացո աստուած որպէս
մարդասէր

ձէն Գնդունք երկնաւորք, որք տանջանաց անօ_
րէնացն համբերեցիք և զմոլութիւն կռոյն խա_
փանեցիք. դատաւորեալ ընդ Հրեշտակս 'ի
յերկինս, ունիք զհամարձակութիւն 'ի քրիս_
տոսէ՝ բարեխօսեցէք կեցուցանել զանձինս
մեր՝ զձեզ աղաչեմք:

հոի Որք ծագեցան մեզ յարեւմտից որպէս զարեգակն,

և լուսաւորեցին համանգամայն զաշխարհս հա_
յաստանեայց. փարատեցին զխաւարն անգի_
տութեան կռապաշտութեան. և լուսաւորե_
ցին զամենայն հոգի հաւատով աստուածգի_
տութեան: Սոցա բարեխօսութեամբն քրիս_
տոս աստուած՝ պարգևեա աշխարհի քում
զխաղաղութիւն. և անձանց մերոց զմեղաց
թողութիւն: որպէս մարդասէր ես:

Օ յաղթանակ ձեր զհանդէս զուարճացեալ գոյ
տօնէ եկեղեցի սուրբ. քանզի սրբութեամբ
ստացայք զկուսութիւն. և 'ի մարմնի զանմար_
մնոյն ցուցիք զհանդէս:

Հարսնացեալք քրիստոսի երկնաւոր փեսային կցու
դասեալք վերին սիոնի. խնդրեցէք 'ի քրիստո_
սէ զհաշտութիւն և զմեծ զողորմութիւն:

Յաշխարհական 'ի ճակատամարտին, յաշխար_ փոխ
հական 'ի ճակատամարտին և 'ի մեծ պատե_ ընդց
րազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինայն
պատերազմ: Իսկ եկեղեցի նահատակքն՝ զմո_
լութիւն անօրինայն խափանեցին և յաղթող
գտան. քանզի որոց տուեալ էր զպատուա_
ծայն զօրութիւն, ոչ ժամ կալէր նոցա մար_
մնաւորական պատերազմ: Տէր՝ քրիստոս
աստուած՝ սոցա բարեխօսութեամբն խնայեա
'ի մեզ և ողորմեա:

Օ օրհնեալ և մեծ ձգնաւորեա՝ քաջ նահատակդ զկնու
քրիստոսի սուրբդ ([illegible]). որ փախստ_

կեցեր զնմանեան ընդ հողմոյն քան զերկաթս . և
ոչ ամեր զնման զարդարանացն մարդկան բանաւո_
րացն։ Եւ մերձաւորեցութեան զխաւարն զգայա_
յութն հողւոյ նոցա, մինչ որոշել լուցեր չարաց
կացն և անարգեցեր զպաշտամանս նոցա։ Եւ
'ի յաղթող պատերազմի ամենայն զօր նահատա_
կաւ քոյ. բարեխօսութեամբ սոցա մեծամեծ մարդ
քան Կամել փառաց քոյ 'ի փառս կենդանութեան
մեկն եկեղեցի քո Քրիստոս մեծապէս պայծառա_
նայ . քանզի ՝ խոստովանութիւն 'ի քէն գե_
մարդ 'ի յերկինս , 'ի սրբաստից նահատա_
կին ՝ 'ի յանձն և 'ի քաջութիւն յերկաս բան_
սրբուհին ։ Եւ և քաջալերեցին զմիմեանս , զի
մի՛ լուծեալ որք կարանչոց անդատարկս պա_
կասեցին . այլ զօրացեալ աստուածապաշտ ՝ զնոյն
ըմբռնեալ 'ի յանձն սատանայական զանձանց
հոգւոյն ազդեցութեամբ սա քրիստոս ։ Եւ ՝
սոցա բարեխօսութեամբն ՝ ընկալ և զորդ է_
զանաթեան մարմնոյս մեզ 'ի յոյս ապագայ
քոյ ՝ ամէն փառք քեզ .

Երկր Եւ 'ի մերոյ քրիստոնէից հանգիստ և 'ի զօ_
մասն րացն հրեշտակաց օրհնութեամբ , երեք 'ի բարե_
լօն և մերեցեր զերես մահկանացն 'ի հրոյն
բանութեան ։ Եւ արդարեւլով զոչէին եւր
նոր . ամենայն զարդք օրհնեցէք և բարձր ա_
բարեք ։ Խաղաղութեան փառաց և արարիչ բո_
րեւ , որ մարդասիրաբար զխաւար 'ի սորհ

մանկունս և փրկեցեր 'ի բորբոքեալ բոցոյն. որք անարգեցին զբռնութիւն թագաւորին և շիջուցին զզօրութիւն հրոյն. ընդ նոսին և մեք քեզ միաբանեմք, փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից: Զի դու միայն ես բարեգութ
տէր՝ քեզ փառք յաւիտեանս ամէն:

Զոր օրհնեն անմարմին ձայնիւ խմբովք զօրութիւնք՝ երկնաւոր նախադասութիւնք՝ հրեշտակք և հրեշտակապետք. աթոռք և տէրութիւնք. իշխանութիւնք և պետութիւնք. սերովբէք և քերովբէք՝ և մեք օրհնեսցուք զնոյն ամենասուրբ երրորդութիւն և զմի աստուածութիւն: Հրշ

Այսօր երկնաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն, ընդ որոյ հրաշափառապէս՝ փրկչաւոր քահանայապետութեանդ կատարեալ զօրութեան մտօք: Եւ ընդ անմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք մարմնականքս և հողեղէնքս համաձայնեալ փառաւորեմք զփառաւորեցեալն 'ի ձէնջ: Ով՝ ով սուրբ գործիք և միջնորդ մեծ հրեշտակապետդ բարձրելոյն. և ամենայն զինուորութիւնք երկնից, որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն. անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ Տէր, միաբանեալ զմեզ զամենեսեան ընդ ձեզ յերկնից արքայութեան. և միաձայն բարբառով երգել զփառս: Հրշ

ամ
ոչք Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, սրբոյն յօհաննու կարապետին, սրբոյն նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին. և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և թագաւորաց, ճգնաւորաց և կուսանաց, նահատակաց և միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց հնոց և նորոց, յայտնից և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ. զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո առրգևես մեզ մարդասէր տէր:

Քրգ Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. այժմ. և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խորհուրդ. Աստուածոյ, ծննդեան, աստուածայայտնութեան, համբարձման, Հոգեգալստեան, և ամենայն տօնից տէրունականաց՝ ճաշու փոխն այս է:

Մեծացուսցէ անձն իմ. և այլն:

Աստուածածնին, Յովհաննու Կարապետին, հրեշտակաց, Գաբրիէլին, խաչի, եկեղեցւոյ, և ամենայն սրբոց՝ ճաշու փոխն այս է:

Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն զգեցաւ,

զգեցաւ Տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր էած։
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի՛ սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝ 'ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես։
Ամբարձին գետք Տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. և յարիցեն գետք 'ի գնացս իւրեանց։
Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։
Սքանչելի ես դու Տէր 'ի բարձունս. վկայութիւնք քո յոյժ հաւատարիմ։
Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր՝ ընդ երկայնաւուրս։
Փառք Հօր և Որդւոյ և.

Զատկէն մինչեւ 'ի Հոգեգալստեան՝ այս է ճաշու փոխն։

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր։
Եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիոն.
Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ։
Որ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն. և պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր յերկիր. վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։
Որ տայ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ որպէս

փոշի ցանեաց .
Արկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ .
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա , շնչեսցեն հողմք՝ և դնասցեն ջուրք .
Պատմէ զբան իւր յակոբայ , զարդարութիւն և զիրաւունս իսրայէլի .
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց ումեք , և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա .

Ամենայն աւուրց տօնից՝ ճաշու փոխն այս է :

Սրբոյն՝ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց:

Շաբաթապահոց յորս տօն ոչ տօնի , և ամենայն չորեքշաբաթի և ուրբաթի յորս պահք լինի՝ ճաշու փոխն այս է :

Օրհնեցէք զտէր ամ՝ ազգք . գովեցէք զնա ամ՝ ժողովուրդք .
Զօրացաւ ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր . և ճշմարտութիւն տեառն մնայէ յաւիտեան :
Փառք հօր և որդւոյ և .

Եւ ապա ասէ շարական ըստ տօնից պատշաճից և
կիրակէի յարութեան.

Օ՜ Թագաւորդ փառաց Քրիստոս. որ վասն ձչ
մեր մարմնացար 'ի սրբոյ կուսէն և խաչի համ- աձ
բերեցեր. միաբանութեամբ երգով բարեբա-
նեսցուք. Որ զԹաղումն երեքօրեայ յանձն էառ
յարուցեալ 'ի մեռելոց իշխանութեամբ. միա.
Աստուածապէս զդրունս դժոխոց խորտակեալ.
եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն.
միաբանութեամբ երգով բարեբա.

Աւուրցն չորեքշաբաթու պահոց և ուրբաթու.

Փառաբանութիւն առաքեմք քեզ Հայր երկ- դկ
նաւոր. յիշեա զննջեցեալսն մեր, և հանգո
ընդ սուրբս քո. Որ էակից ես Հօր և Հոգ-
ւոյ՝ որդիդ միածին. յիշ. Որ փառակից ես
Հօր և որդւոյ՝ Հոգիդ ճշմարիտ. յիշ.

Շաբաթապահոց յորում սուրբք ոչ տօնեսցին, եր-
կուշաբթի, երեքշաբթի, հինգշաբթի ասա այս.

Քրիստոս աստուած. յիշեա զննջեցեալսն դձ
'ի սուրբ անունդ քո. Օ՜ղորմեա արեան քո
ածեր. յիշեա և հանգո ընդ սուրբս քո. Եւ 'ի
միւսանգամ քո գալստեանն, զննջեցեալսն
մեր յիշ.

Զատկին։

Մձ Յարեաւ Քրիստոս ՚ի մեռելոց. ալէլուիա։
Եկայք ժողովուրդք, երգեցէք սմա. ալէլուիա։
Յարուցելոյն ՚ի մեռելոց ալէլուիա. որ զաշ֊
խարհս լուսաւորեաց. ալէլուիա։

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ։ և այլն ըստ պատշաճի։ Լռելոյ եղիցի։

Քրզ. Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն խաղաղութեան ամ՟ աշխարհի, և հաս֊տատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն ամ՟ սր՟ և ուղղափառ եպսկ՟, զՏէր աղա՟։
Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զՏէր։
Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւա֊գաց՝ դպրաց՝ և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչեսցուք։
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց՝ և ամենայն իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին, զՏէր։
Վասն հոգւոյն։ Եւ ևս։ Զամենեսեան մեր։
Ամենակալ։

Աղօթք։

Զի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած զօ֊րով. և քեզ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ։

Կատարածոյ հինգերորդին ճաշու տաղիս։

Քեզ վայել է օրհնութիւն տէ՛ր ՚ի սիոն. և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ։
Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Կամօրէն հարսնտրաց ճաշու տաղիս հինգ։

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո.
Հաւատացի զոր և խօսեցայ, և։ Խաղն (սաղ. ՃԺԵ)

Յովհաննու առաքելոյն ՚ի կաթուղիկէից առաջին թղթոյն է ընթերցուածս։ դ. 7։

Սիրելիք՝ սիրեսցուք զմիմեանս, զի սէր յաստուծոյ է. և ամենայն որ սիրէ՝ յաստուծոյ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զաստուած։ Եւ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զաստուած, զի աստուած սէր է։ Եւ զի յայտ եղև սէրն աստուծոյ ՚ի մեզ, զի զորդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ, զի կեցցուք նովաւ կենդանիք։ Այսմ է սէրն. ոչ զի մեք սիրեցաք զա՟ծ՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ, և առաքեաց զորդին իւր ՚ի քաւութիւն մեղաց մերոց։ Սիրելիք՝ եթէ աստուած այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել։

Զաստուած ուրուք երբէք չէ տեսեալ. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ Աստուած ՚ի մեզ բնակէ, և սէր նորա ՚ի մեզ կատարեալ է. Այսուիկ գիտեմք, եթէ մեք ՚ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա ՚ի մեզ, զի ՚ի Հոգւոյն իւրմէ ետ մեզ. Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք զի Հայր առաքեաց զՈրդին իւր փրկիչ աշխարհի. Որ ոք խոստովանեսցի՝ եթէ Յիսուս է Որդի Աստուծոյ, ա̃ծ ՚ի նմա բնակէ՝ և նա յԱստուած. Եւ մեք հաւատացաք՝ և ծանեաք զսէրն ա̃յ՝ զոր ունի առ մեզ. Աստուած սէր է, և որ կայ ՚ի սէրն՝ բնակեալ է յԱստուած, և ա̃ծ ՚ի նմա բնակէ. Յայսմիկ կատարեալ է սէրն նորա ՚ի մեզ. զի համարձակութիւն ունիցիմք յաւուրն դատաստանի. Զի որպէս և նայն է՝ նոյնպէս և մեք եմք յաշխարհի յայսմիկ. Երկիւղ ոչ գոյ ՚ի սէր, այլ սէրն կատարեալ ՚ի բաց մերժէ զերկիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք է. իսկ որ երկնչին, չէ կատարեալ ՚ի սէրն. Մեք սիրեսցուք զա̃ծ, վասն զի նա նախ սիրեաց զմեզ. Եթէ ոք ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զա̃ծ, և զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսանէ, զա̃ծ զոր ոչն տեսանէ՝ զիա̃րդ կարիցէ սիրել. Եւ զայս պատուէր ունիմք առ ՚ի նմանէ, զի որ սիրէ զա̃ծ՝ սիրէ նա և զեղբայր իւր։

Ալէլուիա ճաշու ժամերգութեան։

Պարծեսցին սուրբք փառօք՝ և ցնծասցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց. և բարձր արասցեն զԱծ բերանօք իւրեանց.

Այս ընթերցուածն աւետարանի ըստ պատշաճի է. և յետոյ ասէ հանգստեան ննջեցելոց.

Աւետարան ըստ Մատթէոսի. Ե. 1.

Տեսեալ զժողովուրդն՝ ել ՚ի լեառն. և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր։ Երանի աղքատաց հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից. Երանի սգաւորաց, զի նոքա մխիթարեսցին. Երանի հեզոց, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր. Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան. զի նոքա յագեսցին։ Երանի ողորմածաց, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն։ Երանի այնոցիկ՝ որ սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զԱծ տեսցեն։ Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք Այ կոչեսցին։ Երանի որ հալածեալ իցեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից. Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն

զամ բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ։ Ցնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Հանգստեան ննջեցելոց։

Հաւատամք 'ի մի աստուած 'ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից։ Եւ 'ի մի տէր յիսուս քս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յաստուծոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ հօր։ Աստուած յաստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ, աստուած ճշմարիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն 'ի բնութենէ հօր. որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և 'ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ 'ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով։ Որով էառ զմարմին՝ զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք

հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան: Դաւանիմք և 'ի սուրբ Հոգին՝ յանեղն և 'ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս: Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալսն, և բնակեցաւ 'ի սուրբսն: Դաւանիմք և 'ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական եկեղեցի, 'ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, 'ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց: 'Ի յարութիւնն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և 'ի կեանսն յաւիտենականս:

Մինչեւ ցայս էն հաւատոյ բանք:

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր Որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր ս՟բ Հոգի. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զՍուրբ Հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի:

'Ի սրբոյ Լուսաւորչէն մերմէ ասացեալ:

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկրպագանելով սրբոյ երրոր-

դութեանն և միոյ էութեանն. Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւի·

Քրզ· Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք·

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք և խնդրեսցուք 'ի տեառնէ Աստուծոյ և 'ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ Քրիստոսէ 'ի ժամուս պաշտաման և աղօթից, զի արժանի ընդունելութեան արասցէ. լուիցէ տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զխնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի 'ի վերայ մեր· Աղօթք մեր և խնդրուածք յամենայն ժամ մտցեն առաջի մեծի տէրութեան նորա, և նա տացէ մեզ միաբան միով հաւատով և արդարութեամբ վաստակել 'ի գործս բարեաց, զի զողորմութեան զշնորհսն իւր՝ արասցէ 'ի վերայ մեր տէրն ամենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի·

Օ ժամն և· Օ հրեշ· Օ քաւու· Օ սրբոյ խա· Եւ ևս· Օ ամէնին· Ողորմեայ·

Աղօթք·

Տէր մեր և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս. որ մեծ-ես ողորմութեամբ և առատ պարգևօք բարերարութեան քո: Որ դու քոյին կամաւ 'ի ժամուս յայսմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչին և մահու՝ յաղագս մեղաց մերոց: Եւ պարգևեցեր առատապէս զպարգևս Հոգւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն: Հաղորդս արա և

զմեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ աստուածային պարգևօք, թողութեամբ մեղաց, և ընդունելութեամբ հոգւոյդ սրբոյ։ Որպէս զի արժանաւորք եղեալք գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և.

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Խաղաղութեամբ քով քրիստոս փրկիչ մեր. որ 'ի վեր ես քան զամենայն միտս և զբանս. ամրեա՛ զմեզ և աներկեւղ պահեա յամենայն չարէ։ Հաւասարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ երկրպագուս քո. որք հոգւով և ճշմարտութեամբ քեզ երկրպագանեն. Քանզի ամենասուրբ երրորդութեանդ վայելեն փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և.

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. տէր աստուած օրհնեսցէ զամենեսեանս. ամէն։ Հայր մեր որ յերկինս ես։

Միայն սուրբ. միայն տէր. յիսուս քրիստոս 'ի փառս աստուծոյ հօր. ամէն։

Օրհնեալ հայր սուրբ՝ աստուած ճշմարիտ. Ամէն։

Օրհնեալ որդի սուրբ՝ ած ճշմարիտ. ամէն։

Օրհնեալ հոգի սուրբ՝ ած ճշմարիտ. ամէն։

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ. յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. (Երիցս)։

Աստուածն օրհնեալ և մարդասէր դու ես. քրիստոս աստուած փրկիչ մեր. որ լցեր զամ՟ հայրական անօրհնութիւնս քո. լից և զմեզ Հոգւովդ քով սրբով։

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ։

Օրհնեալք եղերուք 'ի շնորհաց սուրբ Հոգւոյն. երթայք խաղաղութեամբ. և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեսեանս. ամէն։

Օրհնութիւն սեղանոյ։

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան. և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու։

Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և թագաւոր իմ. և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ։

Աղօթք:

Օրհնեալ քրիստոս աստուած մեր հեղեր օրհնութեամբ զկերակուրս և զըմպելիս ծառայից քոց. և շնորհեա առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ: Որպէս զի կրօնաւորական սրբակեցութեամբ վայելելով ի մարմնաւոր պիտոյից՝ անանց բարեաց և երկնից արքայութեանդ հաղորդս լիցուք ընդ ամենայն սուրբս քո: Եւ զոհութեամբ փառաւորեսցուք զքեզ ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ. այժմ և.

Հայր մեր որ յերկինս:

Կոչումն յետ սեղանոյ:

Տէր յիսուս լցուք ի բարութեանց քոց: քհ
Տացուք զոհութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ: դպ

Աղօթք:

Օրհնեալ ես տէր աստուած մեր՝ որ կերակրես զմեզ ի մանկութենէ, և տաս կերակուր ամենայն մարմնոց. լցո՛ ուրախութեամբ և բերկրութեամբ զսիրտս մեր: Որպէս զի զամենայն բաւականութիւն ունիցիմք առաւելեալք ի գործս բարութեան ի քրիստոս յիսուս ի տէր մեր: Որում վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ: այժմ և:

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Զկերողքս աստուած օրհնեսցէ. սպասաւորացն և երախտաւորացն մերոց բարեաց պարգեւեսցէ. և օրհնեսցէ զամենեսեան։ Քրիստոս աստուած որ զմեզ կերակրեաց և լիացոյց, նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

Կարգաւորութիւն Հասարակաց աղօթից երեկոյին ժամուն։
Որ կատարի 'ի թաղման որդւոյն Այ, որ էջ 'ի խաչէն
Եւ պատեալ պատանաւորութեան՝ եդաւ 'ի Գերեզմանի.

Ես առ աստուած կարդացի, եւ նա
լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղորդայն՝
եւ 'ի հասարակ աւուր.

Ապաւէնի աստուծոյ իմոյ, եւ ա՛յն ունէի կե-
նարարն. որ փրկէ զծառայս իւր եւ կեցուցանէ.

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ.

Սաղմոս 85.

Խոնարհեա՛ Տէր զունկն քո եւ լուր ինձ.
զի աղքատ եւ տնանկ եմ ես։

Պահեա զանձն իմ սուրբ Տէր. եւ փրկեա
զծառայս քո աստուած իմ որ 'ի քեզ յու-
սամ.

Ողորմեա ինձ Տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօր հանապազ, ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ։

Զի դու Տէր քաղցր և ուղիղ ես բազումողորմ
առ ամենեսեան որք կարդան առ քեզ։

Ունկնդիր Տէր աղօթից իմոց, և նայեա 'ի
ձայն խնդրուածոց իմոց։

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ,
և լուար ինձ։

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս Տէր, և ոչ
որ է որ առնէ զգործս քո։

Զամ ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկիր-պագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն
զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ ես դու Տէր և առնես սքանչելիս, և
դու միայն ես Աստուած։

Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչել յանուանէ քումմէ։

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով. և փառաւոր արարից
զանուն քո յաւիտեան։

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր, և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց։

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ,

եւ ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, եւ ոչ համարեցան զքեզ առ աջի իւրեանց։

Այլ դու Տէր աստուած իմ՝ գթած ես եւ ողորմած, երկայնամիտ բազումողորմ եւ ճշմա_րիտ, նայեա առ իս եւ ողորմեա ինձ։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո, եւ արա առ իս նշան բարութեան։

Տեսցեն ատելիք իմ եւ ամաչեսցեն, զի դու Տէր օգնեցեր ինձ եւ մխիթարեցեր զիս։

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ։

Փառք քեզ աստուած՝ փառք քեզ. յաղագս մնղ ամենայնի Տէր՝ փառք քեզ։

Եւ ես խաղաղութեան զՏէր աղա։
Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ։

Սաղմոս 139։

Փրկեա զիս Տէր 'ի մարդոյ չարէ, յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս։

Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս իւրեանց, զօր ամենայն պատերազմեցան 'ի պատերազմ։

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս օձի, եւ թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա։

Պահեա զիս Տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի, եւ 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս։

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ, թաղուցին

ամբարտաւանք որոգայթ ինձ ։

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց , շաւիղ
զշաւղօք իմովք եդին ինձ գայթակղութիւն ։

Ասացի տէր աստուած իմ ես դու , ունկն դիր
տէր ձայնի աղօթից իմոց ։

Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ , հո-
վանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի ։

Մի՛ մատնիր զիս տէր 'ի ցանկութեան մեղա-
ւորաց , զի խորհեցան վասն իմ՝ մի՛ ընդ-
վայր հարկանիր զիս ։

Օձ մի՛ երբէք բարձրասցին , և խորհուրդք
նոցա մի՛ կատարեսցին ․ վախճան կատարածի
նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնա ։

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ , և
կործանեսցես զնոսա ․ 'ի տառապանաց մի՛
կարասցեն կեալ ։

Մարդ լեզուանաց մի՛ յաջողեսցի 'ի վերայ
երկրի ․ զայր մեղաւոր չարիք իւր որսասցեն
'ի կորուստ ։

Ծանեայ զի առնես տէր զդատաստանս աղ-
քատի և զիրաւունս տնանկի ։

Արդարքն գոհասցին զանուանէ քումմէ , և
բնակեսցեն ուղիղք առաջի երեսաց քոց ։

Տէր կարդացի առ քեզ և լուր ինձ , նայեա 'ի
ձայն աղօթից իմոց 'ի կարդալ իմում առ քեզ ։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որպէս խունկ առաջի քո տէր. համբարձումն ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի։

Դիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ. և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի՛ խոտորեսցի սիրտ իմ՝ բանիւ չարութեան։

Ի պատճառել պատճառս մեղաց ընդ մարդս՝ որք գործեն զանօրէնութիւն. և ոչ եղից կցորդ ընտրելոց նոցա։

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ՝ և յանդիմանն արասցէ. իւղ մեղաւորի մի՛ օծցէ զգլուխ իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նոցա։

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց և քաղցրացին։

Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ զի սփռեալ է 'ի վերայ երկրի. ցրուեցան ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս։

Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, 'ի քեզ յուսացայ՝ մի՛ հաներ զհոգի յինէն։

Պահեա զիս յորոգայթէ որ թաքուցան ինձ, 'ի գայթակղութենէ գործողին զանօրէնութիւն։

Անկցին 'ի ցանցս նոցա մեղաւորք, միայն եմ ես մինչև անցից։

Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի։

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ, և
զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից .

Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ, դու տէր ծա-
նեար զշաւիղս իմ, ՚ի ճանապարհս յոր և
գնայի, թաքուցին ինձ որոգայթ .

Հայէի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ ոք ծանա-
չէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ . և
ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ .

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու
ես յոյս և բաժին իմ յերկրի կենդանեաց .

Նայեա տէր յաղօթս իմ զի ես խոնարհ եղէ
յոյժ . ապրեցո զիս ՚ի հալածչաց իմոց, զի
հզօրք եղեն քան զիս .

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ՝
զանուանէ քումմէ .

Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հատուցես .

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ" :

Երգ երեկոյեան :

Ալէլուիա . ալէլուիա : Լոյս զուարթ սուրբ
փառաց անմահի, հօր երկնաւորի սրբոյ կե-
նարարի յիսուս քրիստոս .

Եկեալք ՚ի մտանել արեգականն, տեսաք
զլոյս երեկոյիս : Օրհնեմք զհայր և զորդի

և զաւուրս հոգւոյ աստուծոյ։ Եւ ամենեքեան ասեմք ամէն։ Երանաւորեա զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել զայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ երրորդութեանդ։ Որ տայ կեն_ դանութիւն վասն որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ։

Մաղթանք։

Օրհնեալ տէր՝ որ բնակեալդ ես 'ի բար_ ձունս, և օրհնեալ են փառք մեծութեան քո. որ հաստատեցեր զլուսաւորս 'ի բար_ ձունս. 'ի յերկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամե_ նայն տիեզերս։ Արարեր զարեգակն լուսատու տունջեան, զլուսին և զաստեղս՝ լուսատու գիշերոյ, և զլոյս ճրագի. դու ես լոյս գո_ վելի. սուրբ և առաջին լոյսն. 'ի քէն փախ_ նու խաւարն. և զլոյս քո կենդանի՝ տէր ծագեա 'ի սիրտս մեր։ Եւ մեք միաբան ա_ սասցուք, օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց. և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և զփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և։

Քարոզ։

Խասեալ քս 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան համբառնալով զձեռս մեր փառաւորեմք զքեզ

տէր աստուած մեր . որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խաղաղութեամբ անցուցանել . և հասանել 'ի ժամ երեկոյիս : Արժանաւորեա զմեզ տէր՝ սուրբ որովք , հրեշտակային երգով՝ գոհաբանութիւն մատուցանել անմահ աստուծոյ ամենակալին . կեցո և ողորմեա : Ողորմեա մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում . ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ . տէր ողորմեա :

Աղաչանք :

Հաւատովք 'ի ժամ երեկոյիս ամենեքեան՝ անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգին , այժմ և :

Մեղեդի Յարութեան .

Տէր կարող և հզօր . տէր կարող 'ի պատերազմի :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ՝ և ամենայն բնակիչք նորա :

Մեղեդի Մարտիրոսաց .

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ մեր . որպէս յուսացաք 'ի քեզ :

Ցնծացէք արդարք 'ի տէր․ ուղղոց վայելէ
օրհնութիւն.

Մեղեդի պահոց.

Տէր լուիցէ ինձ 'ի կարդալ իմում առ նա.
Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ
արդարութեան իմոյ.

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ. Որպէս խունկ
առաջի քո տէր. Համբարձումն ձեռաց իմոց.
Պատարագ երեկոյի.

Ասասցուք ամենեքեան., Գէ՛ս յերեան 79.

Քարոզ 'ի տօնէ սրբոց, և պահոց.

Եւ ես խաղաղութեան զտէր ա.
Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած՝ զհայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի զթագաւորին խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան. և վասն միայնոյ սուրբ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում անձն խաղաղութեանն տացէ մեզ տէր աստուած մեր. և զթագաւորս խաղաղականս առաքեսցէ առ մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ. զկետոս դաւառայ, զզղջականս, զզօրավիղս, զմոլորեալս, զմեղաւս, և զհոգս մեր

խաղաղութեամբ պահեսցէ. և զամենայն պատերազմունս թշնամւոյն խորտակեսցէ ՚ի մէնջ. տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Օ՜ երեկս մերձեալ՝ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ՚ի Տնէ խնդրեսցուք։ Օ՜ հրեշտակ։ Օ՜ քաւութիւն։ Օ՜ որդոյ խա։ Նու եա։ Օ՜ անձինս։ Այլոր։

Աղօթք։

Լուր ձայնից մերոց Տէր աստուած մեր. ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից, որպէս զերեկոյի պատարագս մեր ՚ի հոտ անուշից՝ ՚ի հաճոյս քեզ պատրաստել։ Յաւել ՚ի մեզ Տէր ամենակալ՝ զհաւատ, զյոյս, զսէր, և զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի լաւ կամաց քոց բարերարաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի. և արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգեւոր կենաց աղաչել զքեզ Տէր. և գտանել ՚ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգին. այժմ և միշտ և։

Խաղաղականին աղօթեցուն:

Քեզ երկրպագանելով տէր աստուած մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեանն անցուցանելոյ ՚ի մէնջ զերկայնութիւն տունջեանս. Տուր մեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս և զառաջիկայ գիշերս առանց մեղաց, և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ ՚ի հաւատ՝ ՚ի յոյս՝ ՚ի սէր՝ և ՚ի պատուիրանապահութեան քո. Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն. Որպէս զի ընդունելով ՚ի քէն զհայցուածս մեր՝ և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ ՚ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ քրիստոս աստուած մեր. այժմ և.

Եւ ասէ սուրբ աստուածն՝ ըստ պատշաճի.

Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր. և այլն. Գիշերն ՚ի յօրհնութեան ժամուն. Գէ՛ս և այլն:

Աղաչանք.

Փրկեա զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց.

Քարոզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա.

Վասն ընկալ լինելոյ տեառն աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին։ Եւ իջանելոյ ՚ի վերայ մեր ողորմութեան և գթութեան տեառն աստուծոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Սաղմոս։

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Օգնութիւն ինձ ՚ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Մի՛ տար ՚ի սասանութիւն զոտն քո. և մի՛ ննջեսցէ պահապան քո։

Որպէս ոչ ննջէ՝ և ոչ ՚ի քուն երթայ պահապանն իսրայէլի։

Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալցի աջոյ ձեռամբն իւրով։

Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ, և մի՛ լուսին ՚ի գիշերի։

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ տէր զանձն քո:
Տէր պահեսցէ զմուտ եւ զել քո՝ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան.
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ:

Շարական Երեկոյին:

Սուրբ ես տէր զօրութեանց՝ որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս. եւ բարեբանեալ 'ի սրբոց քոց: ած
Երկնային զօրութիւնք՝ սերովբէք եւ քերովբէք. անդադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո:
Քահանայք ընդ նոսին՝ պաշտօնեայք եւ ժողովուրդք. երկրպագեսցուք տէրութեանդ քո:
Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւիտեանս 'ի հօրէ առաքեցար, եւ լուսով իմանալեաւ լցեր զաշխարհս. օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից:
Որ զլոյսն 'ի սկզբանէ հաստատեցեր վերստին. եւ զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր. օրհ: Սուրբ եւ մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զուարթնոյն. երգեսցուք գոհութեամբ 'ի յարութեան երեկոյին. օրհնեալ ես թա:
Երկնաքաղաքային յոլովմանէս մեծ 'ի ծնունդս

կանանց, ջարդէր յանապատի այդ արտօրոյ բարբառովն . զծաղունն լուսոյ արեգական արդարութեան ։ Ճշմարիտ մարգարէ, և ձեռ-նադրող որդւոյն աստուծոյ . յառաջընթաց կարապետ, և պատմող աստուածային օրինացն . յարդէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից ։ Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիա-դայ . 'ի պարգևի մածին խնդրէր զգլուխ մար-գարէին . չիջուցանել զարուսեակն և զանաղօտ լուսաւորն ։ Փառք Հօր ։ Անբծուհւոյ աստուա-ծածնին բարեխօսութեամբ պարգևեա երկր-պագուացս ամենասուրբ երրորդութեանդ . զյարութիւն յուսոյ կենացն յաւիտենից ։ Նմին ։ Օ հաստատեալ մաղթանօքդ սուրբ երրորդութեանդ . և զապաւինեալս 'ի խորան փառաց քոյ . պահեա անխռով 'ի խաղաղութե ։

Քարոզ ։

Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի, և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր ա-ղաչեսցուք ։ Նաայուք ամենեքեան միաբա-նութեամբ ։ Տէր ողորմեա . Գ ։

Աղօթք.

Հայր գթած՝ բարեխնամող՝ արարիչ ամենայն արարածոց. ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս. որ առատ ես առ ամենեսեան՝ պարգեւօք բարերարութեան քո. Ողորմեա տէր ամենայն աշխարհի, եւ եկեղեցւոյ քում սրբոյ. հիւանդաց՝ վշտացելոց՝ ճանապարհորդաց՝ նաւորդաց՝ խոստովանողաց՝ ապաշխարողաց՝ եւ հոգւոյն հանգուցելոց։ Եւ դու տէր ամենակալ՝ գիտես զպէտս մեր, եւ զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք եւ իմանամք. եւ քեզ ընդ որդւոյ եւ ամենասրբոյ հոգւոյդ վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պատիւ. այժմ եւ.

—

Աղջամղջման ժամ.

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, եւ այլն տե՛ս յերես 146։

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ. որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեառն իւրոյ.
եւ որպէս աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։

Այսպէս են աչք մեր առ քեզ տէր աստուած մեր․ մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր։

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ․ զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ․ և արհամարհանօք ամբարտաւանից։

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութեան քում իրաւ արա ինձ։

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ։

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց։

Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր ընդու֊նող հոգւոյ իմոյ։

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշ֊մարտութեամբ քով սատակեա զնոսա։

Կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ․ և խոստովանեցայց անուան քում տէր, զի բարի է։

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ։

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ․ այժմ։

Մաղթանք.

Զբարձրեալն զՔրիստոս արասցուք մեզ ա-պաւէն, զի ոչ հասցեն առ մեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին ՚ի յարկս մեր.

Քարոզ.

Եւ ևս միաբան զողորմութիւն ՚ի տեառնէ խնդրեսցուք, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. տէր ողորմեա գ.

Աղօթք.

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝ քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրուածաց քրիստոս ած մեր. ընկալ զաղաղանս մեր ՚ի ժամ երեկոյիս՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց. Տուր մեզ տէր և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր. արժանաւորեա գոհութբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և.

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.

Բարերար և բազումողորմ աստուած՝ քո.

Հայր մեր որ յերկինս.

Փոխ երրորդականին:

Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր. որ կայք 'ի տան Տեառն, և 'ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբութի, և օրհնեցէք զՏէր:

Օրհնեսցէ զքեզ Տէր 'ի Սիոնէ, որ արար զերկինս և զերկիր:

Խոստովան եղեց քեզ Տէր՝ բոլորով սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Ձէ լուսոյ զլամս բերանոյ իմոյ, երկիրպագից 'ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղեց անուան քում, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ:

Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ. և բազում արարեր զողորմութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք Տեառն. բարձր է Տէր

զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս 'ի հեռաս-
տանէ ճանաչէ:

Եթէ գնացից ես 'ի մէջ նեղութեանց, կե-
ցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամւոյն:

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեցեր զիս աջ քո.
և Տէր հատուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս
ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ:

Ա՛ծ յանուան քում. և այլն որպէս 'ի Հերոս:

Քարոզ:

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի
տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր ա-
ռաքեսցէ 'ի վերայ մեր: Տէր ամենակալ կեցուսցէ
և ողորմեսցի: Ասցէ Տէր. Տէր ողորմեա Գ:

Աղօթք:

Թագաւոր խաղաղութեան օգնական և փր-
կիչ անձանց մերոց քրիստոս աստուած մեր.
պահպանեա պահեա զժողովուրդս քո ընդ
հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քո
'ի խաղաղութեան: Փրկեա յերևելի և յա-
ներևութ թշնամւոյն. արժանաւորեա գոհու-
թեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և:

Արգասաւորութեան հաստատեայ աշխարհի խաղաղական ժամուն։ Որ չարչարէ ՚ի դէմս Հոգւոյն տոյ, այլև ՚ի դէմս Որդւոյն տոյ՝ որ էդաւ ՚ի գերեզմանի, և էջ ՚ի դժոխս, և խաղաղութեան տուր հոգւոյն։

Սաղմոս 87։

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, ՚ի տուէ
կարդացի և ՚ի գիշերի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնար-
հեցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս իմ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Նու ես խաղաղութեան շնէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և։

Սաղմոս 4.

Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան, 'ի նեղութենէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց. Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զունայնութիւն, և խնդրէք զստութիւն: և այլն:

Ն.Գ.

Շնորհեա մեզ տէր, 'ի գիշերի զերեկոյս զխաղաղութիւն քո. և պահեա զմեզ 'ի պատրանաց թշնամւոյն՝ ամենայաղթ զօրութեամբ սուրբ խաչի քո: Տէր աստուած փրկութեան իմոյ 'ի տուէ կարդացի՝ և 'ի գիշերի առաջի քո: Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր. խոնարհեցո ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ: Եկեսցէ առ մեզ տէր պահապան 'ի քէն, և պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ: Առաքեա 'ի մեզ տէր զզօրութիւն սուրբ խաչին՝ որ պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ: Արժանի արա տէր զերեկս զայս խաղաղութեամբ, և առանց փորձութեան անցոյ զմեզ: Արժանաւորեա տէր զգիշերս զայս խաղաղութեամբ, և առանց

մեղաց պահելով զմեզ։ Ընդ մեզ տէր ած՝ զխտտաջիք հեթանոսք և պատերազմողք . զի տուեալ լինդ մեզ է ․ Եւ բարերարք զոյս ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի ․ զի ․ Եւ հզօ-րագոյնագոյն պատերազմողք ․ զի ․ Եւ զի թէ-պէտ և դարձեալ զգայթս՝ դարձեալ ՚ի պատերազմին մահանոցիք ․ զի ․ Եւ զխոր-հուրդն զոր խորհիք՝ խափանէ տէր ․ զի Եւ զբանն զոր խօսիք՝ մի մնասցէ առ ձեզ ․ զի ․ Եւ քանզի յերկինս ձերում մեք ոչ եր-կիցուք , և ոչ խառնեսցուք ․ զի ․ Եւ զտէր տուեալ մեր փառաւոր արարչութ , և նա եղիցի մեզ յերկինս ․ զի ․ Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ՚ի նա , և նա եղիցի մեզ ՚ի զօրութն ․ զի ․ Եւ յուսացեալ եղիցուք մեք ՚ի նա , և նա եղիցի մեզ ՚ի փրկութիւն ․ զի ․ Եւ աշխատեսցի եա և մանկունք իւր , զոր եա լինի ած ․ զի ․ Եւ ժողովուրդ որ նստէր ՚ի խաւարի՝ տեսին լոյս մեծ ․ զի ․ Եւ որ բնակեալ էք ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու , լոյս ծա-գեսցի առ ձեզ ․ զի ․ Եւ քանզի մանուկ ծնաւ , որդի և տուաւ մեզ ․ զի ․ Եւ որոյ իշխանու-թիւն իւր ՚ի վերայ ուսոյ իւրոյ ․ զի ․ Եւ որ

կոչի անուն նորա մեծի խորհրդոյ հրեշտակ ·
զի ։ Նոյն սքանչելի խորհրդակից · զի ։ Նոյն ած
հզօր իշխան · զի ։ Նոյն իշխան խաղաղութեան
հայր հանդերձելոց յաւիտենին ։ ուստի ած ընդ-
մեզ է ։ Նոյն փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ · այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
տենից ամէն ։

Առաւօտ ։

՚Ի մերձենալ երեկոյին՝ հանգստանամք զհետս
մեր ՚ի սրբութիւն · զոր ինչ մեղաք այսօր
խորհրդով՝ բանիւ, կամ գործով · ՚ի յանկո-
ղինս մեր գղջանալով · խոստովան լինելով
զպատուիրանս սրտից մերոց ծածկագիտին այ ·
յառաջել յանցաւորութիւն քո ։ Նոյն մեք մա-
քրան զոչեսցուք · մեղայ քեզ տէր, յորժամ
զաս սրբութեամբ քով · և ողորմեա մեզ ։

Քարոզ ։

Նոյն ես խաղաղութեան զոհս աղաչեսցուք ։
Պահապանութ զուարթունս, որ կերպով սուր-
բութեամբն առաջնորդեսցէ մեզ ՚ի գործս
առաքինեաց · և չարչարեալ մեզ մշտական զօր-
հաստատել ՚ի հանգիստ տեղիսն ։ Նոյն մեք յա-

մենայն ժամ աղօթեսցուք զմարդասէրն Ած, լինել պահապան անձանց մերոց․ և նա լուսով ողորմութեամբն պահեսցէ զմեզ․ և առաջ‿նորդեալ հասուսցէ յիւր բարութեան հան‿գստեան․ զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս․ տէրն ամենակալ կեցուսցէ և ողորմեսցի ։ Զհան‿գիստ գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել հաւատով ՚ի Տնէ խնդրեսցուք ։ Զհրեշտակ ։ Զքաւութիւն ։ Զսրբոյ խա ։ Եւ ես ։ Զանձինս ։ Ողորմեա ։

Աղօթք ։

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթութեամբ քով պատրաստեցեր զլուսաւորական հան‿գիստն առաքինութեամբ աշխատելոյն․ և կոչեցեր առ քեզ բազում ձայնիւ զծանրաբեռ‿նեալսն և զվաստակեալսն մեղօք, հանգիստ նոցա խոստանալով ։ Շնորհեա և մեզ Տէր՝ անխռով խաղաղութեամբ զգիշերս անցուցա‿նել․ և ՚ի ծածկութենէ մեղաց զուշա‿տեալքս՝ աղաչեմք ողորմութեամբ քով․ և արժանաւորեա մշտնջենաւոր հանգստեանն ըն‿

ամենայն սուրբս քո ։ Եւ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ընդ Հօր և ամենասուրբ Հոգւոյդ, այժմ և ։

Խաղաղականին աղօթքն ։

Պարգեւատու բարեաց, և աղբիւր խաղաղութեան տէր աստուած մեր ․ յամենայն սատանայական խռովութեանց խաղաղացո զկեանս մեր, և զերկրպագուս 'ի քեզ յուսալից, և յամ ժամանակի ։ Որպէս զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղումս՝ ժամանեսցուք յաւիտենականն երկնից արքայութեան քո ․ զոր պատրաստեցեր 'ի սկզբանէ աշխարհի սրբոց քոց ։ Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին, այժմ և ։

Սաղմոս 26 ։

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յումմէ երկեայց ․ տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յումմէ դողացայց ։

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմարմինս իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան ։

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, և թէ յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայց:

Զմի խնդրեցի 'ի տեառնէ, և զայն աղաչեմ. բնակել ինձ 'ի տան տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմոց:

Տեսանել ինձ զփափկութիւն տեառն, և հրա_մանս տալ 'ի տաճարի նորա:

Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ հարկաւ արար զիս 'ի ծածկոյթ խորանի իւրում:

Ի վեմ բարձր արարեր զիս. և այժմ բարձր արար զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց:

Շուրջ եկի՝ և մատուցի 'ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան. օրհնեցից և սաղմոս ասացից տեառն:

Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարդացի առ_քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ, զե_րեսս քո տէր խնդրեցից:

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի՛ խոտորիր բարկութեամբ 'ի ծառայէ քումմէ:

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի՛ անտեսեր զիս, և
մի՛ թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ։
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. և տէր իմ
ընկալաւ զիս։

Օրէնսդրեա արա զիս տէր 'ի ճանապարհի
քում. և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո
ուղիղս։

Վասն թշնամեաց իմոց, մի՛ մատներ զիս 'ի
ձեռս նեղչաց իմոց։

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց։

Հաւատամ տեսանել զբարութիւն տեառն՝
յերկրին կենդանեաց, համբերեա տեառն՝ և քաջալերեաց. զօրասցի սիրտ քո և համբերեա տե։

Փառք հօր և որդւոյ և։

[illegible] տեառն ՛Ներսէսէ։

՛Նայեաց սիրով հայրդ գթած՝ 'ի քո ստեղծեալ գործս ձեռաց. և զնմանակիցս հրեշտակաց՝ տուր պահապան մեզ անքունս. փրկեա զանձինս 'ի փորձանաց՝ 'ի խաւարի շրջող դիւաց. զի 'ի տուընջեան և գիշերի՝ տացուք քեզ
փառս անլռելի։

Ելն անեղ անըսկզբան՝ ծնունդ անճառ որդի և բան. որ արարեր զտիւ գործոյ՝ և զգիշեր 'ի հանգիստ ընդ. տուր 'ի ննջել աչաց մարմնոյ՝ արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. զի.

Բարուն հոգւոյ բանաւորաց՝ աղբիւր լուսոյ բաշխող ձիրհաց. 'ի փակել դրանց բնութեց մարմնոյ՝ լոյս տուր աչաց սրտից մերոց. 'ի գիշերաց առ քեզ կանխել՝ ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. զի.

Սուրբդ սրբոց երրորդութիւն՝ զմեզ մաքրեա քեզ բնակութիւն. ձիրհեա ընդ մանկանցն առաջաստին՝ հանգչել ընդ քեզ 'ի յառագստին. տուր զհայցուած բարեկամին՝ զխոյս երից նկանակին. զի.

Նշանել լոյս բանեղէն՝ զտիւ և զգիշեր բաժանեցեր. ծագեա մեզ տէր 'ի գիշերի՝ ըղձառագայթս իմանալի. տուր յամ ժամանակի՝ զպահպանող ած քո հոգւոյն. զի.

Արդ քո հուր արկեալ յերկիր՝ բորբոքեսցէ 'ի հոգիս մեր. զխորհուրդ սրտից մեր մաքրեսցէ՝ զլոյս զխաւարեան քո փայլեսցէ. 'ի քնոյ մահու զմեզ զարթուսցէ՝ զմեզ ընդ քո փառեսցէ. զի.

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց՝ 'ի գլխոյական ծածկեալ լուսոյ. որ փայլն մեր եղար 'ի դէմ՝ և ննջեցեր 'ի տապանի. առ մեզ ննջեա արթուն բնութիւն՝ հերքեա զչարին ներգործու-
թիւն. զի ։

Լոյս լուսոյ անքննելի՝ պայծառատեսք կամք առաջի. որ փակեալ դրամբք յերկեղին՝ երե-ւեցար առաքելոցն. ընդ Թովմայի առ քեզ գոչեմք՝ տէր և աստուած զքեզ դաւանեմք. էջ և առ մեզ յերևեցիս՝ և տուր զողջոյն
քո 'ի հոգիս ։

Իմանալիքս զքեզ տէր աղաչեմք՝ մեզ յօգնու-նայեա հայցեմք. պահապանդ լուսեղէն՝ ան-ձանց մերոց լեր հովանի. օթեա առ մեզ խաղաղարար՝ և ննջեսցուք անխռովաբար. զի ընդ առաւօտս կանխեսցուք՝ օրհնել զքեզ
ընդ հօր հոգւոյն ։

Պաշտաման փողոյն զարթնելի՝ որ 'ի վերջնումն գիշերի. լսել արա զմեզ արժանի՝ և աջա-կողմեան օդեայ դասի. անցէջ փառաւոր լու-սաւորեալ՝ ընդ իմաստուն հինգ կուսանաց. զի ընդ փեսայիւ 'ի յառագաստ՝ հարսունք
հոգւոյն մտցուք 'ի փառս ։

Հալածեա 'ի մէնջ տէր նշանաւ խաչի քո, զընդդիմամարտ և զաներևոյթ գազանն. և մի՛ տար յաղթահարութիւն զքո ժառանգութիւնս։ Բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին մարիամ. որ ծնար զտէր մեզ՝ որ հովուէրըն զիսրայէլ. ամենազօր և ըսքանչելի փառօքն իւրովք։

Մաղթանք։

Տէր մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. տէր բարերար՝ աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ լեր։ Տէր՝ մի՛ անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս աստուած փրկիչ իմ։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն ած, և խնդրեսցուք 'ի նմանէ. զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկնաւորական գիշերիս, 'ի դիւական խռովութենէ՝ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր մինչև 'ի կատարումն ժամանակի անոյ մերոյ։ Ամենակալ տէր ած մեր. կեցո և։

Աղօթք:

Շնորհատու բարեաց՝ յամենայնի տուող ան-
մահ տէր, աղաչեմք զքեզ՝ փրկեա յան-
ձանց մերոց զաղջամղջին, և զխաւարային
խորհուրդս: 'Ի պատրանաց բանսարկուին
պահեա զմեզ. և շնորհեա մեզ հաւատով
ապաւինիլ յամենասուրբ երրորդութիւն՝ 'ի
Հայր և յՈրդի և 'ի սուրբ Հոգին. այժմ և:

Յաւուրս աղուհացից [illegible] ձայն:

Երանեալ են ամբիծք 'ի ճանապարհի, և
որք գնան յօրէնս Տեառն:

Երանի, որք քննեն զվկայութիւնս նորա.
բոլորով սրտիւ իւրեանց խնդրեսցեն զնա: Ե. այլն:

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պահել
ինձ զօրէնս քո:

Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով.
ողորմեա ինձ ըստ բանի քում: Ե. այլն:

Արարի իրաւունս և արդարութիւն. մի՛ մատներ
զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Ընկալ զծառայս քո 'ի բարի. զի մի՛ ամբար-
տաւանք զրկեսցեն զիս: Ե. այլն:

Եւ զինի տաք չարաշուն ։

Ի քէն հայցեմք հայր գթութեանց և ած մխիթարութեանց. 'ի տխրական գիշերայքն մերձեալ ժամուս. մխիթարեա զմեզ 'ի տրտմութեանց մերոց, և շնորհեա զուրախութիւն գործովք արդարութեան. աղաչանօք սուրբ
ածածնին և ամենայն արդարոց։

Ըստ քաղցրագոյն ձայնին քո հրամանի կոչման որդի աստուծոյ. եկեալ եմք առաջի քո յերկրային աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք. թեթևացո 'ի ծանրութեանց մերոց զանձինս, և զօրացո բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոյ
պատուիրանաց. աղա։

Պաղատիմք առ քեզ հոգւով 'ի հանգստեան հասեալ ժամուս մարդասէր հոգի աստուծոյ. յորժամ նորոգես զերեսս երկրի, և մխիթարես սատանաս զօղես մարդկան. նորափետուր զարդարեա զննջեցեալսն մեր զծնեալսն 'ի քէն սբ
աւազանաւն. աղա։

Օ կենդանատուիր անապատ ծնողի քո. արկանեմք առաջի անոխակալ տէրութեանդ քո. յորժամ գաս փառօք հօր դատել զթշնամին

խաչէ քո, ներեա յանցանաց մերոց բարեխօ-
սութեամբ մօր քո և կուսի. աղաչեմք զքեզ
տէր պահպանեա զմեզ ընդ հովանեաւ խաչի
քո սրբոյ։

Ծագողդ արա և զմեզ տէր, ընդ սրբոց
քոց առաքելոյն. որք արժանի եղեն տեսանել
զքեզ 'ի յարութեան քո. արժանաւորեա տէր
տեսանել զքեզ 'ի միւսանգամ՝ քո գալստեանն.
օրհնութիւն առաքողին 'ի բարձունս.

Ի նստել քո յատենի դատաւոր ահեղ. աղա-
չանօք սուրբ ծնածնին, յիշեա զննջեցեալսն
մեր, յորժամ գայցես անձամբ փառօք. քանզի
քո են փառք յաւիտեանս ամէն։

Սրբուհի մարիամ. տաճար ոսկի և տապանակ ԳՀ
կտակարանաց. որ զ'ի վերուստ զհացն կենաց
պարգևեցեր քաղցեալ բնութեանս. առ նա
միշտ բարեխօսեա մեզ քաւութիւն մեղաց մերոց։
Դասք անմարմնոց հրեշտակաց քեզ երանեն
ամենօրհնեալ կոյս մարիամ. որ զէակից բանին
որ ընդ հօր կրեցեր 'ի քեզ անսերմնաբար.
առ նա միշտ բարեխօսեա վասն մեր։

Վասն որոյ և մեք հաւատացեալքս քեզ երկրպագեմք Քրիստոս և արտասուօք հայցեմք 'ի քէն. բարեխօսութեամբ ամենածնին կուսին լոյս քո ծագեա յանձինս մեր. օրհնեմք զքեզ 'ի յարութեան երեկոյին աւուր Թագաւոր։

եշ Նուաբեալք եմ. ընտրեալք 'ի սկզբանէ նախ քան զաշխարհս. որք արժանի եղէք տեսանել զանտեսան հրեղինաց. բարեխօսեցէք առ տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ։

Բարեկամք Քրիստոսի. հաղորդակիցք ամենայն խորհրդոյն. որք 'ի հոսանուտ մեղաց ծովէս վերածէք զմարդիկ 'ի կեանս անմահ. բարե։ Գերադոյն քան զինուս. անձառելոյն հաւիք երանութեան. որք 'ի գալստեան տեառն նստիք յերկոտասան աթոռն Քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ տէր վա։

ուր Զփակեալ դրունսն յանհաղթելին դրախտին զճանապարհս ծառոյն կենաց, քրովբէական հրեղէն բոցեղէն սուսերիւք. այսօր արտափայլեալ ցուցար յերկրի ամպածին փայտ կենաց և փրկութեան. զքեզ օրհնեն մանկունք սր եկեղեցւոյ։

Սաբեկայ ծառոյն վերաբերեալ խոյ յողջակէզս փոխանակ Իսահակայ. այլ 'ի վերայ քո զենու զառն անարատ, 'ի հաշտութիւն հօր և 'ի

բառնալ զմեղս մեր. զքեզ։

Պարծանք պօղոսեան. դաւանեալ զքեզ Ածային բանին տեղի և զինարան. քանզի քեւ ապրեցուք 'ի խածանող և յանհնարին գազանէն. և 'ի մէջ քո հեղեալ շիթք անապական արեանն

զնախածնին ջնջեաց զմեղս. զքեզ օրհ.

Երկնայինն հօտ լնուեալ. զոր հովիւն քաջ թողեալ յերկինս, և եկեալ 'ի խնդիր մեր մոլորելոցս. որով լցեալ զթիւ հարիւրոցն, արար ուրախութիւն 'ի յերկինս երկնաւորացն. աղաչեմք զձեզ բարեխօս լերուք առ տէր մեր քաւութեան մեղաց մերոց։ Տեսանողք անտեսլին. խորհրդածուք խորոցն աստուծոյ. որք իջեալ ընդ միածնին ազատութեան անօրէնութեանն. 'ի ծննդեանն աւետաւորք հովուացն. և կամաւոր խնդակցելոց կենաց քարոզք զկենդանոյն աղբ. Պահապանք աշխարհի, բանակք տեառն շուրջ զերկիւղածօք. բարեկամք ազգի մարդկան, միջնորդք մահու և յարութե. ԻԸ.

մերձել եւ զարթնել մեզ, որ կայք միջին տաճին անձնատուր եղբայրութեանն. ամէն:

Գշ Անկնաւոր փառաց անքննելի լոյս խնամօղ: որ ՚ի յերկնից իջեր, ՚ի սեր հայրական քո եւ կենդանացոյց. զոր խոստացաւ քեզ, բարեկամն եւ փրկական քո յոգնանեն. սուրբն մաղթանօք ողորմեա:

Թագաւորականն անհաս եւ անտես ՚ի սերովբէից. սրբութեամբ սուրբ եւ տէր բոլորից: խոնարհեցար ՚ի յերկնից. հագեալ ՚ի ծառայէն, մարմնութեան ջրոյ ՚ի լուսաւոր զմեզ ապաւէն. ամէն: Որ յառաջագոյն մեկնեցար զառն մեր բարձող մեղաց. զոր դերագոյն արդարոց, ծանուցեր մեզ ՚ի ծնունդս կենաց, եւ ձրագ օրհնայն. որ եւ ՚ի գժոխս զերկական զալուստն քո քարոզեաց. ամէն:

Մաղթանք:

Հոգւոյն հանգուցելոց:

Քարոզ:

Եւ եւս խաղ: Վասն հանգուցելոց հոգւոյն:

Աղօթք:

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից հանգստեան ժամուն։ Որ չասարի 'ի դէմս հօր այ, զի պահ_պանողական աջով ձեռանին՝ պահեսցէ զմեզ 'ի խա_ւարային գիշերի։

ԱՌԱՔԵԱ ՏԷՐ ԶԼՈՅՍ ՔՈ

և զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս 'ի լեառն սբ և 'ի յարկս քո։

Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ ած՝ որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ.

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստ_ուած աստուած իմ։

Ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ. կամ ընդէ՞ր խռովես զիս, յուսա՛ առ ած. խոստո_վանեամ նմա, փրկիչ երեսաց իմոց ած է։

Փառք Հօր։ Եւ ես խաղաղ։ Օրհնեալ և։

Սաղմոս 118։

Եկեսցէ ’ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր․
եւ փրկութիւն քո ըստ բանի քում։
Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք՝
զի ես ’ի բանս քո յուսացայ։
Մի՛ ’ի բառնար անտի ’ի բերանոյ իմմէ զբան
ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ՝ զի յիրաւունս
քո յուսացայ։
Պահեցից զօրէնս քո յամ ժամ․ յաւիտեան եւ
յաւիտեանս յաւիտենից։
Գնայի ես յանդորրու՝ զի զպատուիրանս քո
խնդրեցի։
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց
եւ ոչ ամաչէի։
Խորհէի ’ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի։
Համբարձի զձեռս իմ ’ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի․ եւ խորհէի յարդարութեան քում։
Յիշեա զբան ծառայի քո՝ յոր եւ յուսա-
ցուցեր զիս։
Այն մխիթարեաց զիս ’ի խոնարհութեան
իմում․ զի բան քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ․ այլ
յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր՝ և
մխիթարեցայ:
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղաւորաց. և
որք թողին զօրէնս քո:
Գովելի էին ինձ իրաւունք քո, ՚ի տեղւոջ
պանդխտութեան իմոյ:
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր. և պահե-
ցի զօրէնս քո:
Այս եղև ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս. զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի:
Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի:
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես ՚ի
բանս քո յուսացայ:
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և քննեցից
զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ:
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և կեցո զիս.
և մի՛ յամօթ առներ զիս ՚ի յուսոյ իմմէ:
Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և խորհեցայց
յիրաւունս քո յամենայն ժամ:
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք ապստամբք
եղեն յարդարութեանց քոց. զի անիրաւուն
էին խորհուրդք նոցա:
Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղաւորս երկրի.

վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յորժամ ուսուսցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ՟ պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս, զի ըզպատուիրանս քո ընտրեցի։

Յանկացայ փրկութեան քում տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Մոլորեցայ ես որպէս ոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Մի՛ եկեսցեն 'ի մեզ ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողդուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամ՟քեան որք գործեն զանօրէնութիւն,

Մարմնոյն և այլ մի՛ կարասցեն հաստատել։
Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ
եղէց յամս կենաց իմ։
Տէր տէր ես ինձ զօրութիւն և կացցէ զոտս
իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ պարսպացն
թշնամեացն կացցէ զիս, և հանգուցէ զիս ե-
րագ երագ։
Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն,
ընդ հովանեաւ այ երկնից հանգիցէ։
Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն
իմ ած, և ես յուսամ 'ի նա։
Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, և 'ի
բանիցն 'ի խռովութենէ։
Ի թիկունս իւր ընկալցի զքեզ. և 'ի հո-
վանի թեւոց նորա յուսասցիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեւ՝ ճշմարտութիւն նորա։
Ոչ երկնչիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ 'ի
նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ։
Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի դայթակղու-
թենէ դիւէն 'ի հասարակ աւուր։
Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք
ընդ աջմէ քումմէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և

զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու
տէր յոյս իմ ես ։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ
հասցեն առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի՛ մեր֊
ձեսցին ՚ի յարկս քո ։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո,
՚ի պահել զքեզ յամ՟ ճանապարհս քո ։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛
երբեք հարցես զքարի զոտն քո ։

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնասցես դու. եւ
առ ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն ։

Զի յիս յուսացաւ, եւ փրկեցից զնա.
հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ ։

Կարդասցէ առ իս՝ եւ ես լուայց նմա. եւ առ
նմա եղէց ՚ի նեղութեան ։

Փրկեցից եւ փառաւոր արարից զնա. Երկայն
աւուրբք լցուցից, եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ ։

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ. որ բնա֊
կեալ ես ՚ի յերկինս ։

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն տեառն իւրոյ.
եւ որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ ։

Նոյնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր ա՟ծ մեր.
մինչեւ ողորմեսցիս ՚ի վերայ մեր ։

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Առաւել լցաւ անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ. և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Ա՛ծ յանուան քում կեցո զիս, և 'ի զօրութեն քում իրաւ արա ինձ :

Ա՛ծ լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ ա՛ծ առաջի իւրեանց :

Ահա ա՛ծ օգնական իմ, և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ, ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :

Կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ. և խոստովան եղէց անուան քում տէր, զի բարի է :

Յա՛մ նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Օրհնեալ ես դու տէր ա՛ծ հարցն մերոց. գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեանս ;

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց․ գո․

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբութե՛
քո․ գովեալ ե․

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայութե՛
քո․ գովեալ ե․

Օրհնեալ ես որ նայիս 'ի քրովբէս և հայիս
յանդունդս․ գովեալ ե․

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան
երկնից․ գովեալ ե․

Օրհնեցէք զա̃ծ 'ի սրբութեան նորա, օրհ֊
նեցէք զնա 'ի հաստատութե՛ 'ի զօրութե՛ նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհ֊
նեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհ֊
նեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ գովեցէք զնա
ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գովեցէք
զնա 'ի բարբառ լռելի․

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն ղօղանջութեան, ամ՛
հոգիք օրհնեցէք զտէր․

Նոյն արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի
քում 'ի խաղաղութի՛, զի տեսին աչք իմ

զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց ։

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի ։

Ձգեցեր զձեռն քո և փրկեաց զիս աջ քո ; և տէր հատուսցէ ընդ իմ։

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ ։

Տէր հան ՚ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ ։

Ի քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հատուսցես ։

Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով ։

Նայեաց ՚ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետև երանեսցեն ինձ ամենայն ազգք ։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և սուրբ է անուն նորա ։

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց, արար զօրութիւն բազկաւ իւրով ։

Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթոռոց ։

Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկարօտս լցոյց բա-

րութեամբ, և զմեծատունս արձակեաց ունայնս։
Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշե-
լով զողորմութիւն իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ Աբրա-
համու և զաւակի նորա յաւիտեան։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի
աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութե՟։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու
Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։
Փառք Հօր և Որդւոյ և։

Աղաչանք։

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և ՚ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ Թագաւոր երկնաւոր. զքաղցրութիւն սիրոյ քոյ բարե-խօս ունիմ առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առներ զաղա-չանս ՚ի բաց. այլ պահեա պատուական և սուրբ խաչիւ քով ՚ի խաղաղութեան։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն Ած, և խնդրեսցուք ՚ի նմանէ. զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղա-

ղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յեր-կիւղական գիշերիս, 'ի դիւական խռովութենէ անխռով պահելով զհոգի և զմարմին մեր, մինչև 'ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց:

Ամենակալ տէր աստ:

Զհանդիստ գիշեր: Զհրեշտակ: Զքաւութ:
Զորդս: Եւ ես: Զանձինս: Ողորմեա:

Աղօթք:

Տէր աստ մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութ 'ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի: Ընդ սուրբ երկիւղ քո բնակեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր: Որպէս զի յամ ժամ քեւ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից Թշնամւոյն: Եւ քեզ հանցուք գոհութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր տէր զօրութեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով 'ի տուէ և 'ի գիշերի, յարթ-նութեան և 'ի հանգստեան մերում. զի դու

եւ արարիչ լուսոյ, և հաստիչ գիշերի ։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր ած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանել ՚ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն և ՚ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեանդ, այժմ և ։

Սաղմոս Դ ։

Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի նոյն ննջեսցուք և ճարթիցուք ։ զի դու տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ ։

Ի կարդալ իմում լուար ինձ ած բան արդարութեան, ՚ի նեղութեան ինձ անդորր արարեր ։ ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց ։

Որդիք մարդկան մինչև յե՞րբ էք խստասիրտք ։ ընդէ՞ր սիրէք զնանրուն, և խնդրէք զսուտ ։

Ծանիրուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոց իւրում ։ և տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ նա ։

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք ։ զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք ։

Զոհեցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ՚ի տէր ։

Բազումք ասեն թէ, ո՛ ցուցցէ մեզ զբարութի-
ւնս. Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց. և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց.
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի նոյն ննջեսցուք և
զարթիցուք. զի դու Տէր միայն առանձին
յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա Օրհն: Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Եւ ընդ հոգւոյդ քում: Երկիւղածութբ լուսաբուք:

Սրբոյ Աւետարանին որ ըստ Յովհաննու:

Փառք քեզ տէր ած մեր: Պռօսխումէ: Ասէ ած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ: Որ սիրէ զանձն իւր՝ կորուսէ զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զկնի իմ եկեսցէ. և ուր

եմ ես, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի. Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Փառք քեզ Տէր ա͞ծ մեր։

Քարոզ։

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զՏէր. զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ Տէր աստ։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ ք͞ս ա͞ծ մեր՝ ընդ հովանեաւ ս͞բ և պատուական խաչիւդ քում 'ի խաղաղութեան. փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամեաց։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և։

Օրհնեալ Տէր մեր Յ͞ս Ք͞ս, ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Անկանիմք առաջի քո ս͞բ ա͞ծածին և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յա͞մ վտանգից մերոց։

Աղթանք զօրաւորք՝ ընդդէմ ահաւորաց գիշերայնոց.

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկայ. Բան ձբ.

Ընկալ քաղցրութեամբ տէր մեծ հզօր՝ զդառնացողիս պաղատանս. մատիր գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փարատեա ամենապարգև՝ զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն ողորմած՝ զանկրելի ծանրութիւնս. անջրպետեա հնարաւոր զմահացու կրթութիւնս. աւարեա միշտ յաղթող՝ զխաբողին հաճութիւնս. բացադրեա վերնային՝ զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա հեցուցիչ՝ զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա ծածկատես՝ զըմբռնողին չար դաւմունս. խորտակեա անքննելի՝ զմարտողին դիմեցմունս: Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդյարկիս. պարփակեա քո ձեռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս. գծագրեա քո արեամբդ՝ զդուռ սեմոյ սենեկիս. կերպարա զքո նշանքդ՝ 'ի հետս ելից մաղթողիս. ամրացո քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի. մաքրեսցես 'ի յաղբից՝ զծածկարան անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ՝ զտառապեալ անձն ոգւոյս. անխարդախս արասցես՝ զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս. կա-

ցուցես շրջանակի՝ զպար զորուդ երկնայնոց · կարգեսցես 'ի գլուխ՝ ընդդէմ գլխային դասու · Տուր հանդերձ բերկրութեան մանաւանդ զայս նկրտման 'ի խորութեան գիշերիս, բարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբոց ծածկեալ՝ և ամենայն ընտրելոց · Մխիթարեալ սպասուորս զպատուհան տեսութեանց՝ զդարմանեալս ի մատոյց՝ անդարձ հաւելեալ զետեղմամբ՝ 'ի ծըփական խռովութեանց, կենդանական զաւամանց, անդրջական երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ՝ անմխանելի պաշտպանեալ · Եւ սթափեալ վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութեան, ամենազգաստ արթնութեամբ՝ հոգենորոգ զուարթութեամբ 'ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց՝ բարբառիմ հաւատոց քեզ ամենօրհնեալ Թագաւոր փառաց անճառելի, փառաբանողաց երկնաղուայր խմբից երգակցեալ յերկրիս առաքել · Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն ·

Աղօթք Նորին Սրբոյն Գրիգորի : Բան ԽԶ :

Որդի Աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ յամենայնի՝ հօրդ ահաւորի անքննելի ծընունդ, որ անպարագրելի ես 'ի քեզ և ոչինչ : Որ 'ի ծագել անստուեր նշուլից ոսկ_

մութեան քո փառաց, հալածին դևք. ջնջին յանցանք. խզին կապանք. խորտակին շղթայք. կենդանածնին մահացեալք. բժշկին հարուածք. ողջանան վէրք. բառնին ապականութիւնք. տեղի տան տխրութիւնք. նահանջին հեծութիւնք. փախնու խաւարն. մեկնի մէգն. մերժի մառախուղն. փարատի մռայլն. սպառի աղջամուղջն. մերանայ մութն. գնայ գիշերն. տարագրի տագնապն. չքանան չարիքն. հալածին յուսահատութիւնքն. և թագաւորէ ձեռն քո ամենակալ՝ քաւիչդ ամենայնի: Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս՝ այլ կեցուցանել, թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմութեամբդ: Զի դու միայն ես յերկնի անճառ, և յերկրի անքննին. ՚ի տարր դոյի, և յեզրս ծագաց աշխարհի. սկիզբն ամենայնի, և յամենայնի. ամենայն լրմամբ օրհնեալ ՚ի բարձունս. և քեզ ընդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս ամէն:

Աղօթք իւրաքանչիւր անձին հաւատացելոց ՚ի Քրիստոս:

Զոր աղօթեալ է տեառն Ներսէսի Հայոց Կթղ.

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգի, անեղ և

անմահ բնութի, որպէս հրեշտակաց և մարդկան և ամ՟ եղելոց · ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս ։

Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական եր_րորդութիւն և մի ա՟ծութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի · հալածեա ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութե՟, և լուսաւորեա զմիտս իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ ՚ի հաճոյս, և ընդունել ՚ի քէն զխնդրուածս իմ · և ողորմեա քո ա ։

Հայր երկնաւոր ած՟ ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդի քո սիրելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի քո · ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցո ինձ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացայ մեղօք · և ողոր ։

Որդի ած՟ ճշմարիտ՝ որ խոնարհեցար ՚ի հայ_րական ծոցոյ՝ և առեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վ՟ս մերոյ փրկութե՟ · խաչեցար թա_ղեցար և յարեար ՚ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր, մեղայ յերկինս և առաջի քո · յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով · և ողոր ։

Հոգի ած՟ ճշմարիտ՝ որ իջեր ՚ի յորդանան և ՚ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկր_տութե՟ սբ՟ աւազանին, մեղայ յերկինս և ա_ռաջի քո · մաքրեա զիս վերստին ած՟ային հրով

Քս՝ որով հրեղէն լեզուօք սբ առաքելսն. և ողոր.
Անեղ բանդ՝ մեղայ քեզ մտօք խոկմք, հոգ֊
ւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ
զառաջինս վս անուանդ քում սրբոյ. և ողոր.
Տեսող ամի՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և
գործով. ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և
գրեա զանուն իմ ՚ի գիրսն կենաց. և ողոր.
Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ կամաւ և ակա֊
մայ, գիտութբ և անգիտութբ. Թողութի շնորհեա
մեղաւորիս, զի ՚ի ծննդենէ սուրբ աւազանին
մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի ածութեդ քո
զգայարանօք իմովք, և ամ անդամօք մարմնոյս. և ո.
Ամենախնամ տէր՝ դիր պահապան աչաց իմոց
զերկիւղ քո սբ ոչ եւս հայել յախտս, և ա֊
կանջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարաց,
և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսել զսուտ, և սրտի
իմոյ՝ ոչ խորհել զչարն, և ձեռաց իմոց ոչ
գործել զանիրաւութի, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ
՚ի ճանապարհս անօրէնութե. այլ ուղղեա զշար֊
ժումն սոցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց
քոց յամենայնի. և ողոր.
Հուր կենդանի Քս՝ զհուր սիրոյ քո զոր արկեր
յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ
զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց
իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վա֊
ռեսցէ զլոյս գիտութե քո ՚ի սրտի իմում. և ո.
Իմաստութի հօր յս՝ տուր ինձ իմաստութի, զբա֊

րեա խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո յամ
ժամ . 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գոր_
ծոց փրկեա զիս . և ողոր .

Կամեցող բարեաց տէր կամարար՝ մի՛ թողուր
զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ . այլ առաջնորդեա
ինձ լինել միշտ ըստ կմ̃ց քոց բարեհաճելոյ . և ո .

Արքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն քո
զոր խոստացար սիրելեաց քոց . և զօրացո
զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ միայն,
և առնել զկամս քո . և ողոր .

Խնամող արարածոց՝ պահեա նշանաւ խաչի քո
զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրանաց մեղաց,
'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի մարդկանց անիրաւաց,
և յամ̃ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ . և ողոր .

Պահապան ամ̃ի Քս՝ աջ քո հովանի լիցի 'ի վր̃
իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի . 'ի նստել 'ի տան,
'ի գնալ 'ի ճանապարհ, 'ի ննջել և 'ի յառ_
նել՝ զի մի՛ երբէք սասանեցայց . և ողոր .

Ած իմ որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամ̃
արարածս ողորմութբ̃ քով, քեզ յանձն առնեմ
զանձն իմ . դու հոգա և պատրաստեա զպէտս
հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչև
յաւիտեան . և ողոր .

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս 'ի չար սո_
վորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն . և բեւեռեա
'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և զերկիւղ
գեհենոյն, և զսէր արքայութեան, զի զղջացայց

'ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն. և ո.

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացո 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին. զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողոր.

Պարգևիչ ողորմութեան՝ պարգևեա ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով, և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. և ողոր.

Բարերար տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են 'ի ներքոյ երկնից. և ողոր.

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս՝ արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն, և հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո. և ողոր.

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւն. և ողոր.

Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնոր-

հեա և Թշնամեաց իմոց և ատելեաց զԹողու-
Թիւն որ առ իս յանցանաց, և դարձո զնոսա
'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան
քում արժանի եղիցին. և ողոր:

Փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա 'ի բարի զխնդրուածս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ ածածնին, և յովհաննու մկրտչին, և սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և ամենայն առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն.

Սաղմոս:

Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին բարեխօսութեանն՝ տէր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ.

Քարոզ.

Սուրբ զաստուածածինն՝ և զամենայն սուրբս բարեխօս արասցուք առ հայր 'ի յերկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ տէր աստ:

Աղօթք.

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ աստուածածնին՝ անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և որոց այսօր է յիշատակ։ Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. Ներեա քաւեա և թող զմեղս մեր. Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ սուրբ հոգւոյդ. այժմ և։
Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն.
Հայր մեր որ յերկինս։

Մաղթանք։

Ո՛ հանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ՝ Մարդասէր ած ՚ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. և մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհեա. և քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր, որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։

Մարդասէր աստուած՝ զառաջիկայ գիշերս որ ՚ի վերայ մեր գալոց է, ՚ի մեղաց փրկեա, ՚ի չարեաց պահեա, և ՚ի գործս բարիս առաջնորդեա։

Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զմեզ հաւատացեալս անուանդ

քում՝ սրբոց, և պահեա 'ի խաղաղութեան ։ Տէր ած մեր՝ տուր զքո խաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, բարձ զսասանումն և զպատուհասն 'ի յարարածոյս ։

Ողորմեա հոգւոց և ննջեցելոց մերոց՝ կենդանեաց և հանգուցելոց ։ Ողորմեա եկեղեցւոյ շինողաց՝ երախտաւորաց, պտղատուաց, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սորա եկեղեցւոյ են հանգուցեալ ։ Տէր ած՝ օգնեա թագաւորացս քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին պահելով 'ի խաղաղութեան ։ Տէր ած մեր՝ պահեա զառաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր անփորձ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քո ։ Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչիւ քո՝ հալածեա զերեւելի և զաներեւոյթ թշնամին 'ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ ։ Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից, և քեզ փառք յաւիտեանս, ամէն ։

Օրհնեալ եղերուք 'ի շնորհաց սբ հոգւոյն ։ Հանգերուք խաղաղութեամբ . և տէր եղիցի ընդ ամենեսեանդ . ամէն ։

Ամք տեառն, և Թուական Հայոց:		Գիր տարւոյ:	Յօթներեակ:	Ենթադիրն:	Տանուտէր:
1855	ռյդ	զ	զ	իբ	Երկաւորն:
1856	ռյե	պչ	էա	գ	Խեցգետնեանն:
1857	ռյզ	ճ	բ	ժդ	Առիւծն:
1858	ռյէ	բ	գ	իե	Կոյսն:
1859	ռյը	ն	դ	զ	Կշիռն:
1860	ռյթ	ծխ	եզ	ժէ	Կարիճն:
1861	ռյժ	ց	է	իը	Աղեղնաւորն:
1862	ռյժա	զ	ա	թ	Այծեղջիւրն:
1863	ռյժբ	ժ	բ	իա	Ջրհոսն:
1864	ռյժգ	վս	գդ	բ	Ձուկն:
1865	ռյժդ	ծ	ե	ժգ	Խոյն:
1866	ռյժե	զ	զ	իդ	Ցուլն:
1867	ռյժզ	պ	է	ե	Երկաւորն:
1868	ռյժէ	լժ	աբ	ժզ	Խեցգետնեանն:
1869	ռյժը	վ	գ	իէ	Առիւծն:
1870	ռյժթ	ն	դ	ը	Կոյսն:
1871	ռյի	է	ե	ժթ	Կշիռն:
1872	ռյիա	ջպ	զէ	լ	Կարիճն:
1873	ռյիբ	զ	ա	ժա	Աղեղնաւորն:
1874	ռյիգ	ժ	բ	իբ	Այծեղջիւրն:
1875	ռյիդ	շ	գ	գ	Ջրհոսն:
1876	ռյիե	կծ	ժե	դե	Ձուկն:

Գիր տարւոյ:	Օր յայտնութե.:	Միջօրայ ուտ. ու.:	Առաջաւորաց բա.:	Բուն բարեկ.:	ԶԱՏԻԿ:	Երեւման խաչ:	Համբարձումն:	Հոգեգալուստ	Սբ Գէորգ". բա.:	Վարդավառ:
			յունվ.	փետր.	մարտ.	ապրի.	ապրի.	մայիս	մայիս	յունիս
Ա	գշ.	զ	ժա	ա	իբ	ժթ	լ	ժ	լա	իը
Բ	բշ.	է	ժբ	բ	իգ	ի	մայ. ա	ժա	յուն. ա	իթ
Գ	կիր.	ը	ժգ	գ	իդ	իա	բ	ժբ	բ	լ
Դ	շբ.	թ	ժդ	դ	իե	իբ	գ	ժգ	գ	յուլ. ա
Ե	ուր.	ժ	ժե	ե	իզ	իգ	դ	ժդ	դ	բ
Զ	եշ.	ժա	ժզ	զ	իէ	իդ	ե	ժե	ե	գ
Է	դշ.	ժբ	ժէ	է	իը	իե	զ	ժզ	զ	դ
Ը	գշ.	ժգ	ժը	ը	իթ	իզ	է	ժէ	է	ե
Թ	բշ.	ժդ	ժթ	թ	լ	իէ	ը	ժը	ը	զ
Ժ	կիր.	ժե	ի	ժ	լա	իը	թ	ժթ	թ	է
Ի	շբ.	ժզ	իա	ժա	ապր.	իթ	ժ	ի	ժ	ը
Լ	ուր.	ժէ	իբ	ժբ	բ	լ	ժա	իա	ժա	թ
Խ	եշ.	ժը	իգ	ժգ	գ	մայ. ա	ժբ	իբ	ժբ	ժ
Ծ	դշ.	ժթ	իդ	ժդ	դ	բ	ժգ	իգ	ժգ	ժա
Կ	գշ.	ի	իե	ժե	ե	գ	ժդ	իդ	ժդ	ժբ
Հ	բշ.	իա	իզ	ժզ	զ	դ	ժե	իե	ժե	ժգ
Ձ	կիր.	իբ	իէ	ժէ	է	ե	ժզ	իզ	ժզ	ժդ
Ղ	շբ.	իգ	իը	ժը	ը	զ	ժէ	իէ	ժէ	ժե

Միջոց շբ. պահ:	Աստուածածին	Միջոց շբ. պահ:	Սուրբ խաչ:	Մէ Գէորգայ բ:	Միջոց ուտ. շբ:	Գիւտ խաչ:	Յիսնակաց բա՛:	Մէ Յակոբայ բ:	Միջոց ուտ. ու:	Օր բար. յայտ:
	օգոս		սեպտ:	սեպտ:		հոկտ.	նոյեմ	դեկտ.		
է	ժգ	դ	ժգ	ի	է	իե	ժե	գ	ժը	դշ·
է	ժէ	դ	ժգ	իա	է	իգ	ժգ	է	ժէ	շբ·
է	ժը	դ	ժե	իը	է	իէ	ժէ	ը	ժգ	կիր
գ	ժբ	ե	ժգ	իդ	է	իը	ժը	թ	ժե	շբ·
գ	ժգ	ե	ժէ	իդ	է	իթ	ժթ	ժ	ժգ	ու·
գ	ժդ	դ	ժա	ժը	ը	իդ	ի	ժա	ժդ	եշ·
գ	ժե	դ	ժբ	ժթ	ը	իդ	իա	ժբ	ժբ	դշ·
գ	ժգ	դ	ժգ	ի	է	իե	ժե	գ	ժը	դշ·
գ	ժէ	դ	ժգ	իա	է	իգ	ժգ	է	ժէ	բշ·
գ	ժը	դ	ժե	իը	է	իէ	ժէ	ը	ժգ	կիր
ե	ժբ	ե	ժգ	իդ	է	իը	ժը	թ	ժե	շբ·
ե	ժգ	ե	ժէ	իդ	է	իթ	ժթ	ժ	ժդ	ու·
ե	ժդ	դ	ժա	ժը	ը	իդ	ի	ժա	ժդ	եշ·
ե	ժե	դ	ժբ	ժթ	ը	իդ	իա	ժբ	ժբ	դշ·
ե	ժգ	դ	ժգ	ի	է	իե	ժե	գ	ժը	դշ·
ե	ժէ	դ	ժգ	իա	է	իգ	ժգ	է	ժէ	բշ·
ե	ժը	դ	ժե	իը	է	իէ	ժէ	ը	ժգ	կիր
դ	ժբ	ե	ժգ	իդ	է	իը	ժը	թ	ժե	շբ·

Գիր ձեռնատ.	Օր յայսմաւուրք.	Միջոց ամսոց առ. առ.	Առաջաւորաց.	Բուն բարեկենդան.	ԶԱՏԻԿ.	Երևման խաչ.	Համբարձումն.	Հոգեգալուստ.	Սբ. Գրիգոր. Լուս.	Վարդավառ.
			յունու.	փետր.	ապրի.	մայս	մայս	մայս	յունի.	յուլի.
Ճ	ուր.	իդ	իթ	ժթ	թ	է	ժը	իը	ժը	ժզ
Մ	եշ.	իե	լ	ի	ժ	ը	ժթ	իթ	ժթ	ժէ
Յ	դշ.	իզ	լա	իա	ժա	թ	ի	լ	ի	ժը
Ն	գշ.	իէ	փետր.	իբ	ժբ	ժ	իա	լա	իա	ժթ
Շ	բշ.	իը	բ	իգ	ժգ	ժա	իբ	յուն. ա	իբ	ի
Ո	կիր.	իթ	գ	իդ	ժդ	ժբ	իգ	բ	իգ	իա
Չ	շբ.	լ	դ	իե	ժե	ժգ	իդ	գ	իդ	իբ
Պ	ուր.	լա	ե	իզ	ժզ	ժդ	իե	դ	իե	իգ
Ջ	եշ.	լբ	զ	իէ	ժէ	ժե	իզ	ե	իզ	իդ
Ռ	դշ.	լգ	է	իը	ժը	ժզ	իէ	զ	իէ	իե
Ս	գշ.	լդ	ը	մարտ ա	ժթ	ժէ	իը	է	իը	իզ
Վ	բշ.	լե	թ	բ	ի	ժը	իթ	ը	իթ	իէ
Տ	կիր.	լզ	ժ	գ	իա	ժթ	լ	թ	լ	իը
Ր	շբ.	լէ	ժա	դ	իբ	ի	լա	ժ	յուլ.	իթ
Ց	ուր.	լը	ժբ	ե	իգ	իա	յուն. ա	ժա	բ	լ
Ւ	եշ.	լթ	ժգ	զ	իդ	իբ	բ	ժբ	գ	լա
Փ	դշ.	խ	ժդ	է	իե	իգ	գ	ժգ	դ	օգոս.
Ք	գշ.	խա	ժե	[illegible]						

Մ՝ինչոյ շն․ պահ։	Աստուածածին։	Մ՝ինչոյ շն․ պահ։	Սուրբ խաչ։	Ան Գէորգայ բ։	Մ՝ինչոյ ուտ․ շն։	Գիւտ խաչ։	Յիսնակաց բա։	Ան Յակոբայ բ։	Մ՝ինչոյ ուտ․ ու։	Օր բար․ յայտ։
	օգոս		սեպտ։	սեպտ։		մայ․	յուն․	դեկտ․		
դ	ժգ	ե	ժէ	իդ	է	իթ	ժթ	ժ	ժգ	ուր․
դ	ժդ	դ	ժա	ժը	ը	իգ	ի	ժա	ժդ	եշ․
դ	ժե	դ	ժբ	ժթ	ը	իդ	իա	ժբ	ժբ	դշ․
դ	ժզ	դ	ժգ	ի	է	իե	ժե	զ	ժը	գշ․
դ	ժէ	դ	ժդ	իա	է	իզ	ժզ	է	ժէ	բշ․
դ	ժը	դ	ժե	իբ	է	իէ	ժէ	ը	ժզ	կիր․
գ	ժբ	ե	ժզ	իգ	է	իը	ժը	թ	ժե	շբ․
դ	ժդ	ե	ժէ	իդ	է	իթ	ժթ	ժ	ժդ	ուր․
դ	ժդ	դ	ժա	ժը	ը	իգ	ի	ժա	ժդ	եշ․
դ	ժե	դ	ժբ	ժթ	ը	իդ	իա	ժբ	ժբ	դշ․
դ	ժզ	դ	ժգ	ի	է	իե	ժե	զ	ժը	գշ․
դ	ժէ	դ	ժդ	իա	է	իզ	ժզ	է	ժէ	բշ․
գ	ժը	դ	ժե	իբ	է	իէ	ժէ	ը	ժզ	կիր․
բ	ժբ	ե	ժզ	իգ	է	իը	ժը	թ	ժե	շբ
բ	ժդ	ե	ժէ	իդ	է	իթ	ժթ	ժ	ժգ	ուր․
բ	ժդ	դ	ժա	ժը	ը	իգ	ի	ժա	ժգ	եշ․
բ	ժե	դ	ժբ	ժթ	ը	իդ	իա	ժբ	ժբ	դշ․

Սխալանք ուղղութեան :

Երես :	Տող :	Սխալ :	Ուղիղ :
11	4	զանօթս ,	զծանօթս :
19	25	ածնին ,	Ո՛ծ ածնին :
30	11	աեսլն ,	տեսլն :
—	18	վեցերըորդ	վեցերորդ :
36	7	դթայ ,	դթա :
—	23	ընկալ ,	տէր ընկալ :
43	19	փառաւոր ,	փառաւորի :
72	17	բարբառ ,	բուրբառ :

ԱԿԱԴԵՄԻԱ